

Budapesti Gazdasági SZC
Terézvárosi Technikum és Szakképző Iskola
Szakmai Programja

2024.

Tartalom

1	Nevelési program	9
1.1	A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	9
1.1.1	Pedagógiai alapelvek	10
1.1.2	Pedagógiai értékek	11
1.1.3	Pedagógiai célok	11
1.1.4	Pedagógiai feladatok	14
1.1.5	Pedagógiai eszközök	15
1.1.6	Pedagógiai eljárások	17
1.2	A személyiségfejlesztéssel és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	18
1.2.1	Az intézmény pedagógiai feladatai a személyiségfejlesztésben	18
1.2.2	A személyiségfejlesztés céljai	19
1.2.3	A személyiségfejlesztés kritériumai	19
1.2.4	A személyiségfejlesztő oktatás indokolása	20
1.2.5	A személyiségfejlesztés konkrét pedagógiai feladatai	20
1.2.6	A közösség szervezés kiemelt feladatai	21
1.2.7	A közösségfejlesztés eszközei	22
1.3	Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	23
1.3.1	Az oktatók feladatai	24
1.3.2	Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	26
1.4	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	28
1.5	A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje	29
1.6	A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben résztvevő személy, az oktató, a szakképző intézmény és a szakképző intézmény partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatok és az egymással való kapcsolattartásuk formái	30
1.6.1	Az iskola szereplői	30
1.6.2	Tanulói fórumok az iskolában	31
1.6.3	A képzésben résztvevők fórumai az iskolában	31
1.6.4	Szülői fórumok az iskolában	31
1.6.5	Intézményi partnerekkel való kapcsolattartás	31

1.7	A tanulmányok alatti vizsga szabályai	32
1.8	A felvétel és az átvétel helyi szabályai, ehhez kapcsolódóan a szóbeli felvételi vizsga követelményei	39
1.9	A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei	40
2	Az egészségfejlesztési program	41
2.1.1	A teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	42
2.1.2	Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek	42
2.1.3	A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja a fenti elvekhez, programokhoz, tevékenységekhez kapcsolódóan	45
3	Oktatási program	46
3.1	Sajátos pedagógiai módszereink	46
3.1.1	Projektoktatás	46
3.1.2	Online oktatás	46
3.2	A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma valamint megszervezésének és választásának elvei	47
3.2.1	Az alapul szolgáló tantervek megnevezése	47
3.2.2	Helyi közismereti óratervek	48
3.2.2.1	Technikum 9-13. évfolyam közismereti tantárgyi struktúra és óraszámok	48
3.2.2.2	Szakképző iskola 9-11. évfolyam közismereti tantárgyi struktúra és óraszámok	49
3.2.2.3	Szakmával rendelkezők érettségi vizsgára felkészítő (2022.09.01-től) közismereti tantárgyi struktúra és óraszámok – 12-13. évfolyam – FELNŐTT képzés	50
3.2.2.4	Szakmával rendelkezők érettségi vizsgára felkészítő (2016.09.01-től) közismereti tantárgyi struktúra és óraszámok – 12-13. évfolyam – NAPPALI és ESTI képzés	51
3.2.3	Tantárgyválasztás	52
3.3	A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	53
3.3.1	Az erkölcsi nevelés	53
3.3.2	Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	53
3.3.3	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	53
3.3.4	Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	53
3.3.5	A családi életre nevelés	54
3.3.6	A testi és lelki egészségre nevelés	54

3.3.7	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	54
3.3.8	Fenntarthatóság, környezettudatosság	54
3.3.9	Pályaorientáció	54
3.3.10	Gazdasági és pénzügyi nevelés	55
3.3.11	Médiatudatosságra nevelés	55
3.3.12	A tanulás tanítása	55
3.3.13	A kulcskompetenciák	55
3.3.14	A tanulás kompetenciái	57
3.3.15	Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi	58
3.3.16	Digitális kompetencia	60
3.3.17	Matematikai gondolkodási kompetencia	61
3.3.18	Személyes és társaskapcsolati kompetenciák	62
3.3.19	Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság	63
3.3.20	Munkavállalói, vállalkozói kompetencia	64
3.4	Választható érettségi vizsgatárgyak közép- és emelt szinten	65
3.4.1	Informatika	65
3.4.2	Gazdasági ismeretek	68
3.4.3	Történelem (emelt szinten választható érettségi tárgy)	68
3.5	A középszintű érettségi vizsga témakörei az egyes érettségi vizsgatárgyakból	73
3.5.1	Magyar nyelv és irodalom	74
3.5.2	Matematika	76
3.5.3	Történelem	78
3.5.4	Idegen nyelv	82
3.6	Az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények	83
3.7	A tanuló teljesítményének ellenőrzési és értékelési módja, formái	84
3.7.1	A tanuló teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja	85
3.7.2	Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje	85
3.7.3	A tanuló teljesítményértékelésének szummatív formái	86
3.7.4	A tanuló teljesítményértékelésének fejlesztő formái	86
3.7.5	A tanuló teljesítményértékelésének diagnosztikus formái	86

3.8	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	87
3.9	A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	88
3.10	Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek és ehhez kapcsolódóan a mindennapos testnevelés megvalósításának módja és az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv	88
3.10.1	Egészségnevelési program	88
3.10.2	A környezeti nevelési program	89
3.10.3	A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	93
3.10.4	Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv	94
3.11	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	95
3.11.1	A tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarokkal összefüggő pedagógiai tevékenység	95
3.11.2	A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése, oktatása	95
3.11.3	A pszichés fejlődés zavarai	97
3.11.4	Diszlexia, diszgráfia	98
3.11.5	Diszkalkulia	99
3.11.6	Diszlexiás, diszgrafiás tanulók oktatása	99
3.11.7	A speciális nevelési igényű tanulók hatékonyabb oktatása	100
3.11.8	Beilleszkedési és magatartási zavarok	101
3.11.9	A tanulási kudarcnak kitett tanulók esélyegyenlőségét segítő program	101
3.11.10	A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése	103
3.11.11	A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység	104
3.12	A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok	107
3.13	Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek	108
3.13.1	Közösségi szolgálat	108
3.13.2	Gyermekek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	111
3.14	Az ágazati alapoktatás megszervezése	113
3.14.1	Kereskedelem ágazathoz és Közlekedés és szállítmányozás ágazathoz tartozó ágazati alapvizsga esetén	114
3.14.2	Egészségügyi technika ágazathoz tartozó ágazati alapvizsga esetében	116
4	Szakirányú oktatásra vonatkozó képzési program	118

4.1	A duális képzőkkel, vállalatokkal való együttműködés folyamata, módszerei, eszközei, a gyakorlati képzés előkészítése, szervezése és lebonyolítása	118
4.2	Sajátos pedagógiai módszereink (szakmai tantárgyak)	121
4.2.1	Projektoktatás	121
4.2.2	Online oktatás	121
4.3	A tanuló / képzésben résztvevő személy teljesítményének ellenőrzési és értékelési módja, formái (szakmai tantárgyak)	122
4.3.1	A tanuló / képzésben résztvevő személy teljesítményének írásban, szóban vagy a gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja (szakmai tantárgyak)	122
4.3.2	Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje (szakmai tantárgyak)	123
4.3.3	A tanuló / képzésben résztvevő személy teljesítményértékelésének szummatív formái (szakmai tantárgyak)	123
4.3.4	A tanuló / képzésben résztvevő személy teljesítményértékelésének fejlesztő formái (szakmai tantárgyak)	123
4.3.5	A tanuló / képzésben résztvevő személy teljesítményértékelésének diagnosztikus formái (szakmai tantárgyak)	124
4.4	A megtanítandó és elsajátítandó tananyagelemek szakmánként	124
4.4.1	Szakmák alapjául szolgáló tantervek	124
4.4.2	Helyi szakmai óratervek	126
4.4.2.1	Kereskedő és webáruházi technikus szakmai tantárgyi struktúra és óraszámok – 5 éves technikumi osztályok részére (2020.09.01-től)	126
4.4.2.2	Kereskedő és webáruházi technikus szakmai tantárgyi struktúra és óraszámok – 2 éves érettségi utáni technikumi osztályok részére (2020.09.01-től)	128
4.4.2.3	Kereskedő és webáruházi technikus szakmai tantárgyi struktúra és óraszámok – 8 hónapos érettségi utáni felnőttképzés részére (2020.09.01-től)	129
4.4.2.4	Kereskedelmi értékesítő szakma szakmai tantárgyi struktúra és óraszámok – 3 éves szakképző osztályok részére (2020.09.01-től)	130
4.4.2.5	Kereskedelmi értékesítő szakma szakmai tantárgyi struktúra és óraszámok – 2 éves felnőtt képzés részére (2020.09.01-től)	131
4.4.2.6	Kereskedelmi értékesítő szakma szakmai tantárgyi struktúra és óraszámok – 8 hónapos felnőtt képzés részére (2020.09.01-től)	132
4.4.2.7	Logisztikai technikus szakmai tantárgyi struktúra és óraszámok – 2 éves nappali érettségi utáni technikumi osztályok részére (2020.09.01-től)	133

4.4.2.8	Logisztikai technikus szakmai tantárgyi struktúra és óraszámok – 8 hónapos érettségi utáni felnőttképzés részére (2020.09.01-től)	135
4.4.2.9	Optikus szakma szakmai tantárgyi struktúra és óraszámok – 2 éves nappali, érettségi utáni technikai osztályok részére (2020.09.01-től)	136
4.4.2.10	Optikus szakma szakmai tantárgyi struktúra és óraszámok – rövidített ciklusú felnőttképzés részére (2021.09.01-től)	137
4.4.2.11	Optikus szakma szakmai tantárgyi struktúra és óraszámok – rövidített ciklusú, együttműködési megállapodással duális képzőhelyre ágazati alapvizsga után teljesen kihelyezett felnőttképzés részére (2021.09.01-től)	138
4.4.2.12	Kereskedő szakképesítés tantárgyi struktúra és óraszámok (2018.09.01-2020.08.31 között induló osztályok 1 éves OKJ képzése) – NAPPALI képzés	139
4.5	A szakmai vizsgához kapcsolódóan szervezett egybefüggő szakmai vizsgafelkészítés rendje	140
4.6	A program meghatározottságai	142
4.6.1	A szakmatanulás népszerűsítése	142
4.6.2	Szakmai tanárképzésben való szerepvállalás	142
5	Mellékletek	144
5.1	A fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program	144
5.1.1	A fogyatékkal élő tanulókkal kapcsolatos iskolai teendők szabályozása	144
5.1.2	A beilleszkedési, magatartási nehézséggel élő és SNI-s tanulókkal kapcsolatos iskolai teendők szabályozása	145
5.1.3	A diabéteszes tanulókkal kapcsolatos iskolai teendők szabályozása	147
5.2	Helyi tanterv	149
5.2.1	Helyi tanterv a technikum 9-12. évfolyama részére, a NAT2020 alapján magyar nyelv és irodalomból	149
5.2.2	Helyi tanterv a technikum 9-12. évfolyama részére, a NAT2020 alapján történelemből	149
5.2.3	Helyi tanterv a technikum 9-12. évfolyama részére, a NAT2020 alapján angol nyelvből	149
5.2.4	Helyi tanterv a technikum 9-12. évfolyama részére, a NAT2020 alapján testnevelésből	149
5.2.5	Helyi tanterv a technikum 9-10. évfolyama részére kompetenciafejlesztésből	149
5.2.6	Helyi tanterv a technikum 11-12. évfolyama részére, a NAT2020 alapján gazdasági ismeretektől	149
5.2.7	Helyi tanterv a technikum 9-13. évfolyama részére szakmai tantárgyakból	149

5.2.8	Helyi tanterv a szakképző iskola 9. évfolyama részére kompetencia fejlesztésből	149
5.2.9	Helyi tanterv a szakképző iskola 9-11. évfolyama részére szakmai tantárgyakból	149
5.3	A középszintű érettségi vizsga témakörei magyar nyelv és irodalom tantárgyból	150
5.4	A középszintű érettségi vizsga témakörei matematika tantárgyból	150
5.5	A középszintű érettségi vizsga témakörei történelem tantárgyból	150
5.6	A középszintű érettségi vizsga témakörei angol nyelv tantárgyból	150
5.7	A középszintű érettségi vizsga témakörei digitális kultúra tantárgyból	150
5.8	A középszintű érettségi vizsga témakörei gazdasági ismeretek tantárgyból	151
5.9	A duális képzőkkel, vállalatokkal való együttműködés folyamata, módszerei, eszközei, a gyakorlati képzés előkészítése, szervezése és lebonyolítása	152
5.10	A tanuló, illetve a képzésben résztvevő személy korábbi tanulmányai, megszerzett ismeretei beszámításának elve	155

1 Nevelési program

1.1 A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrumhoz tartozó iskolaként elsődleges számunkra, hogy tanulóink maximális figyelmet és támogatást kapjanak tőlünk a nálunk töltött éveik folyamán. Bátorítsuk, segítsük őket saját tanulási céljaik elérésében, változatos módszereket, eszközöket és utakat biztosítsunk számukra a kimeneti követelmények eléréséhez mind az érettségi, mind a szakmai vizsga tekintetében. Célunk, hogy oktatóként egymást inspirálva mi magunk is tanulási folyamatként éljük meg a tanítást.

Tanulóink biztos pontként számítsanak az iskolára, és ránk, az itt dolgozókra. Pedagógiai feladatunk, hogy észleljük és észrevegyük minden egyes tanuló esetében, hogy adott pillanatban ki és hogyan tud számára támogatást, aktív segítséget nyújtani, vagy kérdést feltenni azzal a céllal, hogy ne csak sikeresen és eredményesen, hanem örömmel járja végig a képzési időt iskolánkban. Hisszük, hogy ez a hozzáállásunk inspiráló és ezáltal öröklődhet kollégáink és tanulóink körében egyaránt. Közösségünk így folyamatosan újítja meg önmagát, miközben minden nap teszünk azért, hogy minden egyes tanóra érdekes és motiváló legyen iskolánkban.

A nevelési-oktatási folyamatnak és az oktatásnak mindenkor összhangban kell lennie hazánk Alaptörvényével, a jogállam rendjével, az élet és az emberi méltóság tiszteletének elvével, valamint az ezzel összefüggő lelkiismereti és vallásszabadsággal, továbbá a Föld, az ember, a természet és a kultúra védelmét szolgáló nemzetközi egyezményekkel. Fontos szerepet kell szánni a nemzeti hagyományoknak, a nemzeti öntudat fejlesztésének, beleértve a magyarországi nemzetiségekhez, kisebbségekhez tartozók öntudatának ápolását is.

A hazánk Alaptörvényében megfogalmazott feladatokat szem előtt tartva feladatunk továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges készségek, képességek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti és társadalmi összetartozás megerősítése.

Célunk továbbá, hogy cselekvő elkötelezettségre neveljünk az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlesszük a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi és testi képességeket. Ezáltal járulunk hozzá, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává válják;
- kifejlődjön benne a hazafiság érzelmvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a társadalomban és a munka világában;
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatokra;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsáról;

- képessé válják az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- megismerje és megértse a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

Fontos, hogy az elsajátított tudás értékálló és a kor igényeinek megfelelő legyen, ennél fogva egyensúlyra törekedjünk a műveltség értékhordozó hagyományai, valamint az új fejlesztési célok és tartalmak között.

1.1.1 Pedagógiai alapelvek

A tanulás aktív folyamat, a tanuló és a tanár együttműködésének eredménye.

Elképzeléseink és hagyományaink szerint intézményünk toleráns, széles körben elfogadó hagyománytisztelő, a kötelességteljesítést, az emberi humánus preferáló iskola. Ezeket tartjuk nevelőmunkánk alapértékeinek. Tanulóink gyermekképpen alakításában komolyan támaszkodni kívánunk a szülők segítségére, együttműködésére.

Elítéljük a durvaságot, az erőszak minden formáját, mások megkárosítását, az unaloműző destruktivitást. Szeretnénk, ha tanulóink jól éreznék magukat iskolánkban, és közös munkánk során olyan ismereteket sajátítanak el, amelyek biztosítják zavartalan továbbhaladásukat, továbbtanulásukat, szakmai fejlődésüket. Az iskolába érkező gyermekek döntő többsége nyíltlelkű, jóindulatú, ragaszkodó, ezért pedagógiai munkánkban feltétlenül élnünk kell fenti tulajdonságaik felhasználásával. Tanulóinkban szeretnénk kialakítani azt az igényt, hogy minél több diáktársukat nyerjék meg a pozitív értékeknek. Igyekszünk gyermekeinkkel minél több igazi értéket megismertetni, hiszen a negatív tendenciák propagandája: az erőszak, az erkölcstelenség, alkohol, pornográfia, drog stb. évek óta zúdul rájuk.

Az iskolai alpműveltség megerősítése mellett a gazdasághoz, a szakképzéshez igazodva igyekszünk felkészíteni a tanulót választott szakképesítésére, az iskolát körülvevő munkaerőpiachoz történő minél hatékonyabb alkalmazkodásra a gazdaság szereplőivel való konstruktív együttműködés érdekében, továbbá igyekszünk segíteni a társadalmi különbségekből adódó hátrányok leküzdésében.

Ezzel összefüggésben a szakképzés fő célja a szakmai cselekvőképesség kialakítása.

Szakmai oktatásunk célja, hogy a leghatékonyabb módon segítse a tanulók számára a tervezett tanulási eredmények elsajátítását biztosítani. A tanulási eredmény alapú megközelítés nem egyszerűen egy új pedagógiai technika, hanem egy olyan korszerű gondolkodásmód, amely az oktatóközpontú kultúrával szemben a tanulást és a tanulót helyezi a középpontba, és ebben az értelemben maga a tanulási folyamat, valamint a tanuló által elért kompetenciafejlődés a lényeges.

Intézményünkben komoly gondot fordítunk a gyermekek ízlésének formálására, amibe bele tartozik az öltözködéstől kezdve a viselkedésen át egészen az arányos, egészséges nemzeti önérték kialakítása is.

1.1.2 Pedagógiai értékek

Tanulóközpontú, családbarát iskola koncepcióban az egyéni bánásmódra való törekvés, a gyermek, a tanuló elfogadása, a bizalom, a szeretet, az empátia, az életkornak megfelelő követelmények támasztása, a feladatok elvégzésének ellenőrzése és a gyermek, tanuló fejlődését biztosító sokoldalú, a követelményekhez igazodó értékelés szükséges. A köznevelési törvény szerint a köznevelés egészét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint a fenntartható fejlődésre és az egészséges életmódra nevelés határozzák meg.

A nevelés-oktatás során fontos, hogy a tanulóknak kialakítsuk a fogékonyságot az alábbi értékekkel kapcsolatban:

- nemzeti, lelki, érzelmi, tradicionális értékrendünk
- az emberiség közös értékei
- a demokrácia értékei
- európai, humán értékek.

Oktatói testületünk törekvése, hogy a tanulóifjúságunk a pozitív értékek közül válogasson. Gyermekük világképének formálásában komoly lehetőségük és felelősségük van a szülőknek is. A tanulók nevelésében, oktatásában elengedhetetlen a csapatmunka és így szülőknek, tanárnak, diáknak egyaránt lehetősége van arra, hogy ezt a képet minél jobbra tegye az iskolánkban töltött idő alatt. Számunkra rendkívüli fontos, hogy a nálunk tanuló diákok és szüleik elégedettek legyenek az iskolában folyó oktató-nevelő munkával. A tanár-diák együttműködése során el szeretnénk érni, hogy diákjaink aktív részesei legyenek az órai munkának, egyetértsenek munkájuk értékelésével és lehetőséget kapjanak a differenciált oktatásra. Előtérbe helyezzük a tevékenykedtető foglalkozásokat, hogy minél több jártasságot szerezzenek az önálló, gyakorlatiasságot igénylő tevékenységekben, ügyeik intézésében.

1.1.3 Pedagógiai célok

A köznevelés egyetemlegesen szolgálja a közjót és a mások jogait tiszteletben tartó egyéni célokat, így a köznevelési törvénnyel összhangban célunk olyan köznevelési rendszer megalkotása, amely elősegíti a gyermekek, fiatalok harmonikus lelki, testi és értelmi fejlődését, készségeik, képességeik, ismereteik, jártasságaik, érzelmi és akarat tulajdonságaik, műveltségük életkori sajátosságaiknak megfelelő, tudatos fejlesztése révén. Kiemelt célunk a nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás. A végzettség nélküli iskolaelhagyás és a lemorzsolódás megelőzése, az alapkészségek fejlesztése, a munkaerőpiacon elvárt kompetenciák (komplex problémamegoldás, kritikus gondolkodás, kreativitás, emberek kezelése, csapatmunka, érzelmi intelligencia, ítélet és döntéshozatal, szolgáltatás orientáció, tárgyalás, kognitív rugalmasság) támogatása.

Az intézmény kiemelt célként határozza meg a korai iskolaelhagyók számának csökkentését, a korai iskolaelhagyás megelőzését és a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés ösztönzését. A cél vonatkozik az oktatásba való visszatérés elősegítésére, valamint a formális, informális és nem formális tanulási útvonalak kialakítására is.

A korai iskolaelhagyás és a lemorzsolódás megelőzéséhez kapcsolódó további célok intézményi szinten: felkészült, elkötelezett és szakmailag elismert oktatók és vezetők szakmai képzésének, folyamatos szakmai fejlődésének biztosítása; rugalmas, együttműködő tanulószervezet kialakítása és az intézményvezetés hatékonyságának növelése;

A korai iskolaelhagyás és a lemorzsolódáshoz kapcsolódó további célok a tanulók szempontjából: differenciált, személyközpontú nevelés-oktatás megvalósítása; tanulási kudarc, lemaradás megakadályozása; a bekövetkezett probléma lehetséges kezelésére vonatkozó hatékony intervenció érvényesítése.

Célunk olyan széleskörű általános műveltség biztosítása, amely jó alapot ad a középiskolákban történő helytálláshoz. Tanulóink számára biztosítani kívánjuk mindazon ismeretek átadását, azoknak az alapkészségeknek és képességeknek kialakítását és fejlesztését, melyek életkori adottságaiknak megfelelnek, és szükségesek ahhoz, hogy fejlődésük töretlen legyen, megalapozva a felnőtt életben való boldogulásukat.

Az intézmény célja a végzettség nélküli iskolaelhagyás és a lemorzsolódás csökkentése, az alapkészségek fejlesztésének támogatása, mindezek érdekében a sérülékeny, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű – köztük roma – tanulók iskolai sikerességének elősegítése, a befogadó oktatás, együttnevelés megteremtése.

Az intézmény kiemelt célként határozza meg a korai iskolaelhagyók számának csökkentését, a korai iskolaelhagyás megelőzését és a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés ösztönzését. A cél vonatkozik az oktatásba való visszatérés elősegítésére, valamint a formális, informális és nem formális tanulási útvonalak kialakítására is.

A korai iskolaelhagyás és a lemorzsolódás megelőzéséhez kapcsolódó további célok intézményi szinten:

- A képzési kínálat az iskolaelhagyással veszélyeztetett tanulók igényeihez történő igazítása,
- Felkészült, elkötelezett, cselekvőképes és szakmailag elismert pedagógusok, oktatók, szakoktatók, nevelő-oktató munkát segítők és vezetők szakmai képzésének, folyamatos szakmai fejlődésének biztosítása,
- Az intézmény korai iskolaelhagyással összefüggő szolgáltatási színvonalának növelése és kapacitásainak bővítése,
- Rugalmas, együttműködő tanulószervezet kialakítása és az intézményvezetés hatékonyságának növelése;

A korai iskolaelhagyás és a lemorzsolódáshoz kapcsolódó további célok a tanulók szempontjából:

- Differenciált, személyközpontú nevelés-oktatás megvalósítása,
- Tanulási kudarc, lemaradás megakadályozása,
- A bekövetkezett probléma lehetséges kezelésére vonatkozó hatékony intervenció érvényesítése.

Olyan intézményért dolgozunk nap, mint nap, amit alapvetően a gyerekek érdeke határoz meg, törekszünk a partnerközpontú gondolkodás és tevékenységrendszer megvalósítására az európai klasszikus értékrend alapján. Szeretnénk elérni, hogy iskolánkban jól érezzék magukat a partnereink, kiváltképpen a tanulók, oktatók, a gyerekek szülei.

A nevelés keretében kívánatosnak tartjuk a tanulók személyes szociálisan értékes, tehát *közösségfejlesztő* és ún. *önfejlesztő magatartásának alakítását*, az ennek megfelelő tevékenységi formák gyakoroltatását. Törekszünk a *nemkívánatos tanulói megnyilvánulások leépítésére*.

Társadalmi elvárás, hogy felkészítsük tanulóinkat a magasrendű és közjót szolgáló aktivitásra. A személyiség fejlesztésben meghatározó szerepet töltenek be a jó szokások, példaképek,

eszményképek és meggyőződések. Ehhez partnernek kérjük a szülői házat, a családot (szülői munkaközösséggel kooperatív kapcsolat, szülők iskolája előadás sorozat stb.).

Fő cél, fejlesztendő terület	Sikerkritérium (mikor teljesül?)	Értékelés alapja	Ki végzi?	Hogyan?
1) Korszerű alapkultúra és annak megszilárdítása	- szintfelmérések - egységes és következetes számonkérés	- oktatói testület által meghatározott követelmények	- oktatók - vizsgabizottság	- felmérés - írásbeli, szóbeli vizsgák
2) Általános műveltség megszerzése, érettségire való felkészítés	- érettségi - egyéb közismereti versenyek	- tanévi teljesítmények, - az 50 órás közösségi szolgálat teljesítése	- oktatók - vizsgáztató tanárok - igazgató - vizsgabizottság	- írásbeli, szóbeli - verseny, vizsga
3) A pályaválasztáshoz szükséges kompetenciák megszerzése	- elhelyezkedési esélyek - házi, egyéb és versenyek eredményessége - vállalkozói szemlélet, - sikerorientáltság	-szintvizsgák, összegző mérések -pályázatokon való részvétel, - gyakorlati foglalkozások, -elméleti tárgyi tudás	- oktatók - iskolavezetés	- felsőoktatási intézmények, munkahelyek visszajelzése - írásbeli, szóbeli
4) Felkészítés a továbbtanulásra	- helytállás az érettségiben, - mobilizálható tudás - felsőoktatási felvételi aránya	- évenként	- iskolavezetés - osztályfőnökök	- statisztika, - felmérések - szimulációs helyzetekben való jártasság
5) Az iskola hagyományainak ápolása, továbbfejlesztése	- méltó megemlékezések - vetélkedőkön való sikeres részvétel - kulturális versenyek	- évente - alkalmanként	- iskolavezetés - rendezvényszervezők - külső partnerek	- igények felmérése - milió - tervezés - visszajelzés
6) Tanulmányi versenyekre való felkészítés, kommunikációs képességek fejlesztése, tehetséggondozás	- SZÉTV, Szakma Sztár - nyelvvizsgák - kommunikáció képesség magas színvonalra élethelyzetekben	- folyamatos	- iskolavezetés - munkaközösségek	- tanfolyamok - egyéni foglalkozások
7) Mobilizálható tudás átadása, élet-hosszig tartó tanulás (képzés, átképzés) önképzés igényének kialakítása, különös tekintettel a számítástechnika és idegen nyelv ismeretre	- pozitív munkaerőpiaci visszajelzés - tanórán kívüli tanfolyamok látogatottságának nagy száma - nyelvvizsga és egyéb szakképesítést adó bizonyítványok megszerzése	- évente tanulmányi átlagok - érettségi eredménye - évente visszajelzés - a munkaerőpiacról sikeres vizsgaerő	- oktatók - iskolavezetés	- vizsgáztatás - szóbeli, írásbeli számonkérés - külföldi kapcsolatok, nyelvtudás felmérése
8) Vállalkozói, kereskedelmi, számítástechnikai szemlélet	- vállalkozói, kereskedelmi, számítástechnikai szférában való elhelyezkedők száma	- végzés után folyamatosan	- osztályfőnökök - iskolavezetés	- munkakapcsolat és öregdiák érettségi találkozók

9) Sokoldalú, nyitott, etikus magatartású, intelligens, testileg, szellemileg egészséges személyiség kialakítása (pozitív személyiség tulajdonság kialakítása)	- illem- és etikai szabályok betartása - környezettel szembeni igényesség - kulturált magatartás - aktív részvétel a sport és egyéb rendezvényeken - közösségi normák elfogadása - sikerorientáltság a szakmai és magánéletben - tanulói magatartás fejlesztése	- folyamatos, alkalomszerű	- intézmény teljes közössége, partnerek visszajelzése	- bizottságok visszajelzései, - bejárások, - ellenőrzés
10) Kreatív gondolkodás, önismeret, kritikai érzék fejlesztése	- diákok részéről aktív részvétel a kétirányú információáramlásban - reális önértékelés	- folyamatos - magatartás, szorgalom, tantárgyi tudás reális önértékelése	- intézmény teljes közössége, - partnerek visszajelzése	- szóbeli, írásbeli - közösségi és egyéni megnyilvánulás
11) Oktatók naprakész, a változó körülményekhez alkalmazkodni tudó felkészültsége	- továbbképzéseken való sikeres részvétel - vizsgák, szakvizsgák	- folyamatos	- iskolavezetés - továbbképzés felelős	- tanúsítvány, - diploma, - bizonyítvány

1.1.4 Pedagógiai feladatok

- Egyéni tanulási utak biztosítása,
- Projektoktatás megvalósítása,
- Fejlesztő értékelés,
- Tanulási eredmény alapú oktatás,
- Megfelelő személyi és tárgyi feltételek biztosítása,
- Igények felmérése, lehetőségek feltárása,
- Egységes tanmenetek és követelményrendszer,
- Pedagógus-továbbképzések támogatása lehetőségek szerint,
- Érettségire, nyelvvizsgákra, szakmai vizsgákra, továbbtanulásra, OKT és OSZT versenyekre való felkészítés,
- Korszerű ismeretek átadása,
- A közismereti tárgyak oktatási színvonalának emelése,
- Tapasztalatok átadása, munka értékelése,
- Pályázatokon való részvétel,
- Szakmai oktatás színvonalának fejlesztése, gazdasági, közgazdasági szemlélet előtérbe helyezése,
- Kooperáció külső cégekkel, intézményekkel,
- Osztályfőnök kulcsszerepe a személyiségfejlesztésben,
- Tehetséggondozás,
- Felzárkóztatás,
- Bukások számának csökkentése,

- A felsőoktatási intézményekben való továbbtanulás szorgalmazása,
- Felkészítés emelt szintű érettségire,
- Az idegen nyelv oktatásának színvonalemelése,
- Az oktatók módszertani kultúrájának fejlesztése,
- Az oktatók motivációs technikáinak fejlesztése,
- Kulturális tevékenység fejlesztése,
- A könyvtár kulturális és művelődési központ jellegének erősítése
- Egészséges életmódra nevelés,
- Drogprevenció,
- Mindennapi testedzés követelményeinek megvalósítása,
- Környezetünk megóvására való nevelés.

A szakképző intézmény komplex, egymáshoz illeszkedő intézkedések együttese révén törekszik a korai iskolaelhagyás és a lemorzsolódás megakadályozására.

Az intézkedések meghatározó elemét képezi a rendszeres adatelemzés, a beavatkozási képesség folyamatos fejlesztése, a tanulóközpontú, a tanulók mellett a szülőket is aktívan bevonó attitűd érvényesítése és az iskolán kívüli tanulási alkalmak, programok rendszeres szervezése.

A korai iskolaelhagyás és a lemorzsolódás megelőzéséhez kapcsolódó további feladatok intézményi szinten:

- a kulcskompetencia-fejlesztő kapacitás megerősítése, az alapkészségek fejlesztésére alkalmas eszközrendszer magas színvonalon történő folyamatos biztosítása;
- a veszélyeztetett tanulók alapkészségeinek fejlesztése, a szakképzés eredményesebbé tétele, az iskolai teljesítmény növelése, valamint az egész életen át tartó tanulásra történő felkészítés;
- a korai iskolaelhagyás szempontjából veszélyeztetett tanulók alapkészségeinek fejlesztése, a szakképzés eredményesebbé tétele, az iskolai teljesítmény növelése, valamint az egész életen át tartó tanulásra – ennek részeként az érettségi vizsgát adó képzésbe lépésre – történő felkészítés,
- a tanulók iskolatípusokból fakadó teljesítménykülönbségeinek csökkentése;
- személyközpontú, az egyéni fejlesztést rendszerszerűen kezelő pedagógiai gyakorlat kialakítása;
- az életpálya-építés központba helyezése karrier-tanácsadási és pályaorientációs eszközök felhasználásával;
- az alapkészségek és a releváns kulcskompetenciák tanulásieredmény-alapú fejlesztése;
- modulrendszerű tananyag kialakítása, gyakorlati, tantermen kívüli, epochális, projekt alapon megszervezett képzési rendszer működtetése.

1.1.5 Pedagógiai eszközök

- Infokommunikációs technikák,
- Kollaboráció,
- Differenciálás,

- Folyamatos módszertani megújulás,
- Sokszintű tanítás, változatos foglalkozások,
- Meghallgató, megértő tanári magatartás,
- Cselekedtető pedagógiai tevékenység,
- Reális életszemlélet,
- Életre nevelés,
- Tanulás – közösen végzett munka, tanulás tanítása,
- Közösségi szellem és tolerancia képesség kialakítása,
- A 9. évfolyamon tanulás-módszertani tréning minden tantárgyhoz kapcsolódóan,
- Következetesség – fokozatosság – folyamatosság,
- Egységes erkölcsi normák,
- Oktatói testületi egység és következetesség,
- Rugalmasság a célok megvalósításában,
- Rendszeres ellenőrzés – mérés – értékelés,
- Megújulásra folyamatosan képes oktatói közösség,
- Információk kritikai szemlélete,
- A megfelelő szövegértés és szövegalkotás képességének elsajátíttatása,
- Helyes nyelvhasználat,
- Bekapcsolódás az Európai Unió minket érintő áramlataiba,
- Megfelelő tanulási stratégia kialakítása,
- Önálló munkára, önálló ügyintézésre nevelés,
- Komplex személyiségfejlesztés.

A szakképző intézmény a pedagógiai-módszertani feladatok kiemelt támogató eszközeként mérési tevékenységet folytat, azaz a lemorzsolódási veszélyeztetettségre vonatkozó releváns információkat beazonosítja, feldolgozza és ennek alapján történik meg a következtetések levonása. A helyi mérés-értékelési tevékenység mellett – elsősorban összehasonlítás céljából – az intézmény az országos mérési eredményeket is figyelemmel kíséri. A szakképző intézmény megelőző intézkedései a korai iskolaelhagyás kockázatának csökkentését szolgálják.

Az intézmény megelőző intézkedései a korai iskolaelhagyás kockázatának csökkentését szolgálják. Az iskolaelhagyás megakadályozásának fő eszköze a célzott és az időben történő reakció, amelyhez üzembiztos és releváns adatokkal operáló jelző és nyomon követő információs rendszerre van szükség. Ennek alapján a megelőző intézkedések között kiemelt helyen szerepel a veszélyeztetett tanulók monitorozása az e-KRÉTA ESL moduljának segítségével.

Az intervenciós intézkedések a korai iskolaelhagyás kockázatának kitett, illetve a korai figyelmeztető jelek révén beazonosított tanulók lemorzsolódásának megakadályozását célzó aktív tevékenységeket foglalják magukban. A mindenkori költségvetési és támogatási lehetőségek figyelembevételével kiemelt tevékenységet képeznek a rugalmas, gyakorlatorientált, tantermi vagy tantermen kívüli, epochális, projekt alapon megszervezett tanulócsoporthoz foglalkozások és az egyéni fejlesztés eszközeinek alkalmazása fejlesztő szakemberek igénybevételén keresztül. A korai iskolaelhagyás szempontjából veszélyeztetett tanulók számára a tanórai nevelés-oktatás mellett az intézmény folyamatosan törekszik az

extrakurrikuláris tevékenységek biztosítására, azaz sportolási alkalmakon, az intézményi partnerek (akár társ szakképzési centrumok) által szervezett eseményeken és kerületi rendezvényeken történő részvételre.

1.1.6 Pedagógiai eljárások

- Elégtelen értékelés esetén

Végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése érdekében félévkor és év végén Centrum szinten megtörténik az elégtelennel értékelt tanulók számának összesítése. Iskolánként a tanulmányi eredmény biztos értékeli az adatokat és a félévi és év végi értekezleten beszámol.

A korai iskolaelhagyás céljából fejlesztési tevékenységbe bevont tanulók esetében az intézmény az adatvédelemre vonatkozó szabályok érvényesítése mellett az érintett tanulókat és a szülőket is tájékoztatja.

- Mentessítéssel kapcsolatban

Az igazgató – a gyakorlati képzés kivételével – a tanulót kérelmére – részben vagy egészben – felmentheti a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól. Az igazgató a tanulót kérelmére - kiskorú tanuló esetében a szülő kérelmére - felmentheti - a szakmai képzés kivételével - az iskolai kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, ha a tanuló egyéni adottságai, sajátos nevelési igénye, továbbá sajátos helyzete ezt indokoltá teszi. Az igazgató a tanulót kérelmére mentesítheti a készségtárgyak tanulása alól, ha azt egyéni adottsága vagy sajátos helyzete indokoltá teszi. Az egyéni munkarenddel rendelkezőt - az iskolában vagy azon kívül folyó szakmai képzés kivételével - az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni. Az, akit felmentettek a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, az igazgató által határozatban leírt meghatározott időben, és az oktató testület által meghatározott módon ad számot tudásáról.

A sajátos nevelési igényű tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az igazgató mentesíti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól. Az érettségi vizsgán a mentesített tanuló az adott tantárgyak helyett - a vizsgaszabályzatban meghatározottak szerint - másik tantárgyat választhat. Az érettségi vizsgán és szakmai vizsgán csak annak tudunk mentességet biztosítani, akinek tanulási nehézségét folyamatosan felülvizsgálták, és az arról szóló javaslatot az intézményben bemutatja, s a vizsgára való jelentkezéskor kérelmet nyújtott be arra vonatkozóan, hogy a vizsgán a mentességével élni kíván.

- A korábbi tanulmányok beszámítása

A szakképzési törvény alapján a szakképző intézmény szakmai programjában meghatározottak szerint a szakképző intézményben, a köznevelési intézményben és a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokat az adott szakmára előírt - megegyező tartalmú - követelmények teljesítésébe be kell számítani, a szakképzés megkezdése előtt foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban eltöltött szakirányú gyakorlati időt a szakirányú oktatás idejébe be kell számítani, a tanulmányi követelmények az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesíthetők.

A korábbi tanulmányok és az azokkal megegyező tartalmú követelmények teljesítésének egyidejű igazolásával a beszámítás iránti kérelmet a szakképző iskola vezetőjéhez kell benyújtani. A beszámítható előzetes tanulmányokról és teljesített követelményekről a szakképző iskola vezetője határozattal dönt. A szakképző iskola vezetőjének döntése ellen a

kormányhivatalhoz lehet fellebbezést benyújtani. A fellebbezésre a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályait kell alkalmazni.

A szakmai gyakorlati képzés idejébe a szakképzés megkezdése előtt munkaviszonyban (vállalkozói jogviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban) eltöltött szakirányú gyakorlati idő – a szakképzői iskola vezetőjének egyedi döntése alapján beszámítható.

A beszámíthatóság további feltétele a szakmai érettségi vizsga mellett, hogy a tanuló teljesítse a Szakmai és Vizsgakövetelményekben előírt összefüggő szakmai gyakorlatot a magasabb évfolyamra történő belépés előtt.

A szakképesítésre történő felkészítéskor a tanuló előzetes szakirányú szakmai képzése a szakképző, szakközépiskolában folytatott tanulmányai a követelmények teljesítésébe beszámítható.

Az előzetes tanulmányokat igazoló bizonyítvány bemutatása alapján az iskola igazgatójához benyújtott kérelem után az iskola igazgatója saját hatásköre alapján határoz a beszámítás tartalmáról, mértékéről.

A szakmacsoportos alapozással a tanuló a 13. vagyis az első szakképző évfolyam megegyező tartalmi követelményeit teljesítette és ebben az esetben a 14. évfolyamon kezdheti a tanulmányait. Ilyen esetben nem kell az igazgató felé külön kérelmet benyújtania. A kérelmező esetén a középiskolai bizonyítvány alapján a szakképesítésre előírt követelmények teljesítésébe a már eredményesen tanult legalább elégségesre teljesített érdemjegyű tantárgy a beszámítható.

Ha a tanuló előzetes tanulmányaival az első szakképzési évfolyam követelményeit teljesítette, akkor magasabb évfolyamon folytathatja tanulmányait.

Különbözeti vizsgát kell tennie abban az esetben, ha az első szakképzési évfolyam követelményeit csak részben teljesítette. A különbözeti vizsga letétele után léphet magasabb évfolyamba. A különbözeti vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni.

1.2 A személyiségfejlesztéssel és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tanulók tudásának, képességeinek fejlődése mellett kiemelt szerepet kap egész személyiségük fejlesztése, figyelembe véve, hogy a szocializációs folyamat színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is, s ebben a közösségfejlesztés is jelentős szerepet játszik.

1.2.1 Az intézmény pedagógiai feladatai a személyiségfejlesztésben

Munkánkat a diákközpontúság, a társadalmi igények, a tantervi és a vizsga-követelmények összehangolásával végezzük. A személyiségfejlesztő tanítás olyan pedagógiai munkát feltételez, amelynek középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek fejlesztése, a készségek elsajátíttatása, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll, figyelembe véve, hogy az oktatás és a nevelés színtere nem csak az iskola, hanem az élet számos egyéb fóruma is.

A kreatív, a társadalmi szocializálódásra képes személyiségek nevelése érdekében tanulóinkat kellő általános- és szakmai ismeretek birtokában önálló, problémamegoldó gondolkodásra neveljük. Kialakítjuk a szakma elsajátításához, az érettségihez szükséges képességeiket, készségeiket.

A nemzeti- és európai értékek megismertetése, elfogadtatása érdekében a nemzeti kultúra, történelem és anyanyelv, valamint az európaiság értékeit megismertetjük diákjainkkal a tanórai és a tanórán kívüli tevékenységek során. Ezzel az értékek, hagyományok tiszteletére, megőrzésére és továbbfejlesztésére ösztönözzük őket. A hazaszeretet, a más népek, kultúrák iránti nyitottság és tisztelet értékrendje alapján a magyarság és európaiság évezredek összefüggéseire hívjuk fel figyelmüket, példaképeket állítva eléjük.

A negatív társadalmi hatások, a nehéz szociális körülmények egyre inkább szükségessé teszik, hogy tanulóinkat felkészítsük az önállóságra, a megfelelő életvezetésre, megadjuk nekik a segítséget, hogy el tudjanak igazodni az életben. Igyekszünk kihasználni a személyiségformálás specifikus lehetőségeit. Figyelembe vesszük, hogy a nevelés sarkalatos tényezője az oktatói példamutatás nemcsak etikai téren, hanem a munkához való hozzáállás, a sokirányú érdeklődés, a lendület és a pozitív beállítottság terén. Saját személyiségünkkel is sugallnunk kell a tanulóknak irányukban tanúsított igényességünket. Önmagunk irányában is igényességre van szükség.

Ezen megalapozással fontosnak tartjuk a magasrendű igényrendszer kialakítását tanulóinkban. Igyekszünk a nevelést a képzés folyamatával összehangolni. A magatartási követelményekben egységre törekszünk, és szemünk előtt tartjuk az indirekt nevelést, amelynek legjobb lehetőségeit a cselekedtető módszerekben találhatjuk meg. Tudatosítjuk önmagunkban, hogy az ismeretek átadása értékközvetítés is, amely befolyásolja a kialakuló személyiséget.

1.2.2 A személyiségfejlesztés céljai

- A személyiség erejének növelése (a tanulók önismeretének, együttműködési képességének akaratának fejlesztésével, életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk megalapozásával).
- Konstruktív, eredményes életvezetés kialakítása, a tanulókra ható „ártalmak” csökkentése, kivédése érdekében. Az ezekhez kapcsolódó képességek fejlesztése.
- A mások iránti tolerancia, érvelő vitakészség kialakítása.

1.2.3 A személyiségfejlesztés kritériumai

- a teljesség, egyenletesség, arányosság,
- tudatosság, tervezettség, szervezettség,
- folyamatosság, következetesség,
- koherencia, konzisztencia,
- az iskola rendszerébe integráltság,
- cselekvésre ösztönzés,
- életkori szakaszokhoz rendeltség,
- oktatói testületi kompetencia.

A fentiek értelmében a pedagógiai tevékenységnek a tanulók testi, lelki, szellemi fejlesztésére kell irányulnia. A tudatosan tervezett és szervezett oktató-nevelő munkának – a tanórákon és a tanórán kívüli programok, rendezvények keretében is – következetesen elő kell segítenie a személyiség fejlődését biztosító kognitív, emocionális, fizikális, affektív és szociális képességeinek fejlődését az életkori sajátosságoknak, szokásoknak megfelelően.

1.2.4 A személyiségfejlesztő oktatás indokolása

- A szocializáció folyamata – melynek során az egyén társadalmi környezete részévé válik. Az ekkor ért tudatos ráhatások (oktatás, nevelés) és spontán történések eredményeként kibontakozik az egyén személyisége, amely nem állandó, akaratától függően is átalakul, fejlődik. Az ekkor felgyülemlett tapasztalatok, kialakult viselkedési elemek – jelentősen befolyásolják a későbbi hatások befogadása.
- A társadalom szinte minden szféráját érintő, ellentmondásoktól sem mentes változások (globalizáció, egyenlőtlenségek növekedése, kultúraváltás, értékrend zavarai) és az ebből adódó feszültségek.
- A kulturálisan, szociálisan heterogén diákság körében nőtt a szociokulturális hátrányokkal, esetenként mentális zavarokkal küszködő, az iskolai munkára gyengén motivált tanulók száma.

Mindezek megkövetelik a személyiségközpontúság eddiginél hangsúlyozottabb érvényesítését pedagógiai tevékenységünk során. A tanítás-tanulás a szocializációs folyamat szerves és fontos része.

1.2.5 A személyiségfejlesztés konkrét pedagógiai feladatai

- Önismeret fejlesztése,
- Felelős társadalmi magatartás kialakítása, a tanulók állampolgári szerepre való felkészítése,
- Globális szemlélet kialakítása összekapcsolva a nemzeti identitástudat fejlesztésével – a kettő megfelelő együttes kezelése,
- Egy koherens értékrendszerre épülő világkép formálása,
- A magánéletre való hatékonyabb felkészítés,
- Munkavállalói, dolgozói szerepre való felkészítés,
- A szabadidős tevékenységek személyiségépítő lehetőségeinek felismertetése,
- Oktató-nevelő munkánkban a tevékenykedtető eljárások alkalmazása,
- A konstruktív életvezetésre nevelés,
- A családi szociális háttér hiányainak pótlása,
- Az élményszerzésre alkalmas lehetőségek körének szélesítése,
- Megfelelő szokásrendszer kialakítása,
- A tanulók motivációs bázisának fejlesztése,
- Az önképzésre való igény kialakítása,
- A társas viselkedési normák elsajátíttatása,
- Empatikus magatartásra, egymás tiszteletére nevelés,
- Kreativitás erősítése,

- Teljesítmény helyzetekre való felkészítés,
- A kommunikációs technikák elsajátíttatása,
- A véleményalkotás, döntéshozatal, problémamegoldó képesség erősítése,
- Hozzásegíteni a tanulókat a saját jövőképük kialakításához,
- Kialakítani a nemzeti értékek iránti megbecsülést,
- Természetvédelemre nevelés.

Minden törekvésünk a komplex személyiségnevelés szolgálatában áll. Egyszerre tartjuk fontosnak az intellektuális, esztétikai, etikai, érzelmi nevelés sokoldalúságát. A teljes emberré válás folyamata magába foglalja a jellemfejlődést. Az erkölcsileg értékes cselekedetek nagy akaraterőt igényelnek. Az értékes jellem fontos jellemzője a jellemeszilárdság.

Fontosnak érezzük továbbá, hogy tanulóink képesek legyenek élni a kulturális életünk adta lehetőségekkel. Tanulóink esztétikai érzékét növeljük akkor, amikor lehetőségeinkhez mérten múzeumokat látogatnak, színházi előadásokon vesznek részt, városlátogatásokat terveznek, illetve sok tanuló maga is részt vesz kreatív alkotói körben. Figyelemmel kísérjük tehetséges fiataljaink alkotásait, rendezvényeinken lehetőséget adunk bemutatkozásukra. Lényeges dolog diákjaink számára, hogy az információkat kritikusan tudják szemlélteni, ugyanis a tömegkommunikáció által rájuk zúduló, válogatás nélküli igénytelen információ- és tényhalmazban nehéz eligazodni.

A helyes, szabatos nyelvhasználat képességgé tétele szorgalmazzuk oly módon is, hogy a nyelv igényes eszközként való felhasználása minden oktató ügye, töretlenül javítjuk hibáikat, a negatív tendenciákat igyekszünk minimálisra csökkenteni.

Törekszünk tanulóinkban pozitív életszemléletet kialakítani. Arra sarkalljuk őket, hogy ne elégedjenek meg az elért tudással, mindig igyekezzenek továbbfejlődni, tanulni. Ehhez igyekszünk nekik megfelelő tanulási stratégiát adni.

A globalitásra nevelés kapcsán nélkülözhetetlennek tarjuk, hogy gyermekeink minél többet megtudjanak az Európai Unióról. Évek óta kiterjedt kapcsolatot tart fenn iskolánk az Unió tagállamaiban működő iskolákkal, és velük közös nemzetközi projektek részesei vagyunk. A kapcsolatot mind levelezés útján, mind személyes és kölcsönös látogatások útján tartjuk. Tanulóink saját bőrükön érzik, milyen fontos szerepe van a nyelvtudásnak, illetve az informatikai ismereteknek. Fontos motiváló tényező a nyelvi nagykövetek tapasztalatainak megosztása a fiatalokkal.

1.2.6 A közösség-szervezés kiemelt feladatai

- a társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása,
- együttműködési készség kialakítása,
- kulturált magatartás és kommunikáció kialakítása,
- érdeklődés felkeltése társadalmi problémák iránt,
- igény kialakítása közösségi tevékenységre, közéletben való részvételre,
- írott és íratlan szabályok átadása és elfogadtatása (jog, erkölcs, etika),
- elfogadó, segítő magatartás kialakítása,
- negatív hatások és befolyások elleni védekezés és prevenció fellelése,
- felelősségvállalásra nevelés,

- felelős munkavállalói szerepre nevelés,
- konfliktuskezelésre, konszenzus keresésre képes fiatalok nevelése.

A személyiségfejlesztésen túl fontos feladat olyan környezeti feltételeket és lehetőségeket teremteni tanulóink számára, amelyeken keresztül elsajátíthatják a békés és hatékony együttélés és egymás mellett élés alapvető szabályait.

A közös pozitív iskolai élmények célja, hogy tanulóinknak későbbi életük során is legyen igényük az összetartozás élményére, mind családi, baráti, munkahelyi, vagy társadalmi szinten. Célunk továbbá, hogy diákjaink képesek legyenek sikeres együttműködésre, kompromisszumkötésre, problémáik megfelelő kezelésére, a társadalomba való beilleszkedésre.

1.2.7 A közösségfejlesztés eszközei

- A tanév elején Projektnapokat tartunk. Ezzel elősegítjük a vakáció utáni iskolához való alkalmazkodást, és a tanulóknak lehetőségük nyílik arra, hogy a felkínált témák közül szabadon válogatva, részt vegyenek a rendhagyó foglalkozásokon. A szabad csoportok kialakulása segíti az egymás irányában tanúsított kommunikáció fejlődését, illetve a tanulók megismerjék egymást. Ezenkívül fontos eleme, hogy tisztázzuk az elvárásokat, alakítsuk ki a követendő értékeket, segítsük, hogy az „erős mag” a közvetített értékekkel azonosulókból alakuljon ki, a tudás, mint érték üzenet, valamint a tanulásirányítás (hogyan, hol, ... tanuljunk), a szakmaismeret is elinduljon. Valamint a Házi rend megismertetése és azonosulás az elvárásokkal is megtörténjen.
- Az Iskolai rendezvényeink: a gólyaavatás, a szalagavató és a ballagás jelentős szerepet játszanak tanulóink közösségfejlesztésében. E rendezvények közösségformáló hatásúak, hiszen a hovatartozás érzését, az „alma mater”-hez való kötődést erősítik. Volt tanulóink közül többen visszajárnak tanácsért, segítségért, ezért törekednünk kell arra, hogy ragaszkodó volt diákjainknak lehetőségük legyen értékátadóként segíteni jelenlegi diákjaink közösségi szemléletének erősítését.
- A szabadidős tevékenységek iskolában érdeklődési kör szerinti kisközösség létrejöttét segítik elő. (pl.: ünnepek, megemlékezések, iskolamikulás, kiállítás-szervezés, színházlátogatás, projektbemutatók, sulikarácsony). E tevékenységi formák a szabadidő hasznos eltöltésére adnak lehetőséget. A teremhiány miatt évenként változó módon tudjuk meghirdetni ezeket a foglalkozásokat.
- Szakköreink nem kapcsolódnak szorosan a tananyagokhoz, de rendszerességüknel, s így tervezhető tematikájuknál fogva alkalmasak egymásra épülő, komplex közösség- illetve személyiségfejlesztő programok megvalósítására. Ezek között található meg például:
 - A Színjátszó kör jó pár éve működik iskolánkban rendkívül eredményesen. Az összes évfolyamról és képzési szintről jelentkeznek és vesznek részt munkájában a tanulók. Rendszeresen fellépnek iskolai rendezvényeken, illetve részt vesznek az iskolai megemlékezések megszervezésében, lebonyolításában.
 - A Kreatív kézműves szakkör a szabadidő hasznos és értelmes eltöltéséhez járul hozzá. A szakkör keretében számos ajándéktárgyat készítenek a gyerekek, megismerkednek a különböző kézműves technikákkal. A kétkezi munka öröme, az ünnepekre való készülődés erősíti a családhoz, illetve az együvé tartozás érzését így tanulóink egészséges személyiség fejlődését. Alternatív

lehetőséget biztosítunk a tevékeny foglalkoztatás révén, hogy a szabadidő eltöltésének ne a csellengés, a bevásárló-központok megtekintése legyen az egyedüli célja.

- A Szakmai Projekt Hét alkalmával diákjainknak lehetőségük van a versenyszférában aktívan tevékenykedő szakemberek kiscsoportos eladásain részt venni, mely közvetlen bepillantást enged a gazdasági élet egyes szegmenseibe, valamint játékos foglalkozások, ötletes feladatok segítenek a tanulóknak szakmájuk fortélyainak elsajátításában. A céglátogatások alkalmával a diákok gyakorlati alkalmazások széles skáláját ismerhetik meg.
- A Suli napok rendezvénye általában felrázza az osztályokat, hiszen versennyel szoktuk összekötni. Az oktatók színes programokkal vonják be a tanulókat a közösségi munkába. A fiatalokat érintő kérdések meghívott előadókkal vagy külső helyszíni látogatásokkal. Kerületi illetve városismereti (honismereti) vetélkedőkkel válnak teljessé. A programjainkat minden évben változtatjuk.
- A Sportnap is elősegíti a közösségfejlesztést, ugyanis megtanulják a sportszerű viselkedést, a nem nyeres tényének elfogadását, az indulatok fegyelmezését. Bár iskolánk adottságai az intenzív sport biztosíthatósága terén nem túl jók, igyekszünk minél több lehetőséget biztosítani diákjaink számára. Így a kondicionáló terem fenntartása, az aerobik és röplabda-edzési lehetőség, továbbá a gyógytestnevelés biztosított tanulóink számára. További lehetőséget jelentenek a városligeti sportpályák, illetve téli időszakban a jégpálya kihasználása.
- A leginkább hatékony módszer az tanulmányi kirándulások szervezése. Ezek a programok jórészt osztálykeretekben bonyolódnak. Ebben az esetben a fő cél, feladat, hogy nem iskolai körülmények között, más helyzetekben is megismerhessék tanulóink egymást, felkészítsük őket új, esetleg váratlan feladatok megoldására, elvégzésére. Lehetőségük van ellenőrzött keretek között kipróbálni, pl.: szervező képességüket.

A közösségfejlesztés fő koordinátora az osztályfőnök, aki részt vesz a közösség irányításában. Formálja a közösséget, viselkedésével példát mutat a diákok előtt. Fontos szerepe van a problémák felismerésében és azok kezelésében. Szervező és irányító a tanulók, az osztályban tanító oktatók és a szülők között.

Mivel a tanulók idejük nagy részét az iskolában töltik, domináns szerepe van az osztályközösségnek, amelynek megfelelő, sőt ideális légkörét, szellemiségét, a tanulók kapcsolatrendszerét, viselkedési formáit csak következetes, egységes elvek szerinti elvárásokkal teremthetünk meg.

1.3 Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az oktató munkakör betölthető a tantárgynak megfelelő szakos tanár, a szakképzés szakirányának megfelelő szakoktató, a szakképzés szakirányának megfelelő felsőfokú végzettség, középiskolai végzettség és a szakirálynak megfelelő államilag elismert legalább középszintű szakképesítés, továbbá legalább öt év az adott szakirálynak megfelelő szakmai gyakorlat.

A speciális végzettségű szakemberek közül a felzárkóztató oktatást szervező iskolákban kell foglalkoztatni: pszichológust, fejlesztőt, szociálpedagógust, felzárkóztató oktatásban résztvevő tanulócsoporthozként legalább 0,5 fő/szakembert.

Ezek a szakemberek szervesen közreműködnek a tanulási utak sajátos, komplex támogatásában, ami a hagyományos elemeken túlmutató oktatás-nevelés-képzés rendszerszemléletének megfelelő. Az iskolai beilleszkedéshez, újra kezdéshez nélkülözhetetlenek.

1.3.1 Az oktatók feladatai

Az intézményben dolgozó oktatók felelősséggel és önállóan, a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzik szakmai munkájukat a munkaköri leírásban foglaltak keretein belül az iskolai tantárgyfelosztáson meghatározott munkarend alapján.

A végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése érdekében intézményünkben a feladat önálló felelősségi kört jelent. A feladat teljesítése céljából kijelölt munkatárs a végzettség nélküli iskolaelhagyás és a lemorzsolódás megelőzéséért felelős, egyben a korai jelzőrendszer és a lemorzsolódás megakadályozásában közvetlenül érintett csoport irányítását is végzi.

Az oktató

- Oktatómunkája tervezett, tanulási eredmény alapú.
- Oktatási módszerei és stílusa alkalmasak az érdeklődés felkeltésére és fenntartására.
- Az önálló tanulás támogatására feladatokat, feladatlapokat készít, amelyeket elektronikus formában megoszt oktató kollégáival.
- A tanulók aktivitását megkövetelő, kooperatív munkaformákat alkalmaz.
- A tanévenként 2-3 tanórát felölelő módszertani újításait bemutatja.
- Folyamatosan visszajelez a tanulóknak teljesítményükről, tudásszintjükről.
- Rendszeresen alkalmaz fejlesztő értékelést.
- Értékelési módszerei korszerűek és változatosak, a tanulók és szüleik számára egyaránt átláthatóak.
- Tisztában van az egyes értékelési funkciók jellemzőivel.
- Megbeszéli és kialakítja a legfontosabb napi feladatokat a tanulócsoportjában tanító nevelőkkel, és szükség esetén egyeztet velük;
- Tanóráira és tanórán kívüli foglalkozásaira rendszeresen felkészül, nagy gondot fordít a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő fejlesztő foglalkoztatásra, a módszertani innovációra, a rendelkezésre álló idő optimális kihasználására;
- Tanórai munkáját a gyermekek adottságainak, haladási tempójának megfelelően differenciáltan szervezi;
- A lemaradó tanulók számára felzárkóztató foglalkozásokat szervez, egyéni segítségnyújtással biztosítja továbbhaladásukat;
- Gondot fordít a tehetséges tanulók megfelelő foglalkoztatására, amit a tanórai differenciáláson kívül egyéni tehetséggondozó foglalkozás illetve tanulmányi versenyekre való felkészítés formájában is megtehet;

- A gyermekek tanulmányi fejlődését tanóráin és egyéb foglalkozásain, sokoldalú szemléltetéssel szolgálja, s maga gondoskodik az általa használt szemléltető és technikai eszközök helyes tárolásáról, épségének megőrzéséről;
- Rendszeresen ellenőrzi és értékeli a gyermekek tanulmányi munkáját annak figyelembe vételével, hogy az értékelés az életkori sajátosságoknak megfelelő, motiváló hatású legyen;
- Az értékelésben törekszik az írásbeli és szóbeli formák egyensúlyának megtartására
- A kötelező írásbeli feladatokat ellenőrzi, javítja, értékeli;
- Az írásbeli számonkérések anyagait legkésőbb 10 munkanapon belül köteles kijavítani;
- A tanulók személyiségfejlesztését a tanítás-tanulás folyamatában tervszerűen végzi, feladata a gyermekek minél alaposabb megismerése, amit a tanulók állandó, tudatos megfigyelésével, változatos közös tevékenységek szervezésével érhet el;
- Fokozatosan szoktatja tanulóit az iskolai élet szabályainak betartására, megismerteti és betartatja velük az iskola házirendjét;
- Biztosítja tanulóinak számára, hogy nyugodt légkörben, türelmes, elfogadó környezetben fejlődjenek;
- Feladata a tanulás megszerettetése, a szellemi erőfeszítésekben rejlő örömforrások felfedeztetése, a gyermekek spontán érdeklődésének fenntartása, fejlesztése;
- Tanórán kívüli szabadidős foglalkozásokat szervez a tanulók életkorának, igényeinek megfelelően;
- Osztályfőnökként, oktatóként tudatosítja tanulóinkban a mindennapos testmozgás fontosságát;
- A tanítási órákon és tanórákon kívüli foglalkozásokon különös gondot fordít a tanulók együttműködési készségeinek, önállóságának és öntevékenységeinek kialakítására;
- A közös iskolai tevékenység minden mozzanatában gyakoroltatja a kulturált emberi viselkedés szabályait;
- A félévi és az év végi zárás előtti utolsó témazáró legkésőbb egy héttel a jegyek lezárása előtt megírhatja;
- Megismeri az általa foglalkoztatott tanulókról szóló szakvéleményeket és szakértői véleményeket, annak ajánlásait figyelembe veszi és mérlegeli az érintett gyermekek tanításkor és osztályzásakor;
- Az iskolavezetés jóváhagyásával, a tantárgyfelosztás alapján a lassúbb tempóban haladó gyerekek számára korrekpetálási foglalkozásokat szervezhet lehetőséget biztosítva a javításra;
- Foglalkozásain optimálisan felhasználja a rendelkezésére álló szemléltető eszközöket;
- Állandó jelleggel gyarapítja szakmai és pedagógiai tudását, a szaktárgya körébe tartozó új tudományos eredmények megismerésére törekszik és a módszertani fejlesztések körében való tájékozódik.
- testnevelőként ezen kívül kiemelt figyelmet fordít a balesetek megelőzésére, együttműködik az iskola munkavédelmi felelősével, elvégzi az adott évfolyam fizikai és edzettségi állapotának felmérését.

A munkakört betöltő személy felkérhető az intézmény működése érdekében végzett munkára a szakképesítésének megfelelő területen. A felkérésre az iskola vezetői jogosultak. A felkéréskor

jelezni kell, hogy a munkavégzés a kötelező munkakör részeként vagy külön díjazás ellenében történik.

1.3.2 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnök legfőbb feladata a tanulók jelenlétének, tanulmányi munkájának folyamatos nyomon követése, adminisztrálása, valamint a személyiség- és közösségfejlesztés.

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket.

- Alaposan és sokoldalúan megismeri osztálya tanulóit (személyiségjegyek, családi–szociális körülmények, szülői elvárások, tanulói ambíciók).
- Feltérképezi az osztályközösség szociometriai jellemzőit; az osztályon belüli értékrendet.
- Nevelő munkáját, a tanulók egyéni, differenciált személyiségfejlesztését a pedagógiai program alapján, nevelési tervben és az osztályfőnöki tanmenetben tervezi.
- Az osztályfőnöki órákra alaposan felkészül, a tanulók érdeklődését, aktivitását figyelembe véve rugalmasan kezeli azokat a tanóra kitűzött feladatait.
- Alkalmat teremt az osztályközösségben a demokratikus közéleti szereplés gyakorlására, törekszik a munkamegosztásra.
- Segíti a diákönkormányzati törekvéseket, képviselést.
- Gondoskodik a szociális segítségnyújtásról.
- Segíti a személyre szabott és sikeres pályaválasztást.
- Önismereti gyakorlatokkal készíti fel tanulóit a társadalmi elvárásokra, segíti tanítványai pályaválasztását, részletes tájékoztatást ad térség gazdaságpolitikájáról, az elhelyezkedési és továbbtanulási lehetőségekről
- Szempontokat és tanácsokat ad a hatékony tanulási módszerek, és a helyes időbeosztás (szellemi és fizikai tevékenység egyensúlya) elsajátításához.
- A diákokkal együtt értékeli a tanulmányi előmenetelt, a magatartást és szorgalmat.
- Segíti a folyamatos felzárkóztatást.
- Támogatja a kiugró tehetségeket.
- Együttműködik az osztályában tanító oktatókkal
- Látogatja osztálya tanítási óráit, foglalkozásait; az észrevételeket megbeszéli érintett pedagógusokkal.
- Összehangolja a család és az iskola nevelését.
- A munkaterv szerint szülői értekezletet; fogadóórát tart.
- Megismerteti a szakmai programot, a házirendet; nevelési elképzeléseit, gondoskodik a szülői munkaközösség aktivitásáról.
- Folyamatosan tájékoztatja a szülőket a gyerekek magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről, az egyéni fejlesztéséről, a dicséretéről és elmarasztalásáról.
- Képviseli osztálya érdekeit az oktatói testület előtt.
- Ellenőrzi az érdemjegyek beírását.
- Regisztráltatja és összesíti a tanulók hiányzásait.
- Figyelemmel kíséri az igazolásokat, a mulasztások valós okait.

- Elvégzi az osztályfőnöki adminisztrációs teendőket.
- Felel az osztálynapló és a törzslapok, más nyilvántartások szabályszerű és naprakész vezetéséért.
- Adminisztrálja a közösségi szolgálat teljesítését.
- Statisztikai adatokat szolgáltat.
- Az osztályfőnöki óra egyszerre szolgálja az általános műveltség gyarapítását, a világszemlélet és az erkölcsi értékrend alakulását. Fejleszti az önismeretet, felkészíti a tanulókat a kulturált társas kapcsolatok építésére és fenntartására. Hozzá járul a differenciált emberkép és identitástudat alakulásához.
- A tanulókat tudományosan megalapozott ismeretekhez juttatja a természeti- és társadalmi környezetről, az emberről, és megismerteti őket a magatartási szabályokkal és etikai normákkal.
- Az életkornak megfelelő ember-, és társadalomismeretek nyújtásával segítse elő a tanuló szocializációs folyamatát, természeti és társadalmi környezetébe való beilleszkedését.
- Segítse a tanulót kapcsolat- és viszonyrendszereinek felismerésében, nevelje értékes és hasznos kapcsolatok kialakítására és ápolására.
- Fejlessze a tanuló szociális érzékenységét, toleranciáját, valamint empátikus képességét az életkornak megfelelő társadalmi problémák iránt.

Az osztályfőnök a tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe. A tanulók közvetlen megismerése és az osztályközösség arculatának formálása kiváló lehetőségeket kínálnak az iskolai és iskolán kívüli programok: szakkörök, klubdelutánok, sportfoglalkozások, rendezvények, diákgyűlések, utazások, kirándulások, színház-, és múzeumlátogatások stb. Az osztályfőnöki munka eredményessége érdekében az oktató kapcsolatot tart tanítványai szüleivel, erősíti a családból származó pozitív nevelési hatásokat, megismeri a család viszonyulását az iskolához, a gyermekhez. Az osztályfőnöki munka kritikus pontja a rossz családi nevelési minták és szokások ellensúlyozása, a negatív társadalmi hatások kivédése. Az osztályfőnök nevelő munkájának szerves része a közvetlen nevelőmunka. Az osztályfőnöki órákon sajátos rendszerező, szintetizáló módszerrel kerül sor a tanulók nevelésében szerepet játszó nevelési tartalmak, témakörök feldolgozására. Jellemezze az osztályfőnöki órákat a mai fiatalokhoz közel álló tartalom és forma! Legyen az osztályfőnöki óra a helyes vitakultúra kialakításának nélkülözhetetlen gyakorlóterepe.

Célunk, hogy a tanulóknak megfogalmazódott kérdések kinyilvánítása kapjon teret. Gondolkodjanak, kérdezzenek, vitatkozzanak ők és az osztályfőnök is. A válaszokat ne az oktató fogalmazza meg, ő csak a saját véleményét mondja el, de társ legyen a megoldáskeresésben. Sokszor egy-egy problémát alternatív módon lehet csak kezelni és megoldani, ebben segíthet a szülő is. Serkentő környezetet teremtsen, bátorítsa a gyermekek autonóm törekvéseit, fogadja el fantáziavilágukat, de ne riadjon vissza a kritikától. Biztonságos hátteret adjon a gyermekeknek, a fejlesztő szándék mellett is elfogadva őket olyanak amilyenek, hiszen élettapasztalatukat, társadalmi - emberi mintáikat és személyes élményeiket saját környezetükből, életükükből hozzák. Az osztályfőnöki órákon törekedni kell olyan légkör kialakítására, amely feloldja a tanulóknak lévő gátlásokat, segíti a tanulókat abban, hogy őszintén nyilatkozzanak meg a "kényes" témákban is. Sajnos az osztályterem mint környezet

nem igazán megfelelő az oldott légkör biztosításához, de némi kis átrendezéssel, díszítéssel barátságosabbá is tehető a helyiség.

1.4 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaikhoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;
- szükség szerint sajátos, a fogyatékossággal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni;
- az iskolák segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogatassák a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; a fogyatékosság egyes típusaival összefüggő feladatokról a *Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve* és a *vizsgaszabályzatok* adnak eligazítást
- sajátos tanulásszervezési megoldásokat kell alkalmazni a *különleges bánásmódot igénylő*, sajátos nevelési igényű gyerekek, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában;

Célunk megteremteni az esélyegyenlőség alapjait. Ennek érdekében:

- ki kell alakítani a tanulóknál az egészséges énképet és önbizalmat,
- növelni a kudarcűrő képességüket,
- önállóságra nevelni őket.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló meghatározása:

- különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló
- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek
- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség,

- gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

A fejlesztő programok a Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrumon belül közösen kerülnek meghatározásra, s ezen dokumentum mellékletében található.

1.5 A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje

Az intézmény tanulói az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogukat az iskolai diákönkormányzaton keresztül gyakorolják. A diákönkormányzat jogait a nemzeti köznevelési törvény 2011. évi CXCV. törvény 29. fejezete szabályozza.

A diákönkormányzat helyi elnevezése Iskolai Diák Bizottság (IDB). Az iskolai diákönkormányzat jogosítványait az IDB vezetősége, illetve annak választott tisztségviselői érvényesítik. Az IDB tagjait az intézmény nappali tagozatos osztályainak megválasztott képviselői alkotják. Osztályonként minimum egy, maximum két fő választható. Az IDB elnökét az IDB tagjai minden évben önmaguk közül választják meg titkos szavazással.

Az IDB jogosult a tanulók és a tanulóközösségek érdekeiknek képviseletére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az intézményben az oktató testület véleményének meghallgatásával.

Az iskolai diákönkormányzat a magasabb rendű jogszabályokban megfogalmazott jogkörökkel rendelkezik.

Az IDB szervezetét és tevékenységét saját szervezeti és működési szabályzata szerint alakítja. Az IDB szervezeti és működési szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el, az oktatói testületnek egyetértési joga van.

A diákönkormányzatnak véleményezési joga van a következő kérdésekben:

- az SZMSZ tanulókat érintő rendelkezéseinek módosítása és elfogadása
- a Házi rend kialakítása

Az iskolai diákönkormányzat esetlegesen felmerülő véleményét meg kell hallgatni:

- a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetésénél, megszervezésénél,
- a tanórán kívüli tevékenység formáinak meghatározásánál (pl. Suli napok),
- a sportlétesítmények működési rendjének kialakításánál.

Az iskolai diákönkormányzat munkáját, segítő nevelőt a diákönkormányzat vezetőségének javaslata alapján az oktatói testület egyetértésével az igazgató bízza meg.

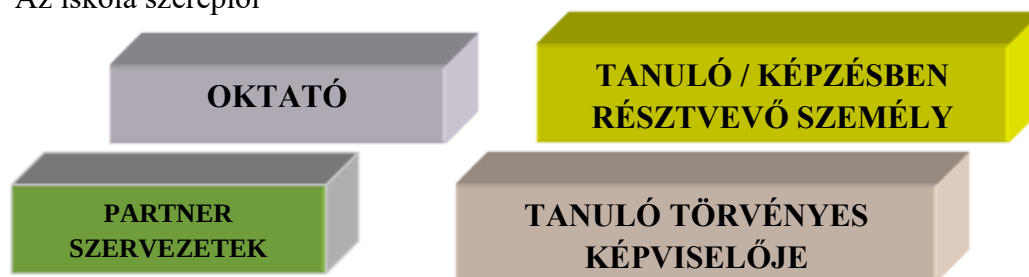
A diákközgyűlést tanévenként egy alkalommal össze kell hívni. Itt az igazgató tájékoztatást ad az iskola munkatervében foglaltakról és az előző diákközgyűlés óta történt, az iskola életét érintő kérdésekről, eseményekről. A diákközgyűlés összehívása az igazgató feladata. A diákközgyűlés napirendjét, annak megrendezése előtt legalább 8 nappal ki kell hirdetni.

Rendkívüli diákközgyűlés a tanév során bármikor összehívható. Ezt kezdeményezheti az igazgató, az IDB vezetője, vagy a diákok jelentősebb csoportja.

Az IDB működését az iskola fenntartója finanszírozza. Minden kiadás tervezését megelőzően az igazgató egyeztet a fenntartóval. A tervezett költségek fenntartói jóváhagyás után realizálhatók.

1.6 A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben résztvevő személy, az oktató, a szakképző intézmény és a szakképző intézmény partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatok és az egymással való kapcsolattartásuk formái

1.6.1 Az iskola szereplői

Iskolánk nagy jelentőséget tulajdonít a szülőkkel vagy a kiskorú tanuló törvényes képviselőivel való jó együttműködésnek. Az évi két (9. évfolyamon három) szülői értekezlet mellett iskolánk nyitott, a szülők vagy a kiskorú tanuló törvényes képviselője előzetes egyeztetés alapján bármikor felkereshetik az osztályfőnököket, oktatókat a tanulókkal kapcsolatban felmerülő problémák megbeszélése céljából.

A szülők vagy a kiskorú tanuló törvényes képviselői nyílt napon szerezhethetnek képet iskolánkról. Az iskolába bekerülő tanulók szüleiből osztályonként szülői munkaközösségeket hozunk létre, melyek az adott csoport életében segítséget jelentenek. A szülők vagy a kiskorú tanuló törvényes képviselői rendszeres visszajelzést kapnak gyermekeik magatartásáról, tanuláshoz való hozzáállásáról, melyeket az osztályban tanító összes tanár részvételével értékelünk.

Iskolánk minden olyan kezdeményezésre nyitott, amely az intézményünkben folyó oktatási-nevelési feladatok sikerességét támogatja, erősíti, színesíti. Ezen kezdeményezéseknek különböző szinterei lehetnek:

- szülői értekezlet,
- nyílt nap,
- fogadóórák.

Ez a folyamat kétirányú lehet. Kezdeményezhet a szülő vagy a kiskorú tanuló törvényes képviselője az iskola felé, de ez fordítva is igaz. Bevonhatja az iskola vezetése, illetve az osztályfőnök is a szülőt vagy a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét egy-egy konkrét feladat megvalósításába.

A gyermek nevelésének két fő színterén, az iskolában és a családban összhangot kell teremteni a közös cél érdekében. Alapvető értéknek tartjuk a szülőkkel való harmonikus, jó kapcsolat kialakítását, ápolását. A tanár-szülő kapcsolatnak a kölcsönös bizalmon, megbecsülésen, megértésen kell alapulnia. Szakmai programunkat a szülőkkel egyetértésben tudjuk megvalósítani. Ennek érdekében tájékoztatni kell a szülőket az iskola nevelési céljairól, az

alkalmazott módszerekről. Alkalmat biztosítunk a szülőknek, hogy az iskolai közélet résztvevői, segítői legyenek.

1.6.2 Tanulói fórumok az iskolában

Az intézmény tanulói az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogukat az iskolai diákönkormányzaton keresztül gyakorolják. (Lásd előző alfejezet) Ezenkívül az intézmény évente ismétlődő tanulói elégedettség mérést szervez online kérdőíves megkérdezés formájában, melyet kiértékel, és oktatói testületi munkaértekezleten átbeszél, szükség esetén intézkedési tervet alkot.

1.6.3 A képzésben résztvevők fórumai az iskolában

Az intézmény évente ismétlődő elégedettség mérést szervez online kérdőíves megkérdezés formájában a képzésben résztvevők között, melyet kiértékel, és oktatói testületi munkaértekezleten átbeszél, szükség esetén intézkedési tervet alkot.

1.6.4 Szülői fórumok az iskolában

Szülői értekezlet: A szülőnek évente két alkalommal lehetősége van az osztályfőnökkel személyesen találkozni. Célja: közös feladatok megtervezése, célok kitűzése, tájékoztatás a problémákról, megoldáskeresés, kapcsolatteremtés. A szülők egymást is ismerjék meg. Nagyszabású problémák esetén rendkívüli szülői értekezletet hívunk össze. A 9. évfolyamos tanulók szülei részére tájékoztató szülői értekezletet tartunk a megelőző év májusában.

A szülői értekezletek ideje: szeptember, február.

Tanári fogadóóra: Minden oktátónak meg kell jelölnie egy órát, melyben hetente fogadni tudja a szülőket. Célja: az oktatókkal való egyéni találkozásokon véleménycsere a tanuló tanulmányi munkájáról, iskolai viselkedéséről.

1.6.5 Intézményi partnerekkel való kapcsolattartás

Partnerszervezetek a gyakorlati képzés kapcsán:

- Kamarák
- Gazdálkodó szervezetek
- Társiskolák

Kapcsolattartás formái:

- Személyes megkeresés
- Telefonos megkeresés
- Írásbeli megkeresés (levél, együttműködési szerződések)

Kapcsolattartásért felelős: gyakorlatért felelős igazgatóhelyettes

Partnerszervezetek a gyermek- és ifjúságvédelem kapcsán:

- Kormányhivatalok

- Gyámhivatalok
- Gyermekjóléti Szolgálatok
- Nevelési Tanácsadók
- Gyermekotthonok
- Kollégiumok
- Karitatív szervezetek
- Rendőrség, bíróság, pártfogó felügyelői hálózat
- Egyéb társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok

Kapcsolattartás formái:

- Személyes megkeresés
- Telefonos megkeresés
- Írásbeli megkeresés

Kapcsolattartásért felelős: osztályfőnökök, iskola vezetősége

Mivel tanulóink javarészt Budapesten élnek, illetve vidékről naponta bejárnak az iskolába, kevés kollégiumi férőhelyre tartunk igényt. Azonban a kilencedikesek körében felmérjük az igényeket, és ha szükséges, el tudjuk helyezni őket. Jó kapcsolatot tartunk fenn a budapesti kollégiumokkal. Mind az oktatás, mind a nevelés terén egybehangzó elvekkel rendelkezünk. Probléma esetén az iskola és a kollégium keresi a megfelelő megoldási lehetőségeket.

A korai iskolaelhagyás és a lemorzsolódás elleni küzdelemben intézményünk együttműködik a szakképzési centrum központi munkaszervezetével és a Centrumon belüli társintézményekkel vezetői és nem vezetői szinten egyaránt. Az intervenciós tevékenységek részét képezi a szülőkkel és egyéb iskolán kívüli szereplőkkel történő hálózati kapcsolatok megerősítése, illetve kialakítása, amelynek keretében az illetékes kerületi önkormányzatokkal, a roma szervezetekkel, gazdálkodó szervezetekkel, sport- és kulturális egyesületekkel és társadalmi szervezetekkel történik célzott együttműködés a korai iskolaelhagyás és a lemorzsolódás megelőzése céljából. Vezetői képzések, értekezletek és felkészítők során az egymástól való tanulás (peer learning) gyakorlata folyamatosan érvényesítésre kerül, illetve megvalósul az iskolaelhagyás megelőzésében sikeres intézményekben történő tapasztalatok átadása és az erre irányuló események szervezése (peer coaching).

1.7 A tanulmányok alatti vizsga szabályai

A tanulmányok alatti vizsgák célja azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény Szakmai Programja szerint nem lehetett meghatározni.

A tanulmányok alatti vizsgáról tanulónként, illetve képzésben részt vevő személyenként és vizsgánként jegyzőkönyvet kell kiállítani.

A jegyzőkönyvön fel kell tüntetni:

- a vizsgát lebonyolító szakképző intézmény nevét,

- OM azonosítóját és
- címét.

A jegyzőkönyv tartalmazza:

- a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy természetes személyazonosító adatait
- és annak a szakképző intézménynek a megnevezését, amellyel tanulói jogviszonyban, illetve felnőttképzési jogviszonyban áll,
- a vizsgatárgy megnevezése mellett
- az írásbeli vizsga időpontját, értékelését,
- a szóbeli vizsga időpontját, a feltett kérdéseket, a vizsga értékelését és a kérdező oktató aláírását,
- a végleges osztályzatot,
- a jegyzőkönyv kiállításának helyét és idejét, valamint
- a vizsgabizottság elnökének és tagjainak, valamint a jegyzőnek a nevét és aláírását.

A tanulmányok alatti vizsgák:

- a javítóvizsga,
- az osztályozóvizsga,
- a különbözeti vizsga.
- pótló vizsga
- ágazati alapvizsga
- érettségi vizsga

Osztályozó vizsga

Az intézményi osztályozó vizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kell megszervezni.

Amennyiben az osztályozó vizsgát az oktató testület az osztályozó értekezleten határozza el, a vizsgát az értekezletet követő két hétben teheti le a tanuló.

Osztályozó vizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze (250 óra), s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta az oktató megállapítani, de csak akkor, ha ezt az oktató testület jóváhagyja.

Az osztályozó vizsgához vezethet a nagyobb mértékű hiányzás, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 %-a.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben, ha

- felmentést kapott – kérelmére - a kötelező tanórai foglalkozások látogatása alól a Nkt. 55. § szerint sajátos helyzete miatt,
- osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak abban az esetben is, ha előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni olyan tantárgyból, amelynek a tanítása az intézmény helyi tanterve szerint csak magasabb évfolyamon fejeződik be. Ilyenkor a hiányzó év/évek tananyagából kell az írásbeli érettségi vizsgák megkezdéséig osztályozó vizsgát tennie.

Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén – legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. között szervezhető.

A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

Pótló vizsga

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/pótló/különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből - kérelmére - pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

Ágazati alapvizsga

Az ágazati alapvizsga állami vizsga, amely a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudását és kompetenciáit országosan egységes eljárás keretében méri. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az ágazati alapoktatás elvégzését követően tehet ágazati alapvizsgát.

Az ágazati alapvizsga az adott ágazatba tartozó valamennyi szakma tekintetében azonos szakmai tartalmát a képzési és kimeneti követelmények határozzák meg.

A szakképző intézmény által szervezett ágazati alapvizsgát a szakképző intézmény oktatóiból és az elnökből álló vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét a szakképző intézmény székhelye szerint illetékes területi gazdasági kamara delegálja. A vizsgabizottság elnöke a Kormány rendeletében meghatározott díjazásra jogosult.

Az ágazati alapvizsga teljesítését az év végén adott bizonyítványba kell bejegyezni. Az ágazati alapvizsga bizonyítványba bejegyzett teljesítése a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott munkakör betöltésére való alkalmasságot igazol.

Érettségi vizsga

Az érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- rendelkezik-e az általános műveltség alapjaival és olyan képességekkel, amelyek alkalmassá teszik az önművelésre;
- szert tett-e megfelelő tárgyi tudásra, gondolkodási és tájékozódási képességre, képes-e ismereteinek rendszerezésére és gyakorlati alkalmazására;
- felkészült-e a felsőoktatási intézményekben folyó tanulmányok megkezdésére.
- Az érettségi vizsga egyes vizsgatárgyaiból középszinten vagy emelt szinten tehető érettségi vizsga.

Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A tanuló alapvető jogaként mondja ki, hogy tanulmányai során az oktatóitól független bizottság előtt, tanulmányok alatti vizsgát tehet, amely lehet osztályozó-, és javítóvizsga.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a Budapest Főváros Kormányhivatala szervezi.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője aláírásával – a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző huszonkettedik munkanapig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő három napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.

A tanuló amennyiben a tanév végén valamely tantárgyból / tantárgyakból megbukott, s javítóvizsgát tehet, a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse le.

Irányadónak tekintett jogszabályok:

2019. évi LXXX. törvény Szakképzési törvény

12/2020. (II.7.) Korm. rendelet

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet

100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról

TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK RENDJE

helyi adaptálás összegző tantárgyi táblázata

TANTÁRGY	SZÁMONKÉRÉS FORMÁJA	IDŐTARTAMA	ÉRTÉKELÉS MÓDJA TECHNIKUMBAN	ÉRTÉKELÉS MÓDJA SZAKKÉPZŐ ISKOLÁBAN
Magyar nyelv és irodalom	Írásbeli szóbeli	60' 15'	81-100%: jeles 61-80%: jó 43-60%: közepes 26-42%: elégséges 0-25%: elégtelen	80-100%: jeles 60-79%: jó 40-59%: közepes 21-39%: elégséges 0-20%: elégtelen
Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom	Írásbeli szóbeli	60' 15'	Az értékelés az írásbeli vizsgarész 50%-os és a szóbeli vizsgarész 50%-os arányú beszámításával történik a 2 vizsgarészből álló tantárgyi vizsgák esetében.	Az értékelés az írásbeli vizsgarész 50%-os és a szóbeli vizsgarész 50%-os arányú beszámításával történik a 2 vizsgarészből álló tantárgyi vizsgák esetében.
Történelem	Írásbeli szóbeli	60' 15'		
Történelem és társadalomismeret	Írásbeli szóbeli	60' 15'		
Állampolgári ismeretek	Írásbeli szóbeli	60' 15'		
Idegen-nyelv	Írásbeli szóbeli	60' 15'	86-100% jeles 71-85% jó 56-70% közepes 41-55% elégséges 0-40% elégtelen	91-100% jeles 71-90% jó 51-70% közepes 31-50% elégséges 0-30% elégtelen
Matematika	Írásbeli szóbeli	60' 15'	0 -29 % elégtelen 30 -49 % elégséges 50 – 69 % közepes 70 – 84 % jó 85 – 100 % jeles elégtelen írásbeli esetén, ha technikumban 20%-ot teljesített, akkor szóbeli számonkéréssel még javíthat.	0 -19 % elégtelen 20 -40 % elégséges 41 – 60 % közepes 61 – 80 % jó 81 – 100 % jeles elégtelen írásbeli esetén, ha szakképző iskolában 15%-ot teljesített, akkor szóbeli számonkéréssel még javíthat.

Digitális kultúra	gyakorlati	60'	0-29 % elégtelen 30-48 % elégséges 49-67 % közepes 68-84 % jó 85-100 % jeles	
Földrajz	szóbeli (10 tétel)	30' kidolgozás 15' előadás	8 ponttól elégséges, 13 ponttól közepes, 17 ponttól jó, 20 ponttól jeles. A vizsgabizottság döntése értelmében póttétel húzására lehetőséget lehet adni, ekkor azonban a fent említett irányadó arányok egy jeggyel gyengébb osztállyal párosulnak.	
Természetismeret / Komplex természettudományos tantárgy	írásbeli	30'	6 helyes válasz esetén nem kell szóbeli tételt húzni, elégséges a vizsga. 7 vagy annál több helyes válasz közepes osztályzatot jelent. A sikertelen írásbeli esetén 10 szóbeli tétel egyikéből kell elfogadható, közepes értékű feleletet nyújtani. Ellenkező esetben a vizsga elégtelen. A vizsgabizottság döntése értelmében póttétel még húzható	
Testnevelés	gyakorlati	150'	Évfolyamonként és tevékenységenként eltérő, részletesen az intézmény Szakmai Programja tartalmazza.	Évfolyamonként és tevékenységenként eltérő, részletesen az intézmény Szakmai Programja tartalmazza.
Technikum szakmai tantárgyai	Írásbeli szóbeli	45' 35' (20' felkészülés, 15' felelet)	80-100%: jeles (5) 60-79%: jó (4) 50-59%: közepes (3) 40-49%: elégséges (2)	

			0-39%: elégtelen (1)	
Érettségi utáni szakképzés tantárgyai	Írásbeli Szóbeli	30' 20' (10' felkészülés, 10' felelet)	80-100%: jeles (5) 60-79%: jó (4) 50-59%: közepes (3) 40-49%: elégséges (2) 0-39%: elégtelen (1)	
Szakképző iskola szakképzési tantárgyai	Írásbeli Szóbeli	30' 20' (10' felkészülés, 10' felelet)		80-100%: jeles (5) 60-79%: jó (4) 50-59%: közepes (3) 40-49%: elégséges (2) 0-39%: elégtelen (1)

1.8 A felvétel és az átvétel helyi szabályai, ehhez kapcsolódóan a szóbeli felvételi vizsga követelményei

A 8. osztályos, középiskolai felvételi eljárásban a központi felvételi vizsga eredményét nem kérjük, saját felvételi vizsgát és felvételi beszélgetést nem tartunk, pontszámításos módszert alkalmazunk.

A pontszámításba beszámítódó tantárgyak:

Tantárgy	7. év vége	8. félév
Magyar irodalom	X	X
Magyar nyelvtan	X	X
Angol vagy német nyelv	X	X
Történelem	X	X
Matematika	X	X
Maximális pontszám:	25	25
Összesen:	50	

Adott szakra jelentkezők számától és tanulmányi eredményétől függően évente kerül megállapításra a felvételi ponthatár.

Szóbeli felvételi vizsga nincs az intézményünkben.

Jogorvoslati eljárás: A jelentkezés elutasítása esetén a közoktatásról szóló törvény [Kt. 83. § (2-3) bekezdés kiegészítve a 2011. CXCV. tv. 46-47§-ában foglaltakkal] alapján a döntés ellen jogorvoslattal élhet a tanuló és a szülő, megjelölve, hogy azt jogszabálysértés miatt nyújtotta be (törvényességi kérelem), vagy méltányossági kérelemként. A jogorvoslati eljárást megindító kérelmet intézményünk fenntartójához kell benyújtani (Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum 1075 Budapest, Dohány utca 74.)

Más intézményből való tanulóátvételnél figyelembe vesszük, hogy a tanulói létszám milyen mértékű növekedést enged meg. Az életkor is befolyásoló tényező. Amennyiben tanköteles diákról van szó, törekszünk arra, hogy tanulói jogviszonyt létesítsünk vele. Iskolánkban meghatározó tényező a tanult nyelv is, különösen a 10-12. évfolyamos tanulók esetében. Csak az adott osztályban tanított nyelvet tanulókat tudjuk átvenni. A szakmai megfeleltetés szintén meghatározó. Csak azokat a diákokat tudjuk átvenni, akinél a hiányok 1-2 különbözeti vizsgával pótolhatók. Szakképző évfolyamok esetében pedig nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy a szakmai gyakorlatba be tudjanak kapcsolódni.

A képzésbe való bekapcsolódás egészségügyi alkalmassághoz kötött. Amennyiben az orvosi szakvélemény nem tartja kizáró oknak, a képzésbe fogyatékkal élők is bekapcsolódhatnak. A képzésre jelentkezéskor vagy a beiskolázás alkalmával a leendő résztvevők tájékoztatást kapnak a szakma jellemzőiről, az ellátandó feladatokról és a képzés sikeres elvégzésével betölthető munkakörökről, amelynek tükrében mindenki saját maga is meggyőződhet a pályára való alkalmasságáról. A fogyatékkal élő résztvevők esetében ez alkalommal lehetőség van annak tisztázására is, milyen segítséget igényelnek a képzés sikeres elvégzéséhez a saját

használt segédeszközeiken kívül, és azt a szakképző intézmény hogyan tudja számukra biztosítani.

1.9 A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

A tanuló év végi osztályzatát az oktatói testület osztályozó értekezleten áttekinti, és az oktató, az osztályfőnök, illetve a duális képzőhely által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

A tanuló az évfolyam teljesítéséről bizonyítványt kap.

Az egyéni tanulmányi renddel rendelkező tanulónak az előírt tanulmányi követelményeket az egyéni tanulmányi rendben meghatározottak szerint kell teljesítenie.

2 Az egészségfejlesztési program

A teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen az oktatók a szakképző intézményben végzett tevékenységet és a tanuló, kiskorú tanuló törvényes képviselője részvételét a szakképző intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő, miközben figyelembe veszi a tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait.

Az egészségfejlesztés egy folyamat, melynek során képessé válunk saját egészségünk felügyelésére, javítására. Az egészségnevelés valójában az ehhez szükséges ismeretek, tudás megszerzése, illetve ezek révén cselekvésorientált, megfelelő életkészséggel rendelkező fiatalok „útnak indítását” jelenti. A fiatalok egészségi állapotában nagy különbségek vannak. A felnőttkori betegségek gyakran gyerekkorban gyökereznek ezért jó, ha az iskola, a szülők és az egészségpolitika is tisztában van azzal, hogy milyen veszélyeknek vannak kitéve a fiatalok.

Iskolánk egészségfejlesztő tevékenységének stratégiai céljai, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek a személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez.

Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az egészség értékévé váljon, s konkrét tevékenységben alapozódjon meg.

Az általánosak közé azokat az egészségnevelést érintő feladatokat emeljük ki, amelyek az oktatói testület egészére vonatkoznak, azaz nem rendelhetőek kizárólag egy vagy néhány oktatási és nevelési területre.

Így ide soroljuk a következőket:

- Éves egészségnevelési program készítése (felelős: iskolavezetés)
- Tanulóink fejlődésének nyomon követése, állapot felmérés készítése (felelős: osztályfőnökök, fejlesztő pedagógus, pszichológus, védőnő, iskolaorvos)
- A szülőkkel a kommunikáció fejlesztése (felelős: osztályfőnöki munkaközösség)
- Példamutató iskolai környezet teremtése (felelős: oktatói testület, technikai dolgozók)
- A tartalmas iskolai és közösségi élet további fejlesztése (felelős: iskolavezetés, oktatói testület)
- A dohányzással, valamint az alkohol- és drogfogyasztással kapcsolatos megelőző feladatok. (felelős: oktatói testület, technikai dolgozók)
- A szülőkkel való együttműködés fejlesztése, igényfelmérés
- A támogató szervezetekkel, személyekkel való együttműködés fenntartása, fejlesztése
- A kortárssegítő diákok működésének szervezése, utánpótlásuk biztosítása
- A tanórán kívüli tevékenységi formák bővítése, rendszeressé tétele
- Az egészségnevelési szakkönyvek és videofilmek állományának bővítése
- Az egészséges táplálkozás igényének kialakítása
- A lelki egészség megőrzése, stressz oldó módszerek megismertetése

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területek:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága

- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- a személyes krízishelyzetek felismerése és a kezelési stratégiák ismerete
- az egyéni tanulás technikáinak ismerete, módszerei
- az idővel való gazdálkodás, a tervezés szerepe
- a rizikóvállalás és határai
- a szenvedélybetegségek elkerülése
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége

2.1.1 A teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az egészségfejlesztés célkitűzéseinek megvalósítása az egész oktatói testület feladata, hiszen csaknem minden egyes oktatási és képzési területre hárulnak feladatok. Ezen túl a testület tagjainak személyes példamutatása is alapvető eszköz a sikeres megvalósításhoz.

Kiemelt szerep jut azonban az osztályfőnökökre és testnevelést oktató kollégákra. Munkájuk jellegére való tekintettel kiemelt feladat hárul az iskolaorvosra, a védőnőre, a pszichológusra és a fejlesztő pedagógusra.

Tevékenységi területenként meghatározott részcélok eléréséhez programokat dolgozunk ki. Ezekben belül különös fontosságú, közvetlen hatású eszköz a hatékony egészségügyi felvilágosítás. A tanórán kívüli tevékenység sikeres szervezését kiemelt eszközként kell használnunk, hiszen annak révén indirekt módon, szinte észrevétlenül van lehetőség az egészségvédelmi szempontok érvényesítésére. Így a továbbiakban (is) nagy szerepet szánunk a „suli-napnak”, a sportnapnak valamint a többi szabadban is végezhető tevékenységnek.

Döntő szerep hárul az Iskolavezetésre és a Fenntartóra a programok megvalósításához szükséges (többlet) források és eszközök biztosítása révén. Így jelentős forrásigényű a sporteszközök és prevenciós programok szervezése.

A szakképző intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a tanuló egészséghez, biztonságához való joga alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen a következő területekre terjednek ki:

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné.

Kiemelten kezeljük a dohányzással, valamint az alkohol- és drogfogyasztással kapcsolatos megelőző feladatokat, amit ezen addiktív szerek rendkívüli egészségkárosító hatása indokol.

2.1.2 Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

Oktatási profilunknak megfelelően különösen a 11. évfolyamtól a szakmai tárgyakat és ismereteket magasabb óraszámban, míg a közismereti, nem érettségi (köztük a természettudományos) tárgyakat kevesebb óraszámban, koncentráltan tanítjuk. Ezért évről évre

már eddig is egyre nagyobb hangsúlyt fektettünk a környezet- és egészségtudatos magatartásformák intenzív és integrált fejlesztésére minden évfolyamon.

Tekintve, hogy talán ez a korosztály a legveszélyeztetettebb, mindig is kiemelten kezeltük az egészségnevelést. A diákok támogatása azért is meghatározó feladat, mivel ebben az életkorban fejlődik és formálódik meghatározóan önismeretük, ekkor keresik helyüket a világban, építik közösségi és társas kapcsolataikat.

Feladataink fontosságát emeli, hogy diákjaink között egyre több a veszélyeztetett, rossz szociális és családi körülmény között élő fiatal. Egészségi, mentális állapotuk felmérése és elemzése a kiindulópont jövőbeni munkánkhoz. Ezt a feladatot ma az iskolaorvos, a védőnő és az osztályfőnökök végzik. Alapvető az is, hogy tisztában legyünk diákjaink életviteli szokásaival. Ennek ismeretében tervezhetjük éves és hosszabbtávú nevelési munkánkat.

Éves célok és feladatok:

- Az osztályfőnöki feladatok közül kiemelten fontos a tanulók mentális állapotának felmérése, különös tekintettel a tanulók családi helyzetéből fakadó veszélyforrások felmérése, valamint az önismeret és a helyes önértékelés fejlesztése; a család szerepe fontosságának tudatosítása; a közösségi és társas kapcsolatok fejlesztése, a párválasztás fontosságának tudatosítása.
- A szakórákon alapvető cél az egészséget befolyásoló helyes szokások kialakulásának támogatása az adott oktatási terület sajátos lehetőségeinek és eszközeinek segítségével.
- A komplex természettudomány és a természetismeret tantárgy keretében ismerkednek meg az ember szervezeti felépítésével, az egészség megőrzésének fontosságával, az egészséget károsító hatásokkal, a helyes táplálkozás alapelemeivel, a különböző betegségek kialakulásával, életminőségünkre gyakorolt hatásukkal. Tanulóink életkora miatt különösen fontosnak tartjuk a helyes szexuális magatartás kialakítására való nevelést. Bemutatjuk a légszennyezettség, a dohányzás, az alkohol, a kábítószeres hatásait, megismertetjük diákjainkat a táplálkozási zavarok kialakulásához vezető okokkal. Oktató nevelő munkák gyakorlatias jellegű. Mivel sok esetben a szülői ház nem mindig képes a megfelelő attitűdök kialakítására így ez az oktató feladata is. Megjegyeznénk, hogy a heti egy, másfél óra keretében nehéz megoldani ezt a feladatot, pedig a gyerekek itt az átlagnál nagyobb érdeklődést tanúsítanak, amit érdemes lenne kihasználni. Tudatosítható bennük „elektronikus világunk” egészségre gyakorolt hatásai, élettani veszélyforrásai, és elektronikus eszközeink megfelelő használata. Az élő és élettelen világot felépítő anyagok tulajdonságainak pontos ismerete hozzásegíti tanulóinkat a helyes táplálkozási szokások kialakításához, a környezet egészségkárosító tényezőinek tudatos elkerüléséhez. Szerves kémiai tanulmányaik pedig hozzájárulnak a drogok tulajdonságainak és hatásmechanizmusuk megértéséhez.

Középtávú célok és feladatok:

- az oktatói testület és a szülők egységes egészségfejlesztés szemléletmódjának formálása
- az oktatói testület nevelési módszereinek gazdagítása
- az oktatói testület egészséges életmóddal és drogprevencióval kapcsolatos ismereteinek gyarapítása
- készségfejlesztő módszerek alkalmazása a tanulók egészséges életmódra nevelésének folyamatában

- a tanulók megterhelés- és konfliktustűrő képességének, problémamegoldó kapacitásának növelése
- a tanulók egészségmegőrző szokásainak kialakítása és a káros szenvedélyektől mentes életmód értékeit tükröző életvitel elsajátítása.
- állapot felmérés készítése, így a diákok egészségi állapota, életmódja, ismeretszintje, attitűdjei- a kollégák körében a problémaérzékenység „szondázása”, a kooperáció mérése
- a szülőkkel való együttműködés fejlesztése, igényfelmérés
- a támogató szervezetekkel, személyekkel való együttműködés fenntartása, fejlesztése
- a kortárssegítő diákok működésének szervezése, utánpótlásuk biztosítása
- a tanórán kívüli tevékenységi formák bővítése, rendszeressé tétele
- az egészségnevelési szakkönyvek és videofilmek állományának bővítése
- a diákok dohányzásának, alkohol- és drogfogyasztásának megelőzése
- az egészséges táplálkozás igényének kialakítása
- a lelki egészség megőrzése, stressz oldó módszerek megismertetése

Hosszú távú célok:

- a stratégiai célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- rendszerszemléletre nevelés
- önismeret, tolerancia és empátia fejlesztése
- az egészségmegőrző magatartás és életvitel segítése
- a személyes felelősség tudatosítása
- ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az egészségi problémákat, illetve csökkenteni azok súlyosságát
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség
- az életminőség megválasztásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása
- a családi életre nevelés fejlesztése
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése

Különösen fontosnak érezzük az egészséget és a személyiségfejlődést befolyásoló veszélyforrások fel- és megismertetését, a káros hatások szemléletes bemutatását. Ennek keretében rendszeresen szervezünk preventív előadásokat több témakörben is. A problémák a legszembetűnőbbek a mozgásszegény életmód, az étkezési zavarok, a dohányzás, a szexuális magatartás, a tanulási zavarok, az egyéb magatartási zavarok, az alkoholfogyasztás és az alkalmi drogfogyasztás terén. Így feladataink is e témák köré csoportosulnak. Biztosítjuk a rendszeres testedzést, így órarendileg a heti három-öt testnevelés órát, a kondicionáló terem fenntartását, s a délutáni edzéslehetőségeket. A dohányzás tilos az egész iskolaépületben. A helyes szexuális magatartás kialakítását célzó nevelés a szaktantárgyak, az osztályfőnöki órák és védőnői felvilágosítás keretében folyik.

Különösen fontos terület a legális és illegális élvezeti szerek fogyasztásának megelőzése, hatásaik széles körű ismertetése. A dohányzást, alkohol- és drogfogyasztást, mint egy egységes addiktív magatartás serdülőkori megnyilvánulásait felfoghatjuk devianciaként, nem megfelelő konfliktus-megoldási módszerként. E magatartásformáknak tinédzserkorban kitüntetett jelentőségük van. A serdülőkor átmeneti jellegű, a fiatalok számára kíváncsú a felnőttekhez tartozás. A cigaretta, az alkohol vagy a szexuális aktivitás olyan magatartásformák, amelyek a felnőttek körében elfogadottak, a gyerekek számára ugyanakkor tiltottak és a tinédzserek ezek

alkalmazásával átmenetileg átélhetik a felnőtt státuszt. A sikeres prevenció érdekében tudatában kell lennünk, hogy a felmérések szerint azok a serdülők, akik az egyik magatartásformát kipróbálják, többnyire a többit is, mivel ezek a viselkedési módok egy átfogó életmód megnyilvánulásai. Ezen kockázati magatartás azért is különösen veszélyes, mert komoly egészségügyi- és társadalmi probléma is. A jelenlegi statisztika szerint a 15–19 év közötti nők 13%-a, férfiak 21%-a dohányzik. Alkohol esetén ezek a mutatók 23% és 43%! A folyamat többlépcsős, az egyszeri kipróbálástól a függőség kialakulásáig terjed. Mindezekből következik, hogy más-más egészségnevelési stratégia járhat sikerrel a kipróbálók, a rendszeres fogyasztók és a valóban deviáns fiatalok körében.

Az iskola megelőző szerepe rendkívül fontos. Ennek elérése érdekében oktatóinkat megismertettük az élvezeti szerek használatával kapcsolatos kritikus környezeti tényezőkkel és a drogfogyasztás felismerését lehetővé tevő jellemzőkkel (értekezletek, szórólapok, továbbképzések). Kapcsolódunk az országos programokhoz, összehangoljuk az ezzel foglalkozók munkáját, folyamatos monitorozást végzünk. Alapvető jelentőségű a szülővel, a családdal a megfelelő, egymás munkáját segítő kapcsolat kiépítése. Igyekszünk tanórán kívüli pezsgő iskolai életet létrehozni diákjaink aktív és alkotó közreműködésével. Lényegesnek tartjuk a hatékony megelőzés szempontjából, hogy a fiatalok számára vonzó alternatív időtöltési lehetőségeket ajánljunk, s rávezzük őket arra, hogy a mozgásszegény időtöltési formák (tévénézés, zenehallgatás, számítógép, videojáték) helyett testmozgással járó szórakozási lehetőségek közül is válasszanak.

Kiemelt feladatunk annak bemutatása, hogy a társasági szórakozási lehetőségek sokkal széleskörűbbek annál, mint amelyeket a fiatalok általában ismernek. Az „örömszerző” drog- és alkoholfogyasztás veszélyét szinte törvényszerűen magában hordozó céltalan csellengés, a féktelen „discozás”, vagy a „plázázás” helyett hasznos csoportos szórakozási lehetőségeket kell bemutatni és elfogadtatni. Ennek keretében film klubbot működtetünk, és a könyvtár választékát a korosztályos igények szerint bővítjük.

„Drogstratégiánk” célja, hogy diákjaink társadalmilag elfogadott módon értékeljék és viszonyuljanak a szerfogyasztáshoz. Ennek érdekében visszatérően foglalkozunk a szerfogyasztás ártaival, hatásai bemutatásával. A dohányzás, alkoholfogyasztás terén egyrészt a példamutatást tartjuk kiemelendőnek, másrészt a tanulmányi kirándulások, nyári táborok példáján keresztül ismételtén megmutatni a hosszabbtávú „szermentes” tartalmas időtöltés lehetőségét.

2.1.3 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja a fenti elvekhez, programokhoz, tevékenységekhez kapcsolódóan

A mindennapos testneveléshez kötődően a testkultúra fejlesztés feladatai közül az alábbiakat tekintjük kiemeltnek:

- Általános fizikai állapot fejlesztési program kidolgozása;
- Általános fizikai állapot felmérése, és a fejlesztési program hatásának rendszeres időszakos mérése;
- A gyakorlatban tapasztalhatják meg a rendszeres mozgás kedvező hatását a szervezet állapotára;
- Megtanulják a helyes testedzés metodikáját;
- Kitartás, rendszeresség személyiségfejlesztő hatása.

3 Oktatási program

3.1 Sajátos pedagógiai módszereink

A szakképző intézményünkben a hagyományos tantárgyi rendszer mellett eredményesen jelenik meg a projekt alapú oktatás, valamint – részben a járványügyi helyzetből kifolyóan – az online oktatás is.

3.1.1 Projektoktatás

A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és az oktatók közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján. A közismereti tárgyak esetében a projektoktatás minden évfolyamon minden félévben egy-egy projekt jellegű házi feladat keretében jelentik. A projekt jellegű házi feladatok az iskolai Google Classroom felületén kerülnek megosztásra a diákokkal, azonban leadásukra a projekt feladat jellegétől függően különböző formában kerülhet sor.

Ezenkívül a digitális témahéthez és a Fenntarthatósági témahéthez kapcsolódóan hagyományosan több kolléga összefogásával létrejövő mini projektek megvalósulására kerül sor évente változó témákban.

A projektoktatás keretében megvalósuló projekt jellegű házi feladatok és projektek értékelésére az e-kréta naplóban külön erre kialakított osztályzattal kerül sor.

3.1.2 Online oktatás

Bár az online oktatás elemei már korábban is szerepet játszottak a hagyományos oktatás mellett, például tananyag megosztással vagy projektek leadása kapcsán, azonban igazán kiemelkedő jelentőségre a járványügyi helyzetből adódóan tett szert. Intézményünkben az online oktatás alapfelülete a Google Classroom felület, melyhez minden tanuló az év elején külön belépési jogosultságot kap, mellyel hozzáfér az osztálya elektronikus felületéhez, melyben az összes tanult tantárgya megtalálható.

Az oktatóink a Google Classroom mellett a Google Meet-et használják szükség esetén az online órák megtartására, ezen esetben az oktatóink a tanóráknak minimum 50%-át online jelenléti oktatással végzik, melyre vonatkozóan az osztályok külön online órarendet kapnak.

Az online oktatáshoz kapcsolódóan oktatóink több online felületet is használnak, melyek az online illetve a hagyományos oktatási keretekbe is beépíthetőek. Ezek a teljesség igénye nélkül a következők: kahoot, prezí, tankocka, quizlet.

Az online oktatás alatt kiemelkedően fontos a diákoknak és a szülőknek is a folyamatos visszajelzés, így az online oktatás az e-kréta naplóban folyamatos értékelés valósul meg.

3.2 A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma valamint megszervezésének és választásának elvei

3.2.1 Az alapul szolgáló tantervek megnevezése

- Heti óraterv minta – Technikum és Közismereti kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára - 5/2020. (I. 31.) Kormányrendelet alapján, ami a 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben kerül bevezetésre.
- Heti óraterv minta – Szakképző iskola és Közismereti kerettanterv a szakképző iskolák számára - 5/2020. (I. 31.) Kormányrendelet alapján, ami a 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben kerül bevezetésre.

KIFUTÓ TANTERVEK:

- Kerettanterv a szakközépiskolák 9–13. évfolyama számára az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 15. melléklete, ami 22/2016. (VIII. 25.) EMMI rendelet értelmében a 2016/2017-es tanévtől felmenő rendszerben került bevezetésre, majd a 2024/2025. tanévben kerül kivételre.

3.2.2 Helyi közismereti óratervek

3.2.2.1 Technikum 9-13. évfolyam közismereti tantárgyi struktúra és óraszámok
A 2020.09.01-én elinduló technikumi osztályok számára készült

Tantárgy jellege és megnevezése		9.		10.		11.		12.		13.	
		Óraszám		Óraszám		Óraszám		Óraszám		Óraszám	
		Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves
<i>Közismereti tantárgy</i>	Magyar nyelv és irodalom	4	144	5	180	3	108	3	93**		
	Idegen nyelv	4	144	4	144	3	108	3	93**	3	93
	Matematika	4	144	4	144	3	108	3	93**		
	Történelem	3	108	3	108	2	72	2	62**		
	Állampolgári ismeretek							1	31**		
	Digitális kultúra	1	36								
	Testnevelés	4	144	4	144	3	108	3	93**		
	Osztályfőnöki	1	36	1	36	1	36	1	31**		
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	108								
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek			1	36						
<i>Ágazathoz kapcsolódó tantárgy</i>	Idegen nyelv					2	72				
<i>Érettségire felkészítő tantárgy</i>	Földrajz					2	72	2	62**		
<i>Szabadon tervezhető órakeret tantárgyai</i>	Kompetenciafejlesztés	3	108	3	108						
	Idegen nyelv					1	36	2	62**	2	62
	Osztályfőnöki									1	31
	Vizsgafelkészítő									4	124
<i>Szakmai oktatás tantárgyai*</i>	Ágazati alapoó oktatás	7	252	9	324						
	Szakirányú oktatás					14	504	14	504	24	744
Összes óraszám (heti/éves)		34	1224	34	1224	34	1224	34	1124	34	1054
Tanítási hetek száma		36		36		36		31/36		31	

*A Szakmai oktatás tantárgyai a Képzési Programban találhatóak

** 12- évfolyam végén tett előrehozott érettségi vizsga miatt 31 tanítási héttel számolt tantárgyak

Megjegyzés: A tantervhez tartozó tantárgyi programokat a mellékletben található helyi tanterv tartalmazza.

3.2.2.2 Szakképző iskola 9-11. évfolyam közismereti tantárgyi struktúra és óraszámok
A 2020.09.01-én elinduló szakképző iskolai osztályok számára készült

Tantárgy jellege és megnevezése		9.		10.		11.	
		Óraszám		Óraszám		Óraszám	
		Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves
<i>Közismereti tantárgy</i>	Kommunikáció - magyar nyelv és irodalom	2	72	2	72	2	62
	Idegen nyelv	2	72	1	36	1	31
	Matematika	2	72	2	72	1	31
	Történelem és társadalomismeret	3	108				
	Természetismeret	3	108				
	Testnevelés	4	144	1	36	1	31
	Osztályközösség-építő Program	1	36	1	36	1	31
	Pénzügyi és munkavállalói ismeretek					1	31
<i>Szabadon tervezhető órakeret tantárgyai</i>	Kompetenciafejlesztés	1	36	2	72	2	62
<i>Szakmai oktatás tantárgyai*</i>	Ágazati alapozó oktatás	16	576				
	Szakmai oktatás			25	900	25	775
Összes óraszám (heti/éves)		34	1224	34	1224	34	1054
Tanítási hetek száma			36		36		31

*A Szakmai oktatás tantárgyai a Képzési Programban találhatóak

Megjegyzés: A tantervhez tartozó tantárgyi programokat a mellékletben található helyi tanterv tartalmazza.

3.2.2.3 Szakmával rendelkezők érettségi vizsgára felkészítő (2023.09.01-től) közismereti tantárgyi struktúra és óraszámok – 12-13. évfolyam – FELNŐTT képzés

Szakképző iskolát végzett, szakmai bizonyítvánnyal rendelkező felnőttek technikai képzése

Évfolyam/ Tantárgyak	12. Esti tagozat		13. Esti tagozat	
	heti	éves	heti	éves
Magyar nyelv és irodalom	4	144	4	124
Idegen nyelv	4	144	4	124
Matematika	4	144	4	124
Történelem	4	144	4	124
Digitális kultúra	2	72	2	62
Összesen	18	648	18	558

Megjegyzés: A tantervhez tartozó tantárgyi programok a mellékletben található helyi tanterv tartalmazza.

3.2.2.4 Szakmával rendelkezők érettségi vizsgára felkészítő (2016.09.01-től) közismereti tantárgyi struktúra és óraszámok – 12-13. évfolyam – NAPPALI és ESTI képzés
Ez a képzés kifutó képzés – utolsó indítás: 2022/2023. tanév – befejezés: 2023/2024. tanév

Évfolyam/ Tantárgyak	12. Nappali tagozat	13. Nappali tagozat	12. Esti tagozat	13. Esti tagozat
Magyar nyelv és irodalom	6+1	6+1	3+1	3+1
Idegen nyelv	6+1	6+1	3+1	3+1
Matematika	6+1	6+1	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	4	5+1	3+1	3+1
Természetismeret	2		1	
Informatika	2	2+1	1	1+1
Testnevelés és sport	5	5	–	–
Osztályközösség-építő program	1	1		
Szabadon tervezhető órakeret	3	5	4	5
Összesen (közműveltségi óraszámok)	35	36	18	18

Megjegyzés: A tantervhez tartozó tantárgyi programok a mellékletben található helyi tanterv tartalmazza.

3.2.3 Tantárgyválasztás

Minden tanévben a következő tanévre vonatkozóan március 15-ig az iskola közzé teszi írásos tájékoztatóját az esetlegesen 6. tantárgyként választható tárgyakról valamint a felkészítési szintekről, továbbá a választás eljárási rendjéről.

Amennyiben iskolánk tantárgyi, vagy szint kínálatában a tanuló elképzelése nem szerepel, más intézménybe történő átiratkozásában, illetve kizárólag az adott tárgy más intézményben megvalósuló tanulásában minden erőnkkel segítségére leszünk.

A csoportok kialakításánál lehetőleg osztálykeretben gondolkodunk. Szükség esetén azonban évfolyami szinten oldjuk meg a megfelelő létszámú csoport kialakítását.

Az emelt szintű képzést mindenképpen csoportos foglalkozásokon tudjuk megoldani, ugyanis egy-egy tantárgyból nincs osztály létszámmal jelentkező.

3.3 A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

3.3.1 Az erkölcsi nevelés

Az intézmény feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, valamint azok kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira. Az iskolai közösségi élet, az oktatók példamutatása is elősegíti a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

3.3.2 Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Az intézmény elősegíti a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megismerését. A diákok közismereti órákhoz kapcsolódó projekt jellegű házi feladatok keretében tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Külső programok keretében sajátítják el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén kialakul bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját.

3.3.3 Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Az intézményi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az intézmény megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap az IDB, azaz az iskolai diák-önkormányzati rendszer.

3.3.4 Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az intézményen belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása; elő kell segíteni a kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését; hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

3.3.5 A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában, ezért az iskola fontos feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. Ez segítséget nyújt a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a tanulók családi életében felmerülő konfliktusok kezeléséről, továbbá foglalkozni kell a szexuális nevelés kérdéseivel is.

3.3.6 A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Az intézmény ösztönzi a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az osztályfőnökök és az oktatók motiválják és segítik a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. A mindennapi testnevelés pedig hozzájárul az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához.

3.3.7 Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Az intézmény nevelési feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóban úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez. Ebben segítenek a sokszínű etika órák és a közösségi szolgálattal kapcsolatos feladatok is.

3.3.8 Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulónak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Fel kell készíteni a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

3.3.9 Pályaorientáció

Az intézménynek átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Az intézmény által kínált pályaorientációs foglalkozások:

- A modernizálódó kereskedelem előadás minden évben és hozzákapcsolódó kidolgozott játékos feladatokkal.
- Munkaerő-piac kompetenciák a munkavállalói ismeretek tantárgy keretébe építve.

- Üzemlátogatások, gyárlátogatások
- Szakmai kiállításokon való részvétel

3.3.10 Gazdasági és pénzügyi nevelés

Az intézménynek – a szakképzésben való részvételéből és az oktatott szakmákból adódóan – segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát.

3.3.11 Médiatudatosságra nevelés

Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, mérlegelő beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal ismertetni kell a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

3.3.12 A tanulás tanítása

Az intézmény feladata a diákok egyéni fejlődésének elősegítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása. Ennek érdekében lehetőséget biztosít az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Ezzel fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Fontos, hogy a tanulók elsajátítsák az információkeresés különböző formáit a kollégiumi könyvtárban az egyéni fejlesztés elmélyítése érdekében, az információk megtalálásának célravezető útjain keresztül. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést, valamint azt, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény ébredjen a tanulóknál, mindennapi életük részévé váljon a tanulás. A tanulás tanítása, az ismeretszerzést elősegítő beállítódások kialakítása hatással lesz a tanulók egész felnőtt életére, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

3.3.13 A kulcskompetenciák

A modern kor, a társadalmi és tudományos változások olyan képességeket várnak el az embertől, hogy a korábbiakhoz képest sokkal tudatosabban kell felkészíteni a fiatalokat azokra a helyzetekre, amelyekben meg kell állniuk a helyüket. Az oktatási, képzési rendszerek célkitűzései kiszélesedtek. Az Európai Unió megvalósítandó eszményéhez minden tagállam kapcsolódik, miszerint: „Európának a világ legversenyképesebb és legdinamikusabb tudásalapú gazdaságává kell válnia, amely több és jobb munkahely, valamint az erősebb társadalmi kohézió révén képes a fenntartható gazdasági növekedésre.”

Általános célkitűzések:

- az egyén fejlődése
- a társadalom fejlődése
- a gazdaság fejlődése

Konkrét célkitűzések:

- Az Európai Unió oktatási és képzési rendszerei minőségének és hatékonyságának fokozása
- Az oktatási és képzési rendszerek mindenki számára való elérhetőségének elősegítése
- Az oktatási és képzési rendszerek megnyitása a tágabb világ irányába
- A mobilitás és csereprogramok fokozása

Az ismeretek, készségek, attitűdök többfunkciós egységét képezik a kulcskompetenciák. A modern embernek mindezekkel rendelkeznie kell, hogy személyiségét kiteljesíthesse, fejleszthesse, be tudjon illeszkedni egy adott társadalomba, képes legyen megítélni és kivívni helyét a munkaerőpiacon. Ezeket a kompetenciákat a kötelező oktatás, illetve képzés időszaka alatt kell elsajátítani. Amikor a diák kikerül az iskola védőhálójából, tudnia kell élni azokkal a tanult kompetenciákkal, melyeket feltételez az életben való boldogulás. Az egész életen át történő tanulás során nélkülözhetetlenek a kulcskompetenciák.

A kulcskompetenciákkal való céltudatos foglalkozást az oktatás sokrétű követelményrendszere is indokolja. A PISA felmérés kapcsán szembesültünk azzal, hogy fiataljaink a megszerzett tudás alkalmazása helyett elsősorban a lexikális ismeretek elsajátítására helyezik a hangsúlyt, vagyis az oktatásnak törekednie kell arra, hogy az életre való felkészítés rangosabb helyre kerüljön az oktatók tudatában, és ehhez új stratégiát kell kidolgozni. Az, hogy a tanulásban nincs befejezettség, hanem állandóan újítani kell a foglalkoztathatóság érdekében, még mindig nem került teljesen a köztudatba, noha az évekkel ezelőtti állapothoz képest javulás is megfigyelhető.

A felsőoktatási felvételi rendszer teljes átalakulása sokkal több önállóságot követel a középiskolát végzett diákoktól. Nagyobb a felelősségük is abban, hogy megfelelően válasszák ki azt a területet, amely érdeklődésüknek megfelel, de azt is figyelembe véve, hogy milyen eséllyel kerülhetnek a munkaerőpiacra.

A tudás alapú társadalom minden képzési szinten több alternatívát kínál a tanulóknak. A digitalizált információs társadalom olyan helyzetek elé állítja a fiatalokat, hogy kompetencia hiányában nem tud érvényesülni az oktatási rendszerből kikerülve. A technikai fejlődés az élet minden színterén érezteti hatását, tehát oktatási rendszerünknek, nevelési elveinknek tükrözniük kell a kompetenciák elsajátításának folyamatát.

A kulcskompetenciák olyan mértékben átszövik intézményünk tevékenységrendszerét, hogy bármely oktatási, képzési kontextusban hivatkozási alapként szolgálnak. A helyi tanterv tantárgyi programjai tartalmazzák a legfőbb iránymutatókat.

A tananyagon átívelő kompetenciák a Helyi Tanterv tantárgyi programjaiban részletesen megjelennek, így ez a fejezet csupán arra világít rá, hogy mennyire összefüggnek a részterületek fejlesztési céljai.

Minden tantárgy előtérbe helyezi a mindennapi élet készségeire való felkészítést. Figyelembe veszik a gazdasági tevékenység szempontjait. Különösen fontos a szerepe a szakmai tantárgyaknak. A kompetenciák nem statikusak – egyik-másik előtérbe kerül, mások elvesztik jelentőségüket. A XXI. század leginkább előtérbe helyezi azokat a képességeket, amelyek a fiatalok karrierépítésében játszanak szerepet. A karrier életünknek olyan eleme, amelyet mindenki szeretne valóra váltani, saját értékrendje és célja szerint. Olyan ösztönző tényező, amely segít felzárkózni. Ugyan az oktatás a karrier legmeghatározóbb eleme, de nem lehet általánosítani – nem feltétlenül a kitűnő tanulók azok, akik legmegfelelőbbek egy bizonyos

munkakör betöltésére. Számos olyan személyiségjellemző létezik, amely a szubjektív kompetenciák körébe kapcsolódik. Ilyenek például a problémamegoldó képesség, a kritikai gondolkodás képessége, reális és pozitív önbizalom.

A kompetenciák egyik csoportját olyan általános kompetenciák alkotják, amelyek elsajátítása nem kötődik semmilyen speciális tantárgyhoz. Ezek:

- a kritikus gondolkodás
- a kreativitás
- kezdeményező képesség
- problémamegoldás
- együttműködés
- kockázatértékelés
- döntéshozatal
- érzelmek kezelése
- kapcsolati kultúra
- társas tolerancia
- kommunikációs képességek
- tanulási, gondolkodási képesség
- motiváltság

A másik csoportba azok a kompetenciák tartoznak, amelyeket bizonyos tantárgyak tanulása során lehet elsajátítani. A gyakorlati problémák megoldásához leginkább a tapasztalatokba ágyazott specifikus ismeretek szükségesek.

A kompetenciaalapú képességek három csoportba oszthatók:

- reprodukív: az előzetesen megszerzett alapvető és rutin jellegű ismeretek felidézésére épül
- integratív: az előzetesen megszerzett ismeretek, eljárások továbbfejlesztéséből származik
- kreatív: az új szituációk kezelési módját, önálló stratégia kialakítását jellemzi

Több kompetencia egymásba fonódik, így részben fedik egymást, továbbá az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik területhez elengedhetetlen készségek formálódását, fejlődését.

3.3.14 A tanulás kompetenciái

Az ember képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását, képességeit helyzetek sokaságában alkalmazza, tanulási és képzési folyamataiban, otthon, valamint a munkában egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Legfontosabb fejlesztési területek:

- a tanulók érdeklődésének felébresztése

- tudás iránti vágy felkeltése
- megtanítani a jól végzett munka örömére, az alkotás izgalmára
- önálló tanulási technikák elsajátíttatása
- csoportban végzett munka szervezettségének képessége
- hatékony időbeosztás
- problémamegoldás új technikáinak elsajátítása
- új ismeretek és készségek különböző kontextusokban történő alkalmazása
- kreativitás
- emlékezőképesség fejlesztése
- tartós figyelem fenntartására való képesség

Módszerek:

- egyéni, külön feladatok
- csoportos tréningszerű munkavégzés
- tanulásmódszertan órák
- világos feladatkijelölés
- szemléltetés
- memoriterek taníttatása
- szakkörök, korrepetálások
- egyéni foglalkozás

3.3.15 Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények, vélemények kifejezését és értelmezését, megőrzését és közvetítését szóban és írásban, valamint a helyes, öntudatos és alkotó nyelvhasználatot az oktatásban és képzésben, a társadalmi és kulturális tevékenységek során, a családi és társas életben, a munkában és a szabadidős tevékenységekben, a társas valóság formálásában. Az anyanyelvet eszközként használja minden tantárgy, amikor szóbeli, írásbeli számonkérést folytatunk, kiselőadást készítettünk, vagy akár matematika órán szöveges feladatokat értelmezünk, összefüggéseket fogalmazunk meg, esetleg érvelünk.

Legfontosabb fejlesztési területek:

- a diákok önálló, folyamatos, szabatos előadásmódja
- nyelvileg helyes, megfelelő stílusú beszéd és írás
- helyesírás
- szép artikuláció
- trágárság visszaszorítása
- Sulinet tudásbázis készségszinten való alkalmazása
- szövegértés
- szakmai nyelvezet elsajátítása
- idegen szavak kritikus használata

Módszerek:

- szóbeli feleletek rangjának visszaállítása

- kiselőadások
- helyesírás figyelemmel kísérése minden tantárgy esetében
- könyvtárhasználatra serkentés
- memoriterek
- kommunikációs órák (9–10. évfolyam)
- Nyelvünk szépségének megőrzése
- Integráció az idegen nyelvvel

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Képes nyelviileg megalkotni és kifejezni saját valóságát és valóság értelmezését. Képes a nyelvhasználat útján ismereteket szerezni és ismereteit gazdagítani, illetve új ismereteket, tudást létrehozni. Képes megkülönböztetni és felhasználni különböző típusú szövegeket, továbbá információkat keresni, gyűjteni, feldolgozni és közvetíteni. Tud segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelően, etikusan és meggyőzően kifejezni. A pozitív attitűd magában foglalja a társas viszonyokra érzékeny, tudatos, érdeklődő és önkritikus magatartást, a törekvést az építő jellegű párbeszédre, az igényes megnyilvánulás értékének felismerését, az esztétikai minőség tiszteletét, mások megismerésének igényét és az anyanyelv iránti felelősség vállalását.

Az idegen nyelvi kommunikáció alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban. Olyan képességekre és készségekre is támaszkodik, mint a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között, valamint más kultúrák megértése.

Legfontosabb fejlesztési területek:

- idegen nyelvű szövegek értése
- szövegalkotási készség
- nyelvhelyesség
- más kultúrák megértése, közvetítése
- szókincs bővítése
- funkcionális nyelvtan készség szintű ismerete
- szóbeli interakciók típusainak ismerete
- nyelvek kulturális vonatkozásainak ismerete
- idegen nyelvi kifejezések szakszerű alkalmazása

Módszerek:

- kommunikáció alapú nyelvoktatás
- nyelvi hanganyagok rendszeres használata
- gyakori számonkérés
- tevékenykedtető munkamódszer
- kulturális ismeretek bővítése

- nyelv centrikus kirándulások, lehetőség szerint kiállítások látogatása
- integráció az anyanyelvi tantárgyakkal
- idegen kultúrák ünnepeinek megismertetése
- projektmunka
- nemzetközi projektekben való részvétel

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A kommunikatív nyelvi kompetencia lexikális, funkcionális, grammatikai és szövegalkotási ismereteket, valamint szocio- és interkulturális készségeket feltételez. El kell sajátítania az önálló tanulás stratégiáit és az ehhez szükséges eszközök használatát.

3.3.16 Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak és a technológiák által hozzáférhetővé tett, közvetített tartalmak magabiztos, kritikus és etikus használatát a társas kapcsolatok, a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén.

Az információs és kommunikációs technológiák alkalmazásához kapcsolódó készségek legalapvetőbb szinten a multimédia technológiájú információk keresését, értékelését, tárolását, létrehozását, bemutatását és átadását, valamint az internetes kommunikációt és a hálózatokban való részvétel képességét ölelik fel.

Legfontosabb fejlesztési területek:

- elektronikus kommunikációs készség
- a könyvtár és az informatikai eszközök tudatos használata
- az internet szelektív használata
- az információk tananyagban történő tudatos felhasználása
- hatékony önálló tanulás
- kezdeményező és vállalkozókészség
- információs kreativitás
- a Sulinet tudásbázis készségszinten való alkalmazása
- elektronikus könyvtár megfelelő kezelése
- internettel kapcsolatos szerzői jogvédelem tudatosítása
- multimédiás eszközök megfelelő használata

Módszerek:

- önállóságot igénylő feladatok kiadása
- könyvtári órák
- vonalkód olvasás, szkennel használata, digitális tábla alkalmazása
- versenyek
- felkészítés ECDL-vizsgára
- motivációs feladatok készítése (reklám, szóróanyagok, filmforgatás stb.)
- külföldre történő levelezések
- pályázatokra való benevezés
- kutató tevékenység

- üzleti kommunikációval való integráció
- házi dolgozatok, kiselőadások

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

Magába foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat – szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás és-kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) – a szabadidő, az információ-megosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás, a művészetek és a kutatás terén.

A tanulónak értenie kell, miként segíti az IKT a kreativitást és az innovációt, ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, valamint az ezek kiszűrésére használatos alapvető technikákat, továbbá az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket és etikai elveket, valamint a szerzői jogból és a szoftver-tulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi kereteket.

3.3.17 Matematikai gondolkodási kompetencia

Elengedhetetlen az olyan meghatározó bázisképességek fejlesztése, mint a matematikai gondolkodás, az elvonatkoztatás és a logikus következtetés. Azok a készségek, amelyekre támaszkodva a mindennapi problémák megoldása során a matematikai ismereteket és módszereket alkalmazzunk.

A legalapvetőbb szinten a matematikai kompetencia az összeadás, a kivonás, a szorzás, az osztás, a százalékok és a törtek használatának képességét foglalja magában, fejben és írásban végzett számítások során, különféle mindennapi problémák megoldása céljából. Egy magasabb fejlettségi szinten a matematikai gondolkodásmód (logikus és térbeli gondolkodás) és a valóság magyarázatára és leírására egyetemesen használt matematikai kifejezésmód (képletek, modellek, geometriai ábrák, grafikonok) használatára való képesség és készség az adott kontextusnak megfelelően. A hangsúly inkább a tevékenységen van, mint az ismereteken.

A természettudományi kompetencia a természeti világ magyarázatára szolgáló ismeretek és módszerek használatára való hajlam és képesség. A technológiai kompetencia pedig ennek a tudásnak értő alkalmazása az emberi környezet szükségszerű átalakítása során.

Elengedhetetlen a természet működési alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek és technológiai folyamatoknak az ismerete, de ismerni kell az emberi tevékenységeknek a természetre gyakorolt hatásait is. Ezek birtokában mozgósítani tudjuk természettudományos és műszaki műveltségünket a munkában és a hétköznapi életben. A természettudományos és technikai kompetencia kritikus és kíváncsi attitűdöt alakít ki az emberben.

Legfontosabb fejlesztési területek:

- logikus gondolkodás
- problémamegoldó képesség
- matematikai kérdések megfogalmazása
- definíciók, tételek megkülönböztetése, felismerése
- a matematikai bizonyítások lényegének megértése
- bizonyítékok kiértékelése, megsejtése, elvégzése

- szimbolikus és formális matematikai kifejezések dekódolása
- a tudás gyakorlati alkalmazása
- a természet világára való nyitottság
- természettudományos tárgyak egymás közötti integrációja
- komplex, átfogó kép kialakítása a természettudományok összefonódásáról
- rendszerezés
- következtetési képesség

Módszerek:

- tantárgyi koncentráció
- szöveges feladatok megoldása
- egyéni- és csoportmunka
- tanult szabályok használata, szerkesztés
- gyakorlati példák
- kísérletezés
- párban végzendő tevékenységek
- fejben számolás gyakorlása
- eszközhasználat gyakoroltatása
- digitális tábla használata
- differenciált foglalkozás

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

Magukban foglalják a számok, mértékek, struktúrák, az alapműveletek és az alapvető matematikai fogalmak, jelölések és összefüggések készség szinten alkalmazható tudását.

Ismerjék az alapvető matematikai elveket és törvényszerűségeket a hétköznapi helyzetekben, elősegítve a problémák megoldását a mindennapokban, otthon és a munkahelyen.

Elengedhetetlen a természet működési alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek és technológiai folyamatoknak az ismerete.

3.3.18 Személyes és társaskapcsolati kompetenciák

A személyes, értékalapú, személyek és kultúrák közötti párbeszédre nyitott szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel, valamint a közösségi beilleszkedés feltételei. A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amelynek révén az ember hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá – ha szükséges – konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé tesz arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudást felhasználva aktívan vegyünk részt a közügyekben.

Legfontosabb fejlesztési területek:

- az együttélés szabályainak elfogadtatása
- közösségben való viselkedés normáinak megtanítása

- jogok és kötelességek tudatosítása
- az érdekvédelem megfelelő formáinak megismertetése
- szokások, hagyományok tiszteletére nevelés
- döntési felelősség tudatosítása
- társadalmi aktivitás fejlesztése
- a demokrácia alapelveinek megismertetése
- toleranciaszint emelése
- a munkamegosztás elveinek megismertetése
- identitástudat fejlesztése
- EU polgári lét tudatosítása
- etikai szabályok betartatása

Módszerek:

- társadalmi ismeret és etika oktatása
- viták tanórákon, osztályfőnöki órákon
- iskolai diákbizottság működtetése
- diákszabványok
- tanár-diák eszmecsere
- nemzeti ünnepeink tiszteletben tartása, méltó megünneplése
- iskolák közötti versenyek
- szakmai gyakorlati foglalkozások – munkahelyre közvetítés
- multimédiás eszközök használata (dokumentumfilmek, televízió, rádió)
- érdekvédelem fegyelmi tárgyalásokon

3.3.19 Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság

Magában foglalja az esztétikai megismerést, illetve az elképzelések, képzetek, élmények és érzések kreatív kifejezésének elismerését, befogadását mind a hagyományos művészetek nyelvén, mind a média segítségével, különösen is az irodalomban, a zenében, a táncban, a drámában, a bábjátékban, a vizuális művészetekben, a tárgyak, épületek, terek kultúrájában, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó és a mozgókép segítségével.

Legfontosabb fejlesztési területek:

- ízlésfejlesztés
- kulturált magatartás igényének kialakítása
- kulturális különbségek tudatosítása
- megfelelő értékrend kialakítása
- előítélet mentesség
- nemzeti kultúránk kincseinek megismertetése
- kulturális értékek iránti megbecsülés fejlesztése
- élmények feldolgozásának megfelelő módszere
- műalkotások értő szemlélése

- elmélyülés

Módszerek:

- anyanyelvünk választékos használatára nevelés (tanári példamutatás)
- viták
- kulturális hagyományaink (versmondó versenyek, diákkiállítások) ápolása
- múzeumlátogatás, ahol megszervezhető
- Petőfi Irodalmi Múzeummal rendszeres kapcsolat
- pályázatokon nyert színházlátogatási lehetőségek
- hangversenyek házon belül és házon kívül
- teremdíszítés (szépérzék)
- ünnepi plakátok, faliújságok
- multimédia eszközeinek használata
- könyvtár
- tehetséggondozás

Ezek a kompetenciák a hatékony emberiességeknek a közeli jövő által megkívánt tulajdonságai. Mindegyiket csak pszichológiai kutatások révén lehet beazonosítani, és valamennyiről elmondható, hogy olyan alapvető jellegzetességeket takarnak, amelyek megkönnyítik az adott történelmi korszak, a földrajzi helyzet és a társadalmi elvárásoknak való megfelelést.

3.3.20 Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

A munkavállalói és a vállalkozói kompetencia segíti az embert, hogy igyekezzék megismerni tágabb környezetét, és ismeretei birtokában képes legyen a kínálókozó lehetőségek megragadására. Ez tudást, kreativitást, újításra való törekvést és kockázatvállalást jelent, valamint azt, hogy az egyén céljai érdekében terveket készít és valósít meg. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek, képességeknek és magatartásformáknak, amelyekre a mindennapi életben, a társadalomban és a munkahelyen szükség van.

A vállalkozói kompetencia része a változáshoz való pozitív viszonyulás, az egyén saját (pozitív és negatív) cselekedetei iránti felelősség vállalása, a célok kitűzése és megvalósítása, valamint a sikerorientáltság.

Szakmai profilunk miatt erre a kompetenciára különösen nagy hangsúlyt fektetünk. Fontos személyiségjellemzők szükségesek, amelyek meghatározzák az alkalmasságot egy-egy munkakör betöltéséhez. Célunk, hogy diákjainkban ezeket a személyiségjegyeket erősítsük, hogy képesek legyenek életüket önállóan, menedzserszemlélettel vezetni. A karrierösztönző tényező.

Legfontosabb fejlesztési területek:

- céltudatosság
- életervezés
- egészséges önbizalom
- eligazodás a pályaválasztási lehetőségekben
- önállóság

- felelősségtudat
- reális önkép kialakítása
- felkészítés a felnőtt létre
- stratégiai szemléletmód
- megfelelő véleményformálás

Módszerek:

- önálló projektek megvalósíttatása
- vállalkozás-centrikus szakmai képzés
- kreativitás felébresztése
- megfelelő értékrend kialakítása
- erkölcsi normák tudatosítása
- viták
- tanulmányi kirándulások
- iskolabörzén való részvétel
- PR-tevékenység

3.4 Választható érettségi vizsgatárgyak közép- és emelt szinten

Választható érettségi tárgyak középszinten a kötelező vizsgatárgy vizsgája alól a 100/1997. Korm. rend. 6. § (7) alapján mentesülő tanulóknak: digitális kultúra és gazdasági ismeretek. Feltétel, hogy az adott tárgyat legalább két tanéven keresztül heti 2 órában tanulta a tanuló.

3.4.1 Informatika

1. Szövegszerkesztés

1.1. A szövegszerkesztő használata

1.1.1. Dokumentum létrehozása, megnyitása, mentése

1.1.2. Szövegbevitel, szövegjavítás

1.2. Szövegjavítási funkciók

1.2.1. Keresés és csere

1.2.2. Kijelölés, másolás, mozgatás, törlés

1.2.3. Nyelvi segédeszközök

1.3. Szövegszerkesztési alapok

1.3.1. A dokumentum egységei

1.3.2. Karakterformázás

1.3.3. Bekezdésformázás

1.3.4. Szakaszformázás

1.3.5. Stílusok

1.3.6. Nyomtatás

1.4. Táblázatok és objektumok a szövegben

1.4.1. Táblázatkészítés a szövegszerkesztővel

- 1.4.2. Kördokumentum-készítés
- 1.4.3. Képek, alakzatok és egyéb objektumok
- 1.4.4. Tartalomjegyzék
- 2. Számítógépes grafika és képszerkesztés
 - 2.1. Grafika
 - 2.1.1. Megnyitás, mentés, beszúrás
 - 2.1.2. Alakzatok megrajzolása, módosítása
 - 2.2. A rasztergrafika
 - 2.2.1. Létrehozás, megnyitás, mentés
 - 2.2.2. Alakzatok beillesztése, módosítása
 - 2.3. A vektorgrafika
 - 2.3.1. Létrehozás, megnyitás, mentés
 - 2.3.2. Alakzatok beillesztése, módosítása
 - 2.3.3. Alakzatok tulajdonságainak módosítása
 - 2.3.4. Alakzatok egymáshoz viszonyított elrendezése és halmazműveletei
 - 2.3.5. Csomópont- és halmazműveletek
 - 2.4. Képek feldolgozása
 - 2.4.1. Megnyitás, mentés
 - 2.4.2. Kép beillesztése, módosítása
- 3. Bemutatókészítés
 - 3.1. Bemutatókészítés
 - 3.1.1. Adatok bevitele és módosítása
 - 3.1.2. Bemutató elkészítése és formázása
- 4. Táblázatkezelés
 - 4.1. A táblázatkezelő használata
 - 4.1.1. Táblázat megnyitása, mentése
 - 4.1.2. Adatok bevitele, javítása
 - 4.2. A táblázat szerkezete
 - 4.2.1. Cella, oszlop, sor, tartomány, munkalap
 - 4.3. Adatok a táblázatokban
 - 4.3.1. Cella tartalma
 - 4.3.2. Számformátumok
 - 4.3.3. Adatok rendezése, kigyűjtése
 - 4.3.4. A cellahivatkozások használata
 - 4.3.5. Képletek szerkesztése, függvények alkalmazása
 - 4.4. Táblázatformázás
 - 4.4.1. Karakter- és cellaformázások
 - 4.4.2. Sor-, oszlop, tartománybeállítások
 - 4.4.3. Oldalbeállítások

- 4.5. Diagramok és egyéb objektumok
 - 4.5.1. Diagramok
 - 4.5.2. Objektumok
- 5. Adatbázis-kezelés
 - 5.1. Az adatbázis-kezelés alapfogalmai
 - 5.1.1. Az adatbázis alapfogalmai
 - 5.2. Az adatbázis szerkezete és kialakítása
 - 5.2.1. Adatbázisok és -táblák előkészítése
 - 5.2.2. Adattípusok
 - 5.2.3. Adatok módosítása, törlése
 - 5.2.4. Adattáblák közötti kapcsolatok
 - 5.3. Adatbázis-kezelési műveletek
 - 5.3.1. Lekérdezések
 - 5.3.2. Számítások végzése
- 6. Publikálás a világhálón
 - 6.1 Webhely felépítése
 - 6.1.1 Könyvtárszerkezet
 - 6.1.2 A webhely elemeinek kapcsolata
 - 6.2. Webdokumentum tartalma
 - 6.2.1. A tartalom szöveges része
 - 6.2.2. A tartalom egyéb részei
 - 6.3. Webdokumentum formázása
 - 6.3.1. A webhely állományainak kapcsolata
 - 6.3.2. A CSS elemei
- 7. Algoritmizálás, adatmodellezés
 - 7.1. Adatszerkezetek, adat be- és kivitel,
 - 7.1.1. Egyszerű adattípusok
 - 7.1.2. Összetett adattípusok
 - 7.2. Algoritmisleíró eszközök
 - 7.2.1. Feladatmegoldás egy algoritmisleíró eszköz segítségével
 - 7.3. Elemi algoritmusok
 - 7.3.1. A programozás alapelvei
 - 7.4. Rekurzió
 - 7.4.1. Rekurzív algoritmus
- 8. A programozás eszközei
 - 8.1. Programozási nyelv
 - 8.1.1. Egy programozási nyelv ismerete
 - 8.1.2. Adat be- és kivitel Tudjon olyan parancssori alkalmazást
 - 8.2. Programfejlesztés és környezet

8.2.1. Kódolási, szerkesztési eszközök valamilyen programnyelvi fejlesztői környezetben

8.2.2. Tesztelés

3.4.2 Gazdasági ismeretek

1. A közgazdaságtan alapfogalmai, főbb kérdései, vizsgálódási módszerei
2. A piaci mechanizmus alapvető elemei, működése, a piacgazdaság jellemzői
3. A pénz kialakulása és funkciói
4. A fogyasztó, mint a gazdaság egyik kulcsszereplője, döntési mechanizmusai, illetve a fogyasztói magatartás elemzése
5. A fogyasztói magatartást befolyásoló tényezők
6. A vállalkozások fogalma, célrendszere, vállalkozási formák
7. A termelés erőforrásai és felhasználási lehetőségeik
8. Piaci formák és jellemzőik. A racionális vállalkozói magatartás különböző piaci viszonyok között
9. A vállalkozás finanszírozása, működését és vagyoni helyzetét befolyásoló tényezők. A tőkepiac
10. A piaci mechanizmus működési zavarai
11. A munka, mint termelési tényező a gazdálkodás folyamatában
12. A makrogazdaság szereplői és a makrojövedelem keletkezése
13. A modern pénz teremtése és a pénzpiac
14. A munkapiac és a munkanélküliség problémájának elemzése
15. Az állam gazdasági szerepvállalásának megjelenése, oka, fejlődési szakaszai, a gazdasági válságok
16. Költségvetés politika jellemzői
17. Az infláció és a monetáris gazdaságpolitika jellemzői
18. A nemzetgazdaság külgazdasági kapcsolatai
19. Aktuális gazdasági problémák és megoldási alternatívák
20. A globalizáció

3.4.3 Történelem (emelt szinten választható érettségi tárgy)

1. Az ókor és kultúrája
 - 1.1. Poliszok ókori Hellaszban
 - Az athéni demokrácia működése a Kr.e. 5. században.
 - 1.2. Társadalmi és politikai küzdelmek az ókori Rómában
 - Julius Caesar egyeduralkodói kísérlete.
 - Octavianus hatalomra jutása és a principátus Augustus idején
 - 1.3. Az európai kultúra alapjai
 - A görög-római hitvilág.
 - Az antikvitás kiemelkedő kulturális emlékei.
 - A zsidó vallás fő jellemzői.

- A kereszténység kialakulása és főbb tanításai.
 - Az ókori keleti civilizációk vallási és kulturális jellemzői.
 - A görög filozófia kimagasló képviselői (Platón, Arisztotelész).
 - A kereszténység államvallássá válása
2. A középkor
- 2.1. Nyugat-Európa a kora középkorban
- A hűbériség és a jobbágyság jellemzői.
 - Az uradalom és a mezőgazdasági technika.
 - A Frank Birodalom történetének főbb állomásai.
- 2.2. A középkori egyház
- A nyugati és a keleti kereszténység főbb jellemzői.
 - Hitélet és vallások (pl. keresztény, zsidó) – együttműködés és konfliktusok.
 - A legfontosabb szerzetesrendek jellemzői (pl. bencések, kolduló rendek).
- 2.3. Az érett középkor Nyugat- és Közép-Európában
- A középkori város és a céhes ipar.
 - A rendi állam kialakulása és működése Angliában és Franciaországban
- 2.4. Az iszlám vallás és az Oszmán Birodalom
- Az iszlám vallás kialakulása és főbb tanításai.
 - Az Oszmán Birodalom kialakulása és főbb jellemzői.
- 2.5 A középkor kultúrája
- A román és gótikus építészet; a reneszánsz kultúra.
 - Művelődés és írásbeliség a középkorban.
3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora
- 3.1. A magyar nép története az államalapításig
- A magyar nép eredete, vándorlása és a honfoglalás.
 - A honfoglaló magyarság életmódja.
- 3.2. Az államalapítás és az Árpád-házi uralkodók kora
- Géza fejedelemsége és I. (Szent) István államszervező tevékenysége.
 - Az új rend megszilárdulása Szent László és Könyves Kálmán idején.
 - Az Aranybulla.
 - A tatárjárás és az ország újjáépítése IV. Béla idején.
- 3.3. Az Anjouk és Luxemburgi Zsigmond kora
- A középkori magyar állam megerősödése I. Károly idején.
 - I. (Nagy) Lajos törvényei és az Anjou-kori társadalom.
 - Zsigmond király külpolitikája
- 3.4. A Hunyadiak
- Hunyadi János törökellenes harcai.
 - Hunyadi Mátyás reformjai és külpolitikája.
4. Szellemi, társadalmi és politikai változások a kora újkorban (1492-1789)
- 4.1. A földrajzi felfedezések és következményei
- A földrajzi felfedezések és a kapitalista gazdaság jellemzői.
 - A 16-17. századi gyarmatosítás és a világgazdaság kialakulása.
- 4.2. Reformáció és katolikus megújulás
- A lutheri és kálvini reformáció.
 - A katolikus megújulás.

- A barokk stílus jellemzői.
- 4.3. Alkotmányosság és abszolutizmus a 17-18. században
 - Az alkotmányos monarchia jellemzői Angliában.
 - A francia abszolutizmus XIV. Lajos korában.
- 4.4. A felvilágosodás kora
 - A felvilágosodás eszmerendszere és főbb képviselői források alapján.
 - Az Egyesült Államok létrejötte és alkotmánya.
- 4.5. Nagyhatalmi konfliktusok a 17-18. században
 - Nagyhatalmi konfliktusok a 17-18. században (harmincéves háború, spanyol örökösödési háború, osztrák örökösödési háború, hétéves háború).
- 5. Magyarország a kora újkorban (1490-1790)
 - 5.1. Az ország három részre szakadása és az országrészek berendezkedése
 - A mohácsi vész és az ország három részre szakadása.
 - A várháborúk (1541-1568).
 - A három országrész berendezkedése.
 - 5.2. Az Erdélyi Fejedelemség virágkora
 - A hazai reformáció és a barokk kulturális hatásai.
 - Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete.
 - Bethlen Gábor fejedelemsége.
 - 5.3. A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc
 - Zrínyi Miklós tevékenysége és a török kiűzése Magyarországról.
 - A Rákóczi-szabadságharc okai, főbb eseményei és eredményei.
 - 5.4. Magyarország a 18. századi Habsburg Birodalomban
 - Demográfiai és etnikai változások a 18. században.
 - Mária Terézia és II. József reformjai.
 - 5.5. Művelődés, egyházak, iskolák
 - Reformáció és katolikus megújulás Magyarországon
- 6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora (1789-1914)
 - 6.1. A francia forradalom eszméi és a napóleoni háborúk
 - Az Emberi és polgári jogok nyilatkozatának alapkérdései.
 - A napóleoni háborúk fordulópontjai.
 - A nagyhatalmi együttműködés céljai és rendszere a bécsi kongresszus nyomán.
 - 6.2. A 19. század eszméi és a nemzetállami törekvések Európában
 - A korszak főbb eszmeáramlatainak (liberalizmus, nacionalizmus, konzervativizmus és szocializmus) jellemzői.
 - Az egységes Németország létrejötte és nagyhatalommá válása.
 - 6.3. Gyarmati függés és harc a világ újrafelosztásáért
 - Gyarmatok és gyarmattartók a 19. század közepétől az első világháborúig.
 - A szövetségi rendszerek kialakulása.
 - 6.4. Az ipari forradalom hullámai és hatásai
 - Az ipari forradalmak legjelentősebb területei (könnyűipar, nehézipar, közlekedés), néhány találmánya és a gyáripar kezdetei.

- Az ipari forradalmak társadalmi hatásai (demográfia, életmód, nők helyzete)
7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon (1790-1914)
- 7.1. A reformkor
- A reformkor fő kérdései, Széchenyi és Kossuth reformprogramja.
 - A nemzeti eszme a reformkorban.
 - A rendi országgyűlés és a megyerendszer működése.
- 7.2. Forradalom és szabadságharc
- A pesti forradalom eseményei, az áprilisi törvények.
 - A szabadságharc főbb katonai és politikai eseményei.
 - Népek, nemzetiségek (pl.: németek, zsidók, szlávok) szerepe a forradalom és szabadságharc eseményeiben.
- 7.3. A kiegyezés és a dualizmus
- A kiegyezéshez vezető út.
 - A kiegyezés tartalma és értékelése.
 - A polgári állam kiépülése Magyarországon (közigazgatás, közegészségügy, iskolahálózat).
- 7.4. Társadalmi és gazdasági változások a dualizmus korában
- Gazdasági változások a dualizmus korában.
 - A magyar polgárosodás társadalmi, gazdasági jellegzetességei, sajátosságai.
 - Népek, nemzetiségek (pl.: zsidók, németek) szerepe a modernizációban.
 - Etnikai viszonyok és a nemzetiségi kérdés a dualizmus korában.
 - Budapest világvárossá fejlődése.
 - Társadalmi és életmódbeli változások a dualizmus korában.
 - Egyenlőség és emancipáció.
8. A világháborúk kora (1914-1945)
- 8.1. Az első világháború és következményei
- Az első világháború (hadviselők, frontok, a háború jellege).
 - Az első világháborút lezáró békerendszer.
- 8.2. Gazdaság, társadalom és életmód
- Életmód és mindennapok a 20. század első felében.
 - A világgazdasági válság és a New Deal.
- 8.3. A fasizmus és a nemzetiszocializmus
- A náci Németország legfőbb jellemzői.
 - Az olasz fasizmus jellemzői.
- 8.4. A kommunista diktatúra
- A kommunista ideológia és a sztálini diktatúra a Szovjetunióban.
- 8.5. A második világháború
- A világháború előzményei, kitörése és jellemzői.
 - A holokauszt.
 - A második világháború főbb hadi és diplomáciai eseményei.
9. Magyarország a világháborúk korában (1914-1945)
- 9.1. Az első világháború és következményei Magyarországon
- Magyarország az első világháborúban.
 - Az őszirózsás forradalom és a tanácsköztársaság.

- A trianoni békediktátum és következményei.
- 9.2. A Horthy-korszak
- Az ellenforradalmi rendszer konszolidációjának legfontosabb lépései.
 - A magyar külpolitika a két világháború között.
 - A politikai rendszer főbb jellemzői.
 - Társadalmi, gazdasági, ideológiai kérdések.
 - A válság és hatása: a belpolitikai élet változásai az 1930-as években.
- 9.3. Művelődési viszonyok és társadalom
- A klebelsbergi oktatás- és kultúrpolitika
 - Társadalmi rétegződés és életmód a húszas-harmincas években.
 - Az antiszemitizmus megjelenési formái és a „zsidókérdés” Magyarországon.
- 9.4. Magyarország a második világháborúban
- Magyarország a náci birodalom árnyékában.
 - A területi revízió lépései.
 - Magyarország háborúba lépése és részvétele a Szovjetunió elleni harcokban.
 - Kállay Miklós miniszterelnöksége.
 - Magyarország német megszállása és a nyilas hatalomátvétel.
 - A holokauszt Magyarországon.
10. A jelenkor (1945-től napjainkig)
- 10.1. A kétpólusú világ kialakulása
- A keleti és a nyugati blokk főbb politikai, gazdasági, társadalmi jellemzői, a hidegháborús szembenállás jellemzői.
 - Az ENSZ létrejötte, működése.
 - Nemzetközi konfliktusok a hidegháború idején (berlini válság, Korea, Kuba, Vietnam).
- 10.2. A „harmadik világ”
- A gyarmati rendszer felbomlása Indiában.
 - A Kínai Népköztársaság létrejötte.
 - A közel-keleti helyzet összetevői, az izraeli állam.
- 10.3. A kétpólusú világrend megszűnése
- A kétpólusú világrend megszűnése; a Szovjetunió és Jugoszlávia szétesése; Németország újraegyesítése.
- 10.3. Az európai integráció
- Az Európai Unió alapelvei, intézményei és működése.
 - Az európai integráció főbb állomásai (bővülés és mélyülés).
- 10.4. A globális világ sajátosságai
- A globális világ gazdaság ellentmondásai.
 - A tömegkultúra új jelenségei napjainkban.
11. Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig
- 11.1. A kommunista diktatúra kiépítése és a Rákosi-korszak
- Az egypárti diktatúra működése, a gazdasági élet és a mindennapok jellegzetességei a Rákosi-korban.
 - Magyarország szovjetizálása (1945-1949).
- 11.2. Az 1956-os forradalom és szabadságharc

- Az 1956-os forradalom és szabadságharc kitörésének okai és főbb eseményei; a megtorlás.
 - A magyar forradalom nemzetközi jelentősége és összefüggései.
- 11.3. A Kádár-korszak
- A rendszer jellemzői a Kádár-korszakban, életmód és mindennapok.
 - A Kádár-rendszer válsága, a külpolitikai változások és az ellenzéki mozgalmak.
- 11.4. A rendszerváltozás és a piacgazdaságra való áttérés
- A rendszerváltozás főbb eseményei.
 - A piacgazdaságra való áttérés és következményei.
 - A közjogi rendszer átalakítása (1990-2011).
- 11.5. Demográfiai folyamatok és a határon túli magyarság
- A határon túli magyarság 1945-től.
 - Demográfiai változások Magyarországon 1945-től.
12. Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek
- 12.1. Társadalmi tagozódás és felelősségvállalás
- A magyarországi romák története és helyzetének főbb jellemzői napjainkban.
 - A szociális ellátórendszer fő elemei.
 - Társadalmi rétegződés és társadalmi egyenlőtlenségek.
 - Nemzetiségek Magyarországon.
- 12.2. Az aktív és felelős állampolgárság alapjai
- Az emberi jogok ismerete és a jogegyenlőség elvének bemutatása, az állampolgári jogok, köteleességek.
 - A politikai intézményrendszer fő elemei (országgyűlés, kormány, köztársasági elnök, alkotmánybíróság, ombudsman, helyi önkormányzatok, az Alaptörvény).
 - A választási rendszer fő elemei.
- 12.3. Alapvető pénzügyi és gazdasági fogalmak, folyamatok. A munkaviszonyhoz kapcsolódó ismeretek
- A háztartás pénzügyei (adók és járulékok, pénzkezelési technikák, banki ügyletek).
 - A munkaviszonyhoz kapcsolódó jogok és kötelezettségek, a munkaviszony megszűnése.
 - Az állam gazdasági szerepvállalása.
 - A pénzpiac működése.
 - A vállalkozási formák, a vállalkozás alapítása és működtetése.

3.5 A középszintű érettségi vizsga témakörei az egyes érettségi vizsgatárgyakból

Kötelező érettségi tárgyak a technikumi tanulók számára: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, angol nyelv vagy német nyelv

Kötelező érettségi tárgyak a szakgimnáziumi tanulók számára: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, angol nyelv vagy német nyelv, kereskedelmi ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga

Kötelező érettségi tárgyak a szakma utáni érettségire felkészítő szakközépiskolai képzés tanulói számára: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, angol nyelv vagy német nyelv
A középszintű érettségi vizsga témakörei a következők.

3.5.1 Magyar nyelv és irodalom

MAGYAR NYELV

1. témakör: Kommunikáció

- A nyelv mint kommunikáció
- Pragmatika
- Nyelvi és vizuális kommunikáció
- A kommunikáció működése
- Személyközi kommunikáció
- Tömegkommunikáció.

2. témakör: A magyar nyelv története

- A nyelv mint történeti képződmény
- A magyar nyelv rokonsága
- Nyelvtörténeti korszakok
- A magyar nyelv szókészletének alakulása
- Nyelvművelés

3. témakör: Ember és nyelvhasználat

- Ember és nyelv
- A jel, a jelrendszer
- Nyelvváltozatok
- Nemzetiségi nyelvhasználat és határon túli magyar nyelvűség
- Nyelv és társadalom

4. témakör: A nyelvi szintek

- Hangtan
- A helyesírás
- Alaktan és szótan
- Mondattan

5. témakör: A szöveg

- A szöveg és a kommunikáció
- A szöveg szóban és írásban
- A szöveg szerkezete és jelentése
- Szövegértelmezés
- A szövegtípusok
- Az elektronikus írásbeliség és a világháló hatása a szövegre, szövegek a médiában

6. témakör: A retorika alapjai

- A nyilvános beszéd
- Érvelés, megvitatás, vita
- A szövegszerkesztés eljárásai

7. témakör: Stílus és jelentés

- Szóhasználat és stílus
- A szójelentés

- Stílusesszközök
- Stílusréteg, stílusváltozat

2. IRODALOM

1. témakör: Művek a magyar irodalomból I. Kötelező szerzők

- Ady Endre
- Arany János
- Babits Mihály
- József Attila
- Kosztolányi Dezső
- Petőfi Sándor

2. témakör: Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők

- Balassi Bálint
- Berzsenyi Dániel
- Csokonai Vitéz Mihály
- Illyés Gyula
- Jókai Mór
- Karinthy Frigyes
- Kassák Lajos
- Kertész Imre
- Kölcsey Ferenc
- Krúdy Gyula
- Márai Sándor
- Mikszáth Kálmán
- Móricz Zsigmond
- Nagy László
- Nemes Nagy Ágnes
- Németh László
- Ottlik Géza
- Örkény István
- Pilinszky János
- Radnóti Miklós
- Szabó Lőrinc
- Szilágyi Domokos
- Vörösmarty Mihály
- Weöres Sándor
- Zrínyi Miklós
- A fenti lista bővíthető legfeljebb két, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel, vagy egy szerzővel a közelmúlt vagy a jelenkor irodalmából.

3. témakör: Művek a magyar irodalomból III. Kortárs szerzők

- Kortárs műalkotás: a mindenkori vizsga előtti utolsó harminc évben keletkezett (írt, bemutatott, megjelent) irodalmi alkotás.

4. témakör: Művek a világirodalomból

- Választható korok és művek a világirodalomból: Az európai irodalom alapvető hagyományai: az antikvitás és a Biblia (pl. műfajok, témák, motívumok, hős típusok).

- További választható korszakok: a romantika, a realizmus, a századfordulós modernség a szimbolizmustól az avantgárdig, a 20. század.
- A korszak jellemzőinek és egy-két kiemelkedő alkotásának bemutatása.
- A világlátás és a kifejezés mód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével.
- Műrészletek értelmezése.
- A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, gondolati, filozófiai vonatkozása.

5. témakör: Színház és dráma

- Szophoklész egy műve
- Shakespeare egy műve
- Molière egy műve
- Katona József: Bánk bán
- Madách Imre: Az ember tragédiája
- Egy 19. századi dráma: Ibsen, Csehov
- Örkény István egy drámája
- Egy 20. századi magyar dráma

6. témakör: Az irodalom határterületei

- Egy jelenség vagy szerző vagy műfaj vagy műalkotás elemzése vagy bemutatása a lehetséges témák egyikéből.
- A népköltészet.
- Az irodalom filmen, televízióban, dalszövegben, a virtuális valóságban: az adaptáció (pl. irodalom filmen, rajzfilmen, rádióban, televízióban, digitális közlésben).
- A gyermek- és ifjúsági irodalom.
- A szórakoztató irodalom vonzereje, hatáskeltő eszközei (pl. sematizált hőstípusok, élethelyzetek, értékvilág, kalandosság, csattanó, szójáték).
- Egy-két tipikus műfaj jellemzőinek bemutatása (pl. útirajz, detektívregény, kalandregény, képregény, tudományos fantasztikus irodalom, humoros és erotikus irodalom, dalszöveg, sanzon, vicc, reklámvers).
- A virtuális tér műfajai: fanfiction, komment, blog stb.
- Mítosz, mese és kultusz. Film- és könyvsikerek, divatjelenségek korunk kultúrájában (pl. A Gyűrűk Ura, Bridget Jones naplója).

7. témakör: Regionális kultúra, interkulturális jelenségek és a határon túli irodalom

- Egy szerző vagy műalkotás vagy jelenség vagy intézmény bemutatása vagy elemzése a lehetséges témák egyikéből.
- Regionális jelenségek, valamint a határon túli irodalom

3.5.2 Matematika

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

1.1 Halmazok

1.1.1 Halmazműveletek

1.1.2 Számosság, részhalmazok

1.2 Matematikai logika

1.2.1 Fogalmak, tételek és bizonyítások a matematikában

- 1.3 Kombinatorika
- 1.4 Gráfok
- 2. Számelmélet, algebra
 - 2.1 Alapműveletek
 - 2.2 A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek
 - 2.2.1 Oszthatóság
 - 2.2.2 Számrendszerek
 - 2.3 Racionális és irracionális számok
 - 2.4 Valós számok
 - 2.5 Hatvány, gyök, logaritmus
 - 2.6 Betűkifejezések
 - 2.7 Arányosság
 - 2.8 Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek
 - 2.8.1 Algebrai egyenletek, egyenletrendszerek
 - Másodfokú egyenletek, egyenletrendszerek
 - Magasabb fokú egyenletek
 - Négyzetgyökös egyenletek
 - 2.8.2 Nem algebrai egyenletek
 - Abszolútértékes egyenletek
 - Exponenciális és logaritmikus egyenletek
 - Trigonometrikus egyenletek
 - 2.8.3 Egyenlőtlenségek, egyenlőtlenségrendszerek
 - 2.9 Középértékek, egyenlőtlenségek
- 3. Függvények, az analízis elemei
 - 3.1 A függvény
 - 3.2 Egyváltozós valós függvények
 - 3.2.1 A függvények grafikonja, függvénytranszformációk
 - 3.2.2 A függvények jellemzése
 - 3.3 Sorozatok
 - 3.3.1 Számtani és mértani sorozatok
 - 3.3.2 Végtelen mértani sor
 - 3.3.3 Kamatos kamat, járadékszámítás
- 4. Geometria, koordinátageometria, trigonometria
 - 4.1 Elemi geometria
 - 4.1.1 Tételek
 - 4.1.2 A távolságfogalom segítségével definiált ponthalmazok
 - 4.2 Geometriai transzformációk
 - 4.2.1 Egybevágósági transzformációk
 - 4.2.2 Hasonlósági transzformációk

- 4.2.3 Egyéb transzformációk
- 4.3 Síkbeli és térbeli alakzatok
 - 4.3.1 Síkbeli alakzatok
 - Háromszögek
 - Négyszögek
 - Sokszögek
 - Kör
 - 4.3.2 Térbeli alakzatok
 - Hasáb
 - Henger
 - Gúla
 - Kúp
 - Gömb
 - Csonkagúla
 - Csonkakúp
- 4.4 Vektorok síkban és térben
- 4.5 Trigonometria
- 4.6 Koordinátageometria
 - 4.6.1 Pontok, vektorok
 - 4.6.2 Egyenes
 - 4.6.3 Kör
 - 4.6.4 Parabola
- 4.7 Kerület, terület
- 4.8 Felszín, térfogat
- 5. Valószínűség-számítás, statisztika
 - 5.1 Leíró statisztika
 - 5.1.1 Statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző ábrázolásai
 - 5.1.2 Nagy adathalmazok jellemzői, statisztikai mutatók
 - 5.2 A valószínűség-számítás elemei
- 3.5.3 Történelem
 - 1. Az ókor és kultúrája
 - 1.1. Poliszok ókori Hellaszban
 - Az athéni demokrácia működése a Kr.e. 5. században.
 - 1.2. Társadalmi és politikai küzdelmek az ókori Rómában
 - Julius Caesar egyeduralkodói kísérlete.
 - 1.3. Az európai kultúra alapjai
 - A görög-római hitvilág.
 - Az antikvitás kiemelkedő kulturális emlékei.
 - A zsidó vallás fő jellemzői.
 - A kereszténység kialakulása és főbb tanításai.

2. A középkor
 - 2.1. Nyugat-Európa a kora középkorban
 - A hűbériség és a jobbágyság jellemzői.
 - Az uradalom és a mezőgazdasági technika.
 - 2.2. A középkori egyház
 - A nyugati és a keleti kereszténység főbb jellemzői.
 - Hitélet és vallások (pl. keresztény, zsidó) – együttműködés és konfliktusok.
 - 2.3. Az érett középkor Nyugat- és Közép-Európában
 - A középkori város és a céhes ipar.
 - 2.4. Az iszlám vallás és az Oszmán Birodalom
 - Az iszlám vallás kialakulása és főbb tanításai.
 - 2.5 A középkor kultúrája
 - A román és gótikus építészet; a reneszánsz kultúra.
3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora
 - 3.1. A magyar nép története az államalapításig
 - A magyar nép eredete, vándorlása és a honfoglalás.
 - 3.2. Az államalapítás és az Az Árpád-házi uralkodók kora
 - Géza fejedelemsége és I. (Szent) István államszervező tevékenysége.
 - A tatárjárás és az ország újjáépítése IV. Béla idején.
 - 3.3. Az Anjouk és Luxemburgi Zsigmond kora
 - A középkori magyar állam megerősödése I. Károly idején.
 - 3.4. A Hunyadiak
 - Hunyadi Mátyás reformjai és külpolitikája.
4. Szellemi, társadalmi és politikai változások a kora újkorban (1492-1789)
 - 4.1. A földrajzi felfedezések és következményei
 - A földrajzi felfedezések és a kapitalista gazdaság jellemzői.
 - 4.2. Reformáció és katolikus megújulás
 - A lutheri és kálvini reformáció.
 - A katolikus megújulás.
 - A barokk stílus jellemzői.
 - 4.3. Alkotmányosság és abszolutizmus a 17-18. században
 - Az alkotmányos monarchia jellemzői Angliában.
 - 4.4. A felvilágosodás kora
 - A felvilágosodás eszmerendszere és főbb képviselői források alapján.
5. Magyarország a kora újkorban (1490-1790)
 - 5.1. Az ország három részre szakadása és az országrészek berendezkedése
 - A mohácsi vész és az ország három részre szakadása.
 - A várháborúk (1541-1568).
 - 5.2. Az Erdélyi Fejedelemség virágkora
 - A hazai reformáció és a barokk kulturális hatásai.
 - Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete.
 - 5.3. A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc
 - A Rákóczi-szabadságharc okai, főbb eseményei és eredményei.
 - 5.4. Magyarország a 18. századi Habsburg Birodalomban
 - Demográfiai és etnikai változások a 18. században.

- Mária Terézia és II. József reformjai.
- 6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora (1789-1914)
 - 6.1. A francia forradalom eszméi és a napóleoni háborúk
 - Az Emberi és polgári jogok nyilatkozatának alapkérdései.
 - 6.2. A 19. század eszméi és a nemzetállami törekvések Európában
 - A korszak főbb eszmeáramlatainak (liberalizmus, nacionalizmus, konzervativizmus és szocializmus) jellemzői.
 - 6.3. Gyarmati függés és harc a világ újrafelosztásáért
 - A szövetségi rendszerek kialakulása.
 - 6.4. Az ipari forradalom hullámai és hatásai
 - Az ipari forradalmak legjelentősebb területei (könnyűipar, nehézipar, közlekedés), néhány találmánya és a gyáripár kezdetei.
- 7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon (1790-1914)
 - 7.1. A reformkor
 - A reformkor fő kérdései, Széchenyi és Kossuth reformprogramja.
 - 7.2. Forradalom és szabadságharc
 - A pesti forradalom eseményei, az áprilisi törvények.
 - A szabadságharc főbb katonai és politikai eseményei.
 - 7.3. A kiegyezés és a dualizmus
 - A kiegyezéshez vezető út. A kiegyezés tartalma és értékelése.
 - 7.4. Társadalmi és gazdasági változások a dualizmus korában
 - Gazdasági változások a dualizmus korában.
 - A magyar polgárosodás társadalmi, gazdasági jellegzetességei, sajátosságai.
 - Népek, nemzetiségek (pl.: zsidók, németek) szerepe a modernizációban.
 - Etnikai viszonyok és a nemzetiségi kérdés a dualizmus korában.
- 8. A világháborúk kora (1914-1945)
 - 8.1. Az első világháború és következményei
 - Az első világháború (hadviselők, frontok, a háború jellege).
 - Az első világháborút lezáró békerendszer.
 - 8.2. A fasiszmus és a nemzetiszocializmus
 - A náci Németország legfőbb jellemzői.
 - 8.3. A kommunista diktatúra
 - A kommunista ideológia és a sztálini diktatúra a Szovjetunióban.
 - 8.4. A második világháború
 - A világháború előzményei, kitörése és jellemzői.
 - A holokauszt.
- 9. Magyarország a világháborúk korában (1914-1945)
 - 9.1. Az első világháború és következményei Magyarországon
 - A trianoni békediktátum és következményei.
 - 9.2. A Horthy-korszak
 - Az ellenforradalmi rendszer konszolidációjának legfontosabb lépései.
 - A magyar külpolitika a két világháború között.
 - A politikai rendszer főbb jellemzői.
 - Társadalmi, gazdasági, ideológiai kérdések.
 - 9.3. Művelődési viszonyok és társadalom

- Társadalmi rétegződés és életmód a húszas-harmincas években.
 - Az antiszemitizmus megjelenési formái és a „zsidókérdés” Magyarországon.
- 9.4. Magyarország a második világháborúban
- Magyarország háborúba lépése és részvétele a Szovjetunió elleni harcokban.
 - Magyarország német megszállása és a nyilas hatalomátvétel.
 - A holokauszt Magyarországon.
10. A jelenkor (1945-től napjainkig)
- 10.1. A kétpólusú világ kialakulása
- A keleti és a nyugati blokk főbb politikai, gazdasági, társadalmi jellemzői, a hidegháborús szembenállás jellemzői.
 - Az ENSZ létrejötte, működése.
- 10.2. A kétpólusú világrend megszűnése
- A kétpólusú világrend megszűnése; a Szovjetunió és Jugoszlávia szétesése; Németország újraegyesítése.
- 10.3. Az európai integráció
- Az Európai Unió alapelvei, intézményei és működése.
- 10.4. A globális világ sajátosságai
- A globális világgazdaság ellentmondásai.
11. Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig
- 11.1. A kommunista diktatúra kiépítése és a Rákosi-korszak
- Az egypárti diktatúra működése, a gazdasági élet és a mindennapok jellegzetességei a Rákosi-korban.
- 11.2. Az 1956-os forradalom és szabadságharc
- Az 1956-os forradalom és szabadságharc kitörésének okai és főbb eseményei; a megtorlás.
- 11.3. A Kádár-korszak
- A rendszer jellemzői a Kádár-korszakban, életmód és mindennapok.
- 11.4. A rendszerváltozás és a piacgazdaságra való áttérés
- A rendszerváltozás főbb eseményei.
 - A piacgazdaságra való áttérés és következményei.
- 11.5. Demográfiai folyamatok és a határon túli magyarság
- A határon túli magyarság 1945-től.
12. Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek
- 12.1. Társadalmi tagozódás és felelősségvállalás
- A magyarországi romák története és helyzetének főbb jellemzői napjainkban.
 - A szociális ellátórendszer fő elemei.
- 12.2. Az aktív és felelős állampolgárság alapjai
- Az emberi jogok ismerete és a jogegyenlőség elvének bemutatása, az állampolgári jogok, köteleességek.
 - A politikai intézményrendszer fő elemei (országgyűlés, kormány, köztársasági elnök, alkotmánybíróság, ombudsman, helyi önkormányzatok, az Alaptörvény).
 - A választási rendszer fő elemei.

12.3. Alapvető pénzügyi és gazdasági fogalmak, folyamatok. A munkaviszonyhoz kapcsolódó ismeretek

- A háztartás pénzügyei (adók és járulékok, pénzkezelési technikák, banki ügyletek).
- A munkaviszonyhoz kapcsolódó jogok és kötelezettségek, a munkaviszony megszűnése.

3.5.4 Idegen nyelv

1. Személyes vonatkozások, család

- A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
- Családi élet, családi kapcsolatok
- A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
- Személyes tervek

2. Ember és társadalom

- A másik ember külső és belső jellemzése
- Baráti kör
- A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
- Női és férfi szerepek
- Ünnepek, családi ünnepek
- Öltözködés, divat
- Vásárlás, szolgáltatások (posta)
- Hasonlóságok és különbségek az emberek között

3. Környezetünk

- Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
- A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
- A városi és a vidéki élet összehasonlítása
- Növények és állatok a környezetünkben
- Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?
- Időjárás

4. Az iskola

- Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
- Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
- A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága
- Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

5. A munka világa

- Diákmunka, nyári munkavállalás
- Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás

6. Életmód

- Napirend, időbeosztás
- Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
- Étkezési szokások a családban
- Ételek, kedvenc ételek
- Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
- Gyakori betegségek, sérülések, baleset
- Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

- Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
- Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
- Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
- Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
- Kulturális események

8. Utazás, turizmus

- A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
- Nyaralás itthon, illetve külföldön
- Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
- Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai

9. Tudomány és technika

- Népszerű tudományok, ismeretterjesztés
- A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben

10. Gazdaság

- Családi gazdálkodás
- A pénz szerepe a mindennapokban
- Vásárlás, szolgálat

3.6 Az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények

Iskolánk közép- és emeltszintű érettségi vizsga megszerzésére készít fel. A tanulók a választott tárgyból a helyi tanterv tantárgyankénti részénél leírt követelmények teljesítése alapján tehetnek érettségi vizsgát.

A tanulók 11-12-13. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelményeket a NAT és az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V.24.) OM rendelet alapján kapják az előírt többlet óraszámban. A kimeneti követelményeket a fenti jogszabály írja körül.

Iskolánk oktatói arra törekednek, hogy a lehető legnagyobb hozzáadott pedagógiai értéket tudják adni az érettségire való felkészítés folyamatában. Ehhez változatos módszereket

alkalmazunk és felhasználjuk a digitális oktatás adta lehetőségeket is. Az írásbeli vizsgák után konzultációt szervezünk.

3.7 A tanuló teljesítményének ellenőrzési és értékelési módja, formái

Az értékelés akkor sikeres és hatékony, ha:

- személyre szóló,
- folyamatos: megjelenése rendszeres, kiszámítható, tervszerű és mindig aktuális,
- sokoldalú: méri az emlékezeti teljesítmény mellett az ismeretek, készségek, képességek alkalmazását, a tudást,
- változatos,
- komplex: alkalmas a pozitívumok és a negatívumok együttes megfogalmazására, a fejlődés előző fokához kapcsolódik és megjelöli a következő perspektívát is a tantervi követelményekre épülve.

A pedagógiai értékelés jelentősége az oktatásban jelentősen megnőtt, a minőségközpontú szemlélet előtérbe kerülésével. A hagyományos iskolai szerkezetet felváltotta a felhasználó központú iskola struktúra. Az ilyen típusú iskolában tehát különös jelentőséggel bír valamennyi partner igényeinek való megfelelés, melyhez elengedhetetlen egy komplex értékelési rendszer

Az értékelésnek három fő funkciónak kell eleget tennie:

- minősítő funkció
- motiváló funkció
- szelektáló funkció

A tanulók értékelésének alapelveit tekintve a következőknek kell teljesülnie:

- Objektív és megbízható legyen az értékelés
- Sokoldalú változatos formákkal
- Egyszerű és áttekinthető
- Segítő, tanácsadó jellegű
- Feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak, a tantárgyak jellegének
- Kiszámítható és azonos feltételeket teremtő
- Jelezze a helyzetet, a fejlődési állapotot, de ne skatulyázzon
- Tantárgytól függetlenül fontos az áttekinthető, rendezett külalakú munkák megkövetelése.
- Az értékelés céljai és követelményei legyenek mindenki előtt ismertek.

Az értékelés céljai

- A személyiség fejlesztése
- Önértékelő képesség kialakítása
- Önálló tanulásra való képesség és igény kialakítása
- Nem fegyelmezés, hanem motiválás
- Mérje a tudásszintet
- Tájékoztatás a munka eredményeiről, az előrehaladásról

3.7.1 A tanuló teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja

A tanulói teljesítmény értékelésének és minősítésének formái

- szóbeli értékelés,
- érdemjeggyel történő értékelés:
- felelet,
- a dolgozatok és a témazáró dolgozatok, év végi összegző mérések
- rendszeres, aktív órai munka is elismerhető érdemjeggyel,
- a tanulmányi versenyeken való sikeres szereplés, kiselőadás és beszámoló
- szaktanári dicséret, figyelmeztetés

Kerekítési szabályok és az értékelések száma:

- ...,79 alatt oktatói javaslat alapján kerül megállapításra a félévi/év végi osztályzat, ...,8-tól a jobb jegyet kapja a tanuló.
- érdemjegyek száma félévente minimálisan a heti óraszám, heti egy óras tantárgyaknál minimum három
- időarányos értékelés (érdemjegyek a félévben arányosan elosztva, többé-kevésbé havonta kerüljenek be az e-krétába)
- otthoni feladatok értékelése is folyamatosan történik
- Magyar nyelv és irodalom tantárgy értékelése félévkor és év végén is 1 osztályzattal történik
 - Technikumban 9. évfolyamon 36 óraszám magyar nyelv és 108 óraszám irodalom témakörében kerül megtartásra.
 - Technikumban 10. évfolyamon 36 óraszám magyar nyelv és 144 óraszám irodalom témakörében kerül megtartásra.
 - Technikumban 11. évfolyamon 36 óraszám magyar nyelv és 72 óraszám irodalom témakörében kerül megtartásra.
 - Technikumban 12. évfolyamon 31 óraszám magyar nyelv és 62 óraszám irodalom témakörében kerül megtartásra.
 - Szakgimnáziumban 11. évfolyamon 36 óraszám magyar nyelv és 108 óraszám irodalom témakörében kerül megtartásra.
 - Szakgimnáziumban 11. évfolyamon 31 óraszám magyar nyelv és 93 óraszám irodalom témakörében kerül megtartásra.
 - Szakközépiskolában kk 12. évfolyamon 72 óraszám magyar nyelv és 180 óraszám irodalom témakörében kerül megtartásra
 - Szakközépiskolában kk 13. évfolyamon 62 óraszám magyar nyelv és 155 óraszám irodalom témakörében kerül megtartásra

3.7.2 Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Angol nyelv tantárgyból óráról-órára törekedni kell a számonkérés valamilyen formáját alkalmazni. Szinte minden órán lehetőség van szóbeli feleletre tanulói igény szerint; hetente minimum egyszer kötelező jelleggel szódolgozat és/vagy más új tananyagból rövid dolgozat,

amelyet minden esetben kivétel nélkül bejelentés előz meg, tehát nem szűrőpróbaszerű a számonkérés, hanem a tanulók fel tudnak rá készülni. Egy-egy nagyobb tananyagrészt témazáró dolgozat követ, amelyre közösen minimum 2-4 tanórán ismételjük az anyagot és a tanulók önállóan elvégzendő és önállóan ellenőrizhető feladatokat is kapnak otthonra.

3.7.3 A tanuló teljesítményértékelésének szummatív formái

Az értékelés típusai közül a szummatív értékeléssel történik a minősítés. A szummatív értékelések egy-egy tanulási szakaszt zárnak le, ilyenek az írásbeli témazáró dolgozatok és a projektfeladatok értékelései.

Témazáró dolgozat minden anyagrész után kerül megírásra. Projekt jellegű házi feladatok kidolgozására pedig félévente kerül sor.

A magyar nyelv és irodalom valamint a matematika tantárgyaknál az érettségi követelményeknek megfelelő %-os értékelés alapján történik ezeknek az értékelése:

- 80-100% - Jeles (5)
- 60-79% - Jó (4)
- 40-59% - Közepes (3)
- 25-39% - Elégséges (2)
- 0-24% - Elégtelen (1).

Történelem tantárgynál a következő %-os értékelés alapján történik ezeknek az értékelése:

- 84-100% - Jeles (5)
- 66-83% - Jó (4)
- 48-65% - Közepes (3)
- 30-47% - Elégséges (2)
- 0-29% - Elégtelen (1).

Idegen nyelv tantárgynál a százaléksávok az értékeléshez:

- 0-39%: 1
- 40-54%: 2
- 55-69%: 3
- 70-84%: 4
- 85-100%: 5

3.7.4 A tanuló teljesítményértékelésének fejlesztő formái

A rendszeres és folyamatos visszajelzés a tanulók számára rendkívül fontos, ugyanakkor az ön- és társértékelés is segíti a tanulók fejlődését, így minden egyes feladatot az órán visszajelzés követ, ami az alábbiak szerint zajlik. A feladatot végző tanuló, pár vagy csoport először önmagát értékeli, utána az osztály hozzászólhat és végül, ha marad még hozzáfűznivaló, azt az oktató elmondja. Tartalmilag először mindig a pozitívumok kiemelésére kerül sor, majd rátérünk arra, hogy mi az, amiben fejlődni lehetne, azaz egy következő alkalommal mit csinálna másképp a feladatban a tanuló vagy tanulói csoport. Minden feladat és óra végén kérni kell, hogy a tanulók foglalják össze egy-egy mondatban, hogy miért volt érdemes ezen az órán részt venni, mi az, amit konkrétan megtanultak. Ennek a feladat és óra végi reflexiónak a célja a tanulók autonómiájának növelése.

3.7.5 A tanuló teljesítményértékelésének diagnosztikus formái

Az értékelés típusai közül a diagnosztikus értékeléssel történik a helyzetfeltárás.

BGSZC mérési rendszere szerinti 9. évfolyamon bemeneti mérésekre kerül sor, illetve 10. és 11. évfolyamos matematika mérések is történnek, amelyekre érdemjegy kizárólag a féléves/év végi átlagot negatívan nem befolyásoló esetben adható továbbá rendszeres az attitűd- és motivációmérés a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók körében.

Iskolai szinten minden tanév végén 9. és 10. évfolyamon szintvizsgára, illetve érettségi előtti évben kis-érettségire kerül sor, mely összegzi és visszajelzést ad a tanulóknak az addig felhalmozott tudásukról.

3.8 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A lehetséges csoportbontások szervezési alapjait a Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum határozza meg. A létrejövő csoportok konkrét kialakítását az oktatói testület az osztályok sajátosságait figyelembe véve határozza meg, és a bontások átalakítására lehetősége van a képzések során a pedagógiai szükségességeknek megfelelően. A csoportbontások szervezése minden tanévben az aktuális tantárgyfelosztásban ölt testet. Alapelveként törekszünk minél szélesebb körben kihasználni a csoportbontás lehetőségét.

Lehetséges csoportszervezési elvek:

- névsor szerinti bontás
- nyelv szerinti bontás
- tudás szint szerinti bontás
- nemek szerinti bontás

A mindenkori költségvetési és támogatási lehetőségek figyelembevételével intézményünk a korai iskolaelhagyás és a lemorzsolódás megelőzése érdekében tanulócsoporthoz foglalkozásokat szervez. A tanulócsoporthoz a bevonott tanulók alapkészségeinek fejlesztése (matematika, anyanyelv, digitális készségek) valósul meg. A tanulócsoporthoz foglalkozások során kiemelt szempontot jelent a szükséges taneszköz ellátottság biztosítása, a tevékenykedtető, társas foglalkozások lebonyolítására alkalmas pedagógiai eszközök alkalmazása. A tanulócsoporthoz kialakítása elsősorban - de nem kizárólag - a 9. évfolyamos tanulókat érinti. A foglalkozások az alábbi szempontból veszélyeztetett tanulók számára kerülnek megszervezésre:

- Szociális szempontból a hátrányos helyzetű (HH) és a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH), valamint a sérülékeny társadalmi csoportokból származó diákok,
- Nevelési szempontból a sajátos nevelési igényű (SNI), illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) gyermekek,
- Tanulmányi teljesítmény, előrehaladás, illetve tanuláshoz való viszony szempontjából az alacsony kompetenciamérési eredmények, romló vagy alacsony tantárgyi átlageredmények, illetve bukás, évismétlés területén érintett tanulók,
- További veszélyeztető tényezők alapján, azaz az iskolától és a tanulástól elidegenedett tanulók, igazolatlan hiányzások magas száma, szorgalomból, magatartásból, iskolai kudarcok területén érintett tanulók,
- Haladási fázis alapján hátránykompenzációra szoruló tanulók és a tehetséggondozásra érdemes diákok.

3.9 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Budapest 6. kerületében a következő nemzetiségek képviseltetik magukat nemzetiségi önkormányzati szinten: bolgár, görög, német, örmény, roma, román, ruszin, szerb, szlovák, ukrán. Célunk, hogy a tanulók ismerkedjenek meg a magyarországi nemzetiségek legfontosabb hagyományaival, életmódjával és kultúrájával.

3.10 Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek és ehhez kapcsolódóan a mindennapos testnevelés megvalósításának módja és az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

3.10.1 Egészségnevelési program

Iskolánk Egészségnevelési Programja stratégiai célkitűzéseit úgy alakítottuk ki, hogy azok összhangban legyenek az általános nevelési, oktatási céljainkkal. Fő törekvésünk, hogy kiegyensúlyozott személyiségű, harmonikus, az életben boldogulni tudó embereket neveljünk. Ezért fejlesztjük tanulóink testi képességeit, önismeretét, kialakítjuk igényüket az egészségtudatos életmódra, életvezetésre.

Célunk elérése érdekében:

- képessé tesszük diákjainkat arra, hogy felmérjék saját egészségi állapotukat;
- segítséget kívánunk nyújtani az egészségkárosító tényezők és azok veszélyeinek felismeréséhez;
- képessé tesszük őket arra, hogy felismerjék és keressék az életminőség fogyasztáson túlmutató alkotóit;
- felkészítjük őket társas és családi kapcsolataik tudatos tervezésére;
- fejlesztjük toleranciakészségüket.

Mivel az egészségnevelésnél fontos a megelőzés, ezért testületi szinten elkötelezzük magunkat a mentálhigiénés szemlélet, és a lelki egészségvédelem tudatos alkalmazása mellett. Ennek eszközei között szerepel a felvilágosítás, a különböző szűrések, tanácsadás.

A közös siker érdekében meghatározónak tartjuk:

- az életkori sajátosságok figyelembe vételét az iskolai napirend, és a tanulói órarend összeállításánál,
- barátságos közösségi légkör kialakítását a tartalmas, együttes munkavégzés érdekében.

Előadássorozat

- A csontrendszer betegségeiről, elváltozásairól, gyógytestnevelésről, sportról
- Az allergiáról, különös tekintettel a parlagfűre;
- A serdülőkor változásairól (önismeret, társismeret);
- Természetes fogamzásgátlás és más módszerek;
- A dohányzás ártalmai, etikája, gyógyítása, leszokás módja;
- Személyi higiéné fontossága (bőrápolás, fogápolás, stb.);
- „Az alkohol öl, butít és nyomorba dönt” – az alkohol káros hatásairól;

- Legális és illegális drogokról, megelőzésükről, gyógyításukról
- Szenvedélybetegségekről (játékszenvedély, számítógép-függés, mobiltelefon-függőség;
- Nemi úton terjedő betegségek és következményeik; (AIDS, HPU és más)
- Szerelem, szex, felelősség;
- Tizenhét éves leányoknak és fiúknak a rákról és megelőzéséről, felismerésről (Mell önvizsgálata, here önvizsgálata – videofilm);
- Egészséges táplálkozás, étel-miszer-higiene;
- Személyi higiénia (fogápolás, tisztálkodás, intim higiénia, tetvesség, bőrápolás, napozás káros hatásairól)
- Egészséges környezet (fertőző betegségekről, védőoltásokról, emésztőrendszeri betegségekről, megelőzésükről)
- Családi életre nevelés (házasság, gyerekvállalás, párkapcsolatok, jogok, kötelességek);
- Mindennapi aktív testmozgás, sport;
- Biztonságos környezet (elsősegélynyújtás, baleset-megelőzés).

Tanfolyamok (igény szerint)

- Csecsemőápolás
- Elsősegélynyújtó

Egyéb tájékoztatási formák

- Videofilmek vetítése
- Plakátok kihelyezése
- Szóróanyagok osztása

Egyéni védőnői tanácsadás (Félfogadás: Kedden és szerdán 13-14 óra között és szünetekben)

3.10.2 A környezeti nevelési program

A környezeti nevelés szóösszetétel jelentése az adott kultúra oktatási-nevelési rendszerének és környezeti műveltségének megfelelően más és más. Jelentheti az iskolai oktatás bizonyos részét, vagy akár a széles értelemben vett szemléletformálást, melynek célja, hogy a lehető legnagyobb mértékű értékrend változást érje el az adott lakosságnál.

A környezeti témát komplexen értelmező, általában magas környezeti műveltségű országokban a fenntarthatóságra nevelést jelenti napjainkban.

A fenntartható fejlődésben a ma élő embereknek úgy kell jelen igényeiket kielégíteniük, hogy ne csökkentsék utódaik esélyeit saját igényeik kielégítésére.

Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a diákokat felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.

A 2011 évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről már a célok és alapelvek között szerepelteti a fenntarthatóságra nevelést az 1. § (2) bekezdésben: „A köznevelés közszolgálat, amely a felnövekvő nemzedék érdekében a magyar társadalom hosszú távú fejlődésének feltételeit teremti meg, és amelynek általános kereteit és garanciáit az állam biztosítja. A köznevelés egészét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint a fenntartható fejlődésre és az egészséges

életmódra nevelés határozzák meg. A köznevelés egyetemlegesen szolgálja a közjót és a mások jogait tiszteletben tartó egyéni célokat.”

Az iskola elhelyezkedése

Iskolánk Budapest belvárosában a VI. kerület szívében helyezkedik el. Ebből adódóan diákjaink naponta találkoznak a városi életből adódó problémákkal: a légszennyezéssel, a zajártalommal, a mindennapi stresszel. További hátrány, hogy az iskola közvetlen környezetében kevés a zöldterület, folyamatosan építkezések zajlanak és igen nagy a forgalom.

Elhelyezkedésünkéből származó előnyünk, hogy sok közművelődési intézmény elérhető közelségünkben van, valamint pár perces sétával eljuthatunk a Városligetbe, ami remek lehetőség rendhagyó tanórák és egyéb foglalkozások szervezésére.

Az iskola belső környezete

Épületünk több mint 140 éves, és bár már korábban is köznevelési célokat szolgált, adottságai nem túl kedvezőek a környezeti nevelés szempontjából.

Tornatermünk mérete csak röplabdapálya méretű, ezt egészíti ki a lehetőségek korlátozottsága miatt két nem túl nagyméretű, de jól felszerelt kondicionáló helyiség. Továbbá, ha az időjárási viszonyok megengedik, az épületünk kis udvara is alkalmas színhelye a testedzésnek, ahol kosárlabdapalánk és pingpongasztal várja a diákokat.

Az iskola diákjainak összetétele

Felméréseink alapján tanulóink 65 %-a Budapesten, döntő többségük a belvárosi kerületekben él, így ők ritkán, szinte alig kerülnek kapcsolatba a természettel. Az ő esetükben különösen nagy felelősség hárul az iskolára, hogy a tanév során többször kimozdítsuk őket a városi környezetből, és személyes élményekkel gazdagítsuk a természetről szerzett ismereteiket.

Iskolánkban többféle képzés folyik (aktuálisan mindig a fenntartó döntése alapján). Vannak érettségi vizsgára felkészítő, továbbá különböző szakképzésben résztvevő osztályaink, akik között megtalálhatóak már korábban sikeres érettségi vizsgát tett diákok is.

Feladatunk, hogy minden osztályban az életkornak, az érdeklődési körnek és a szakmai követelményeknek megfelelően válasszuk ki az iskolai környezeti nevelésben alkalmazott módszereket és eszközöket.

Hagyományos tanórai keretek

A tanórákon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat, általában a tananyag jellege határozza meg, hogy melyik problémát miként dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások.

Nem hagyományos tanórai keretek

A tanév szerves részeként minden osztályunk többször vesz részt múzeum- vagy intézménylátogatáson.

Tanórán kívüli programok

Önkéntesen jelentkező diákjainkat felkészítjük a különféle középiskolai versenyekre.

Az iskolán belüli vetélkedők (fordítási verseny, diáknapj vetélkedők, egyéb versenyek) témája gyakran kapcsolódik a természethez, leginkább a környezetvédelemhez. Ezeken keresztül tanulóink megismerkedhetnek az Európai Unió környezetpolitikájával, céljaival és módszereivel.

Rendszeresen szervezünk hulladékgyűjtési akciókat, egyelőre sajnos nem túl nagy sikerrel. Ezzel is igyekszünk felhívni diákjaink figyelmét a hulladék szelektív gyűjtésére és újrahasznosíthatóságára.

Személyi feltételek

Az iskola személyi állományának minden tagja részt vesz a környezeti nevelési program megvalósításában:

- oktatóink a tanórákon és/vagy az egyéb jellegű foglalkozásokon veszik ki részüket a feladatból;
- oktatóink mind az elméleti, mind a gyakorlati képzés során kiemelt hangsúlyt fektetnek az adott anyag környezetvédelmi vonatkozásainak;
- iskolánk vezetősége felelősnek érzi magát, hogy folyamatosan változó világunkban ezen a téren is a megfelelő színvonalon eleget tudjon tenni intézményünk a rá háruló feladatoknak.

Tárgyi feltételek

Nem anyagi erőforrások

Oktatók: Az iskola minden oktatójának feladata, hogy átadja a tanulóknak a környezettudatos magatartás kialakításához szükséges ismereteket, továbbá magatartásával helyes és követendő példát mutasson a diákság számára. Elsődleges szempontnak tartjuk a munkaközösségek összehangolt működését, és a hatékony és változatos programok szervezését. Egyre több kollégát próbálunk bevonni a kirándulásokba és egyéb rendhagyó vagy tanórán kívüli programokba, hogy bennük is minél jobban tudatosítsuk a környezeti nevelés fontosságát.

Diákok: Az iskola valamennyi tanulójának feladata, hogy vigyázzon környezetére, és erre társait is figyelmeztesse. Erre adnak lehetőséget a diákönkormányzat ülései, az osztályközösségek és a közös megmozdulások. A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket oktatóiktól a tanórai és az azon kívüli foglalkozások keretében sajátíthatják el, feladatuk az aktív részvétel valamennyi ilyen jellegű programban.

Szülők: A környezeti nevelés szempontjából is elengedhetetlen az iskola és a család együttműködése. Fontos, hogy a szülők is megerősítsék gyermekükben azon szemléletmódot, melyet az iskola közvetíteni kíván. Továbbá nélkülözhetetlen, hogy a környezeti nevelési program anyagi fedezetének a szülőkre eső hányadát (például tanulmányi kirándulások, egyéb programok költségeit) – természetesen a családok anyagi helyzetét figyelembe véve, önkéntességi alapon – biztosítsák.

Konkrét feladatok

Feladataink megtervezésekor szem előtt tartottuk letagadhatatlan hiányosságainkat, valamint hogy mik a céljaink eléréséhez vezető egyes állomások. Igyekszünk az összes elérhető lehetőséget kihasználni, hogy diákjainkban a sokféle tantárgy keretein belül szerzett ismeretekből egységes, komplex képet alakítsunk ki környezetünk jelenlegi állapotáról és a jövőbeni teendőkről.

Új tervek:

- a hulladékgyűjtési akciók jobb megszervezése;
- a diákok bevonása az iskolai környezet megépítésére;

- a környezeti nevelés eredményességének mérése;
- iskolán belüli és kívüli programok szervezése az alábbi jeles napokon, valamint a lista folyamatos bővítése:
 - Szeptember 22. - Autómentes Nap,
 - Október 4. - Állatok Világnapja,
 - Március 22. - Víz Világnapja,
 - Április 22. - Föld Napja,
 - Május 10. - Madarak és Fák Napja,
 - Június 5. - Környezetvédelmi Világnap.

Hagyományok ápolása: Alábbi, hagyományosan nagy sikerű programjainkat folyamatosan fejlesztjük:

- Az egész diákközösséget érintő iskolanapok szervezése, melynek a tantárgyi vetélkedőkön és az egyéb előadásokon kívül szerves részét képezi a sportnap;
- Iskolai vetélkedők lebonyolítása;
- Előadások szervezése.

Kommunikáció

A környezeti nevelésben – jellegénél, összetettségénél fogva – nélkülözhetetlenek a kommunikáció legkülönbözőbb módjai. Ide beleértjük a munkaközösségek közötti információáramlást, a diákok tájékoztatását az aktuális programokról (a faliújság és iskolarádió segítségével), a diákok tájékozódását (internet, szervezett előadások útján), továbbá a diákok egymás közötti kommunikációját (tablókészítés, kiállítások és előadások keretében).

Mindezeken kívül fontosnak tartjuk a szülők folyamatos tájékoztatását eredményeinkről és a pályázatokon történő részvételt.

Minőségfejlesztés

A környezeti nevelés hatékonyságának mérése a szaktanárokon túl a minőségirányítás feladata is.

A környezeti nevelés aktuális mozzanatai bekerülnek az adott tanév munkatervébe, majd év végén megtörténik az elemzésük és kiértékelésük. Végül a tanulságok levonása nyomán kiderül, milyen területen kell másképpen folytatni a programot, illetve milyen új tevékenységi formákat kell beiktatni a jövőben.

Továbbképzés

Az élethosszig tartó tanulást nemcsak diákjaink gondolkodásába próbáljuk beépíteni, nélkülözhetetlennek tartjuk egy oktató életében is. Ennek mind a tantárgyi, mind a módszertani ismeretek bővülésében ki kell fejeződnie.

Többek között ezért tartjuk fontosnak, hogy oktatóink folyamatosan továbbképzéseken mélyítsék el tudásukat, vagy új szakok elvégzésével szélesítsék látókörüket.

3.10.3 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modern kor és az azzal együtt járó technológiák az embert olyan életmódba kényszeríthetik, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethetnek, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is.

Nagyon szomorú és elkésérítő, hogy a tanulók körében egyre több tanulónak kell gyógytestnevelés, vagy gyógytorna foglalkozásokon részt vennie. Ennek egyik következményeképpen hallgattuk sokáig, hogy a magyar honvédek milyen gyenge fizikai állapotban vannak és milyen alacsony a teljesítőképességük szintje. A mindennapos testnevelés bevezetésével, remélhetőleg a tanulók fizikai, egészségi állapota javuló tendenciát fog mutatni a jövőben.

Tanórán kívüli sporttevékenységek és testedzés az iskolakeretein belül:

- tömegsport foglalkozások (aerobic);
- röplabda szakkör;
- konditerem (erősítés, futás a futópádon);
- háziverseny, mérkőzések osztályok között;
- A tanulók sportági egyesületekbe, szakosztályokba irányításával a rendszeres, aktív sportolás elősegítése;
- Könnyített testnevelés megszervezése;
- Sportnap és egészségnap szervezése
- Természetjárás, kirándulások szervezése;
- Kerületi, budapesti versenyeken való részvétel.

Miszerint a fizikai ingerek gyakorisága messze elmarad az értelmi képességek fejlesztését közvetlenül szolgáló más tantárgyi ingerhatások mögött, továbbra is rendkívül fontosnak tartjuk a délelőtti testnevelés óraszámok növekedését.

Az intézménynek gondoskodnia kell évente két alkalommal a tanulók fizikai állapotának méréséről. A tanulók fizikai állapotának mérése nem cél, hanem eszköz az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek tervszerű, tudatos, fokozatos fejlesztéséhez.

Az általános fizikai teherbíró-képesség mérésének fő célja az oktatás területén az iskolai testnevelés és sport egészségmegőrző hatásának növelése, egészségmegőrző szerepének népszerűsítése, és tudatosítása az iskoláskorú fiatalok körében. Azonban a minősítő kategóriák egyénre szóló értelmezésénél ismernünk kell a megkívántság vagy a szükségesség mértékét. A vizsgálatot életkorra és nemre való tekintet nélkül minden olyan egészséges tanuló elvégzi, aki az iskolai testnevelés alól nem kap teljes felmentést.

A könnyített- és a gyógy-testnevelésre utalt tanulók minősítése csak – szakorvosi véleményezés alapján – az orvos által nem tiltott próbákban elért teljesítmény alapján végezhető el.

Meg kell velük értetni, hogy az emberek nem csak különféle – testi, biológiai fiziológiai – adottságokkal születnek, hanem a különféle iskolákban különféle erősségű (intenzitású)

testnevelési órákat tartanak az oktatók, illetve az edzéseket az edzők, ezért még az egészséges tanulók pillanatnyi fizikai állapota között is igen lényeges különbségek lehetnek.

El kell érni, hogy senkinek ne legyen szégyenérzete azért, mert jelenleg esetleg a leggyengébb fizikai állapotban lévők csoportjához tartozik.

De ugyanakkor hívjuk fel a tanulók figyelmét arra, hogy megfelelő segítség mellett csak egy kis igyekezet és akaraterő kell ahhoz, hogy fizikai állapotát illetően felzárkózzon arra a szintre, amely már elegendő ahhoz, hogy mindennapjai jó közérzettel testileg-szellemileg-lelkileg kiegyensúlyozottan teljenek.

Meg kell értetni velük, hogy elsősorban saját érdekük, hogy képesség szerinti fokozatos terheléssel, (pl. délutáni sportfoglalkozás, házi feladat vagy hetente legalább egy tanórán túli sportolási formával még a leggyengébb fizikai állapotban lévő fiatal is) 2-3 év alatt felszámolják az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális hiányosságait. Így életük későbbi szakaszában már „csak arra” kell törekedniük, hogy fizikai állapotukat „legalább” az életkoruknak megfelelően a „kell”, illetve a „szükségesség” szintjén tartsák.

Várható eredmény: olyan kiegyensúlyozott, fizikailag, mentálisan, morálisan egészséges, fegyelmezett fiatalok nevelése, akik munkaerőként és emberi értékeiket tekintve is meg tudják állni a helyüket az egyesülő Európában.

3.10.4 Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

A fiatalok életkori sajátossága, hogy szertelenek és gyakran éri őket baleset, ezért indokolt az elsősegélynyújtás ismereteinek oktatása az iskolában.

Szükséges, hogy a tanuló balesetek esetén felismerje és felelősségteljesen tudja kezelni a történeteket.

Az elsősegély nyújtás elméleti alapismereteit az osztályfőnöki órák keretében sajátíthatják el a tanulók. Az elsősegély nyújtás gyakorlati feladatait szakköri foglalkozáson gyakorolhatják. Suli-napokon vendégelőadók segítségével erősítjük a tanulók tudását az elsősegélynyújtásban.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók felismerjék a vészhelyzeteket és megismerjék az elsősegélynyújtás fogalmát, a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét és várható következményeit, valamint elsajátítsák a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat, és megismerkedjenek a mentőszolgálat felépítésével és működésével, továbbá elsajátítsák, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a Komplex természettudomány illetve a Természetismeret tantárgyakhoz kapcsolódóan 9. évfolyamon tanított általános egészségtani ismeretek az emberi szervezetről, rovarcsípések, légúti akadályok, áramütések, égési sérülések, artériás és vénás vérzés, komplex újraélesztés, mérgezések, vegyszer okozta sérülések, szénmonoxid mérgezés, szennyezett víz veszélye témakörök játszanak szerepet, melyek komplexen projekt feladatban összegezhetőek. Emellett nagyon fontos a Testnevelés tantárgy szerepe, melyben az elsősegély-nyújtási alapismeretek projekt feladat keretében jelennek meg. Valamint kiemelten fontos az osztályfőnöki órák szerepe, amelyeken az iskolai védőnővel egyeztetve minden tanévben az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását célzó óra kerül megtartásra.

Természetesen az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokra teremtünk lehetőséget, így kellő számú jelentkező esetén szakkör szervezése valamint az évente megszervezett sportnapon prevenciós előadások szervezésre kerül sor, melyen az iskola minden tanulója részt vesz.

3.11 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

3.11.1 A tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarokkal összefüggő pedagógiai tevékenység

A fejlesztő munka eltér a „hagyományos” pedagógiai tevékenységtől. A fejlesztés nem felzárkóztat, hanem olyan képességeket fejleszt, melyek a gyerekek iskolai teljesítményét javítják. A komplexitás elvének érvényesítése szellemében a fejlesztés az alábbi területeket öleli fel:

- mozgás (nagy- és finommozgás),
- testséma,
- téri orientáció,
- percepció (vizuális, auditív, taktilis), melyekhez mindig kapcsolódik a verbális tudatosítás.

A fejlesztésbe bekerülők köre

- Azon tanulók, akik az intelligencia szintjük alapján elvárhatóan lényegesen alacsonyabb tanulási teljesítményt mutatnak.
- A tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok (továbbiakban: szakértői bizottságok) tanulási képességvizsgálata alapján részképesség zavarokkal, tanulási nehézséggel, illetve másodlagosan kialakuló magatartási zavarokkal küzdenek.

A képességfejlesztés a szülő beleegyezésével és aktív támogatásával végezhető. A fejlesztés tartalmilag kiterjed mindazon részterületekre, amelyeket a szakértői bizottság megjelöl (mozgás, testséma, téri orientáció, percepciófejlesztés, stb.).

Szervezeti formái

- Egyéni fejlesztés (1-3 fő),
- Kiscsoportos fejlesztés (4- 6 fő),

3.11.2 A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése, oktatása

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő –integrált-oktatásuk. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, önmagához mért fejlődése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását a következő tényezők biztosítják:

- -A befogadó iskola vezetője támogatja oktatói részvételét az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken.
- -A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség)

az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező oktató, aki

- a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző-módosulásait;
- egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet; probléma megoldásához alternatívákat keres;
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő fejlesztőpedagógus

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
- együttműködik az oktatókkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó oktatók tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
- terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon-egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben-, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra;
- segíti a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását.

A fejlesztés célja

Személyiségfejlődés, boldog, egészséges, erkölcsös ember

- Pozitív énkép, jó kommunikációs képesség
- Idegrendszer fejlődésének biztosítása
- Mozgásfejlődés
- Érzelmi élet fejlődése
- Beszéd fejlődése
- Érzékszervek fejlődése
- Prevenció, reedukáció

Részképesség-zavarok megszüntetése

Figyelem-, viselkedési-, tanulási zavarok csökkentése

Egészséges működéssel való ellensúlyozás (korrekció, kompenzálás)

Ismeretek bővítése

Iskolai szerepeknek, elvárásoknak való megfelelés.

A fejlesztés elmélete és módszertana

A tanulási alkalmasság megítéléséhez szükséges pszichikus funkciók:

- pontos és differenciált vizuális észlelés
- forma, méret, szín pontos felfogása
- összetartozó részek értelmes egészként való észlelése (Gestalt-látás).
- megadott formák-színek megtalálása, kiemelése egy képi környezetből (figura, háttér észlelése)
- adott tárgyak térbeli helyzetének helyes felismerése, megítélése
- vizuális információk téri elrendezése
- vizuális információk sorba rendezése, szekventálása

- a hallott (auditív) információk pontos észlelése, megkülönböztetése – adott hangok kiemelése
- adott hangok helyes egymásutániségének felismerése, hangcsoportok egységbe foglalása
- összerendezett, koordinált mozgás, szem-kéz összerendezett, célszerű együttes mozgása
- a látott-hallott információk összekapcsolásának képessége, motoros visszaadása (a keresztcsatornák együttműködése)
- rövid idejű vizuális-verbális memória
- szándékos figyelem - kb. 10 perces figyelemkoncentráció

Az egyéni és kiscsoportos fejlesztéshez a foglalkoztató oktató_ütemtervet készíti.

Fejlesztő terápiák

Érzékszervek működésének fejlesztése
 Érzelmi intelligencia
 Beszédfejlesztés
 Mozgás, illetve idegrendszer fejlesztő tornák
 Korai fejlesztés módszerei
 Számolás, írás, olvasás zavarok kezelése
 Viselkedés korrekciós módszerek
 Figyelem fejlesztő gyakorlatok
 Kommunikációs készség fejlesztése
 Családpedagógiai módszerek
 Tanulást segítő programok
 Informatika és audiovizuális technika alkalmazása
 Relaxációs módszerek

3.11.3 A pszichés fejlődés zavarai

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók iskolai fejlesztésének alapelvei:

- A rész-képességszavar tüneteit mutató tanulók különleges gondozási igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta és/vagy pszichológus közreműködését igényli. A rehabilitációs célú órakeretben a tanulók fejlesztése egyéni terápiás terv alapján történik. A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a számonkérési, értékelési, esetleg – indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.
- A rész-képességszavar tüneteit mutató tanuló egyéni fejlesztése, külön oktatása intenzív terápiás céllal szervezett átmeneti formának tekinthető, amelyet csak súlyos állapotok esetén célszerű alkalmazni, és amelynek célja, hogy a tanuló minél előbb visszakerüljön az őt integrálni képes környezetbe.
- Az iskolai nevelés, oktatás során:
 - ki kell alakítani a tanulóknak az egészséges énképet és önbizalmat,

- növelni kell a kudarctűrő képességüket,
- az önállóságra kell nevelni őket.

3.11.4 Diszlexia, diszgráfia

A diszlexia a tanulási zavarok fogalomkörébe tartozó, intelligenciaszinttől független olvasási és helyesírási gyengeség. Hátterében a központi idegrendszer sérülései, organikus eltérései, érési késése, működési zavara, örökletesség, lelki és környezeti okok különböző összefonódásai találhatók meg valamelyik dominanciájával. Általában differenciálatlan az aktív szókincs, és gyenge a verbális emlékezet. A tanuló az új szavakat nehezen jegyzi meg, megmásítja, torzítja, jó értelmi képesség esetén új szót alkot helyette, vagy körülírja a fogalmat. Az olvasás tanulása során nehezen alakul ki a hang-betű kapcsolat, gyakori és makacs betűtévesztések fordulnak elő, a sorrendben átvetések tapasztalhatók, a hosszabb szavak áttekintése rendkívül nehéz. Hibás kombinációk, felületes akusztikus képzetek előhívása észlelhető. Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között, pontatlan a toldalékok olvasása, lassú az olvasási tempó, gyenge a szövegértés.

A súlyos olvasás-, írászavar irreverzibilis, maradványtünetei a közép- és felsőfokú oktatásban, illetve a felnőttkorban is feltűnnek és fennmaradnak.

Diszgráfia esetén az írómozgásokban, azok kivitelezésében jellemző a rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség. Más tananyagokban való előrehaladáshoz viszonyítva nagyon lassú az írás megtanulásának folyamata. Az írómozgás egyenetlen, ritmusa és lendülete töredezett lesz, az optimális mozgássor csak nagyon lassan valósul meg, ezért fáradékonyabbak a diszgráfiás tanulók.

Az írás külalakjában megjelenő tünetek

- tájékozódási nehézség a vonalrendszerben, a leírt betűk nagysága egy szón belül is erősen változó, a betűk dőlésszöge következetlen, a betűformák szabálytalanok,
- gyakori az átírás, áthúzás, összefirkálás, a zárójel,
- hiányoznak, vagy torzulnak a betűkapcsolatok,
- gyakori a nyomtatott és írott betűk tévesztése.

Jellemző a helyesírási készség általános gyengesége

- feltűnőek a tükörírási elemek, a fölösleges betűelemek, a betű-, szótag-, szókihagyások,
- diktálás után betű, szótag, szó ki- és elhagyása fordul elő, a tanuló a szöveget módosítja, esetleg értelmetlen mondatokat ír,
- a tanuló kapcsolási nehézségekkel küzd, írásban is téveszti a szó- és mondatstruktúrát.

A fejlesztés célja

Az olvasás-, írászavarok javításának feladata az iskolás korban, hogy kialakítsa a tanulóban az intellektusának és mindenkor osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejlessze kifejező képességét, segítse az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai

- a testséma biztonságának kialakítása,
- a téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- a vizuomotoros koordinációs gyakorlása,
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) hangoztató-elemző, vagy diszlexia prevenciós módszerrel,
- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,

- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- az olvasásképtelenséget szövegek auditív tolmácsolásával, az írás segítségét gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával kell segíteni.

3.11.5 Diszkalkulia

A diszkalkulia különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége más (pl. olvasás, írás, idegen nyelvtanulás) iskolai teljesítmények jó színvonala mellett. Hátterében általában valamilyen idegrendszeri sérülés húzódik meg, amelynek következtében zavart az érzékelés-észlelés folyamata, sérült a gondolkodás. Nehezítetté válik a szimbólumok felismerése és tartalmi azonosítása, akadályozott a fogalmak kialakulása, sérülnek a fogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a sor- és szabályalkotás, a téri és síkbeli viszonyok érzékelése, illetve zavart szenved az emlékezet és a figyelem.

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakulatlan a mechanikus számlálás képessége, a mennyiség-állandóság. Súlyos elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai

- az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- a testséma kialakítása,
- a téri relációk biztonsága,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- a szerialitás erősítése,
- számfogalmak kialakítása és bővítése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- a fogalmak, így a műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

3.11.6 Diszlexiás, diszgráfiás tanulók oktatása

Magyar nyelv és irodalom műveltségi területen: A beszédészlelés és beszédmegértés, a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, az olvasásértés fejlesztése.

Az élő idegen nyelv területén: A nyelvoktatás auditív módszereinek előtérbe helyezése, szükség esetén szűkített tartalom a helyi tantervekben.

Művészetek területén: A műveltségi területen belül a komplex művészeti terápia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztésének kiemelt szerepe.

Testnevelés és sport területén: Szenzoros integrációs programok a terápiák beállítása és/vagy gyógyújszás, valamint logopédiai ritmika alkalmazása célszerű.

Matematika területén: A választott kerettantervekben meghatározott minimális követelmények teljesítése érdekében kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek alkalmazása a következők szerint:

- egyéni felzárkóztató program,
- korrepetálások, differenciált foglalkozások,
- helyes tanulási módszerek hangsúlyozása,
- önbizalomra nevelés sikerélményhez juttatással,
- állandó pozitív visszacsatolás, a legkisebb eredmény dicsérettel történő elismerése.

A pedagógiai rehabilitáció a funkcionális képességfejlesztő programok külön alkalmazásával, a fejlesztések során tanultak elmélyítésével szolgálja az eredményes iskolai előmenetelt.

3.11.7 A speciális nevelési igényű tanulók hatékonyabb oktatása

Célok

- motiváció a tanulás és iskola iránt,
- iskolai kudarcok enyhítése/megszüntetése,
- a kudarc élmény okainak feltárása, illetve annak kiküszöbölése,
- esélyteremtés, illetve esélyegyenlőségre való törekvés.

Feladatok

- diagnosztika,
- egyedi esetek megbeszélése, megoldási módok keresése,
- a lemaradás mértékének megállapítása, fejlesztési célok meghatározása,
- komplex fejlesztő program kidolgozása (egyenre szabottan max. 3 hónapra előre) a következő területeken:
 - mozgásfejlesztés,
 - percepciófejlesztés,
 - figyelem, emlékezet fejlesztés,
 - verbális fejlesztés,
 - a gyermek fejlődésének nyomon követése,
 - dokumentáció,
 - szakemberek/intézmények együttműködése.

Módszerek

- egyéni felzárkóztató program,
- korrepetálások, differenciált foglalkozások,
- helyes tanulási módszerek hangsúlyozása,
- önbizalomra nevelés sikerélményhez juttatással,
- állandó pozitív visszacsatolás, a legkisebb eredmény dicsérettel történő elismerése,
- amennyiben szükséges, tanulószoba szervezése, illetve napközi otthonban való felkészülés lehetőségének biztosítása,
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

Helye

- könyvtár, tornaterem,

Eszközök

- speciális fejlesztő eszközök

Személyi feltételek

- fejlesztő pedagógus, nevelés-oktatást segítő munkakörök

Az intézményben, ahol a sajátos nevelést-oktatást igénylő gyerekek együtt tanulnak a többi gyerekekkel – integrált oktatás folyik – bizonyos tantárgyak óráin kapnak külön fejlesztési lehetőséget. Mindez speciális végzettségű szakembert és tárgyi feltételt igényel.

3.11.8 Beilleszkedési és magatartási zavarok

A beilleszkedési és magatartási zavar komplex jelenség, a személyiség problémája, amelyben értelmi, érzelmi és akarati tényezők ötvöződnek.

A zavar létrejötte egy folyamat eredménye, melynek kezdete többnyire az első óvodás-iskolás években és a családi háttérben keresendő.

Általános feladatunk súlyos magatartási és beilleszkedési zavarral küzdő tanulóknál a szakértői bizottságokkal való kapcsolat felvétele, és szakvélemény kérése.

A szakértői bizottságok pszichológusainak javaslatai alapján, pedagógiai módszerekkel a tanuló támogatása, osztályközösségbe történő visszaillesztése, és kapcsolatainak javítása osztály- és iskolatársaival a pszichológus és a fejlesztő pedagógus közreműködésével.

A kitűzött célok elérése érdekében folytatott tevékenység alatt mindvégig előttünk áll, hogy minden gyerek individuum.

A beilleszkedési zavarok okának ismeretében a problémákat három csoportba soroljuk:

- Pszichés zavarok állnak a probléma háttérében (önértékelési zavar, gyenge fékrendszer, konfliktuskezelési deficit, sérülékeny kudarcűrő képesség, tolerancia hiány, szabálytartás hiánya), illetve különböző kompenzációs mechanizmusok, mint projekció, elfojtás, agresszivitás, stb.
- Tanulási nehézségek váltják ki a problémát (percepció-dyslexia, dyszgrafia, figyelem-hiperaktivitás, kommunikáció-autisztikus jelek, a szenzomotoros mozgás fejletlensége, csak szekunder jellegű memória).
- Rossz vagy hiányos szocializáció okozza a problémát (túlzott engedékenység, szeretet- és figyelemhiány, túlzott elvárások stb.)

A további célok csak az okok (részleges) elhárításával érhetők el, ennek megfelelően a fenti csoportok mindegyike számára más-más feladatok adódnak. Fő célunk minden gyermek számára lehetővé tenni az optimális intellektuális és érzelmi fejlődést, a testi–lelki és szociális kibontakozást, hogy belső harmóniában, önmagával és környezetével egyensúlyban éljen.

3.11.9 A tanulási kudarcnak kitett tanulók esélyegyenlőségét segítő program

Az iskolába járó gyermekek jelentős része szociális, műveltségi hátránnyal küzd. Felzárkóztatásukhoz a tanórán kívüli korrepetálások, speciális, egyéni foglalkozások nyújtanak segítséget, és lehetővé teszik a hátrány minimalizálását vagy lehetőség szerinti megszüntetését. Ennek leghatékonyabb eszközei a rendszeres kapcsolattartás, beszélgetés, szülői értekezletek, fogadónapok, nyílt tanítási napok. A felzárkóztatásra szoruló tanulókkal való foglalkozást differenciáltan, csoportbontással is megoldhatjuk.

Elsődleges alapelv a személyközpontúság, amely alapján az oktatás-nevelés a fiatal szükségleteire támaszkodva történik. Ezek a következők:

- Intellektuális szükségletek: új információk és ismeretek iránti szükségletek, mint érdeklődés, kíváncsiság, a konstruálás, a gyakorlati tevékenység szükséglete.
- Esztétikai szükségletek: élménybefogadás, esztétikai alkotás igénye, esztétikai jelenségek reprodukálásának igénye.
- Egészséges életmód iránti szükségletek: egészséges életritmus, higiéniai szabályok betartásának szükséglete.

A személyközpontú pedagógia alternatív pedagógiai folyamatok beépítését teszi szükségessé. Ennek során szükség van a tanulói életút felderítésére; belépő állapotmérésre; nyomon követésre; A feladat: egyéni haladási ütem biztosítása. Ezek megvalósítása pedagógiaileg tervszerűen megkonstruált projektek elvégzettetése útján is történhet.

Komplex együttműködésre van szükség az oktatók között (team) és a külső partnerekkel, értékelő esetmegbeszélések, hospitálás keretében.

A kudarcok okai

- Kevés tanulói motiváltsággal, alacsony szintű készségekkel, tudással rendelkeznek.
- A felbomlott családban, csonka családban élő gyerekek pszichikai megterhelése is elő idézheti áttételesen a kudarcélményt.
- A szülők alacsony iskolai végzettsége nagymértékben befolyásolja a tanulók teljesítményét. Minél alacsonyabb a szülők iskolai végzettsége, annál valószínűbb, hogy a gyerek nem fejezi be a középiskolát.
- A szakmai publikációk szerint nem állja meg a helyét az a feltevés, hogy a tanulók nem képesek teljesíteni a tanulmányi követelményeket. A diákok saját bevallása szerint nem veszik komolyan a tanulást, otthon keveset tanulnak, az órán nem figyelnek, érdeklődésük nagyon gyér a tanulás irányába.
- Vannak olyan tanulók is, akik nehéznek tartják a tananyagot.
- A szövegértés, szövegalkotás hiányosságai is kudarcokozó tényező.
- A kudarcot átélő tanulók mögött nem áll a tanulásra motiválni és a tanuláshoz segítséget nyújtani képes család.
- A célirányos szakmai képzés kezdő időpontja kitolódott.
- A pedagógiai módszerek tradicionális tekintélyelvűsége elavult.

Felzárkóztatásra szorul a gyermek, ha

- szórt figyelmű;
- nehezen tud koncentrálni;
- gyorsan felejt, és nehezen idézi fel a tanultakat, látottakat;
- túlmozgásos vagy túlzottan lassú;
- kézügyessége fejletlen;
- lassan vált át egyik feladatról a másikra;
- olvasási, helyesírási, matematikai problémái vannak;
- a szakértői bizottság javaslata alapján egyéni fejlesztést igényel
- valamely részképesség területén adódó lemaradás miatt.
- A tanár-diák konfliktus kezelése sokkal nehezebb, mint korábban.
- A pedagógiai-pszichológiai ismeretek is hiányosak

Következmények:

- Érdektelenség a tanulás irányában.
- Szabályokhoz nem alkalmazkodó magatartás.
- Rossz jegyek, bukás.
- Súlyos fegyelmi vétségek.
- Iskolából való kimaradás, melynek következtében társadalmi státusuk, mindennapos élethelyzetük megváltozik.
- Bizonytalanság-érzet, egyedüllét, szorongás.
- Negatív csoportokhoz csapódás.

A felzárkóztatás célja

- A környezeti hátrányok kompenzálása, az osztályközösségbe való bekapcsolódás és továbbhaladás lehetőségeinek biztosítása, az esélyegyenlőség megteremtése
- Készségek, képességek fejlesztése
- A napi tanulás feltételeinek biztosítása, az eredményes tanulási folyamat megszervezése
- Valamely részképesség területén megnyilvánuló hátrányok kompenzálása
- A megfelelő viselkedési szokások kialakítása az általános emberi normák és az iskola házirendjének szellemében
- Pályára irányítás, a beiskolázás segítése

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felismerés

- képességek felmérése az iskolába lépéskor (bemeneti mérés)
- megfigyelés
- a tanuló iskolai produktumainak célirányos elemzése
- beszélgetés gyerekekkel, szülővel
- a tanulók tanulási szokásainak megismerése (pl. kérdőív)

3.11.10A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése

- egyéni fejlesztés
- differenciált óravezetés
- korrepetálás
- tanulószoba
- teljes és részmentesítések az adott tárgyak értékelése alól
- a tanulás módszerének megtaníttatása
- koncentrációs tréningek (memoriter, nyelvi játékok stb.)
- relaxáció
- a tanulási zavarokkal küzdő tanulók speciális szakemberekhez történő irányítása
- A tanév első hónapját ismétlésre, követelmények megismertetésére szánjuk kevés új anyag kíséretében
- Rendszeresen ellenőrizzük a diákok felkészültségét
- Szövegalkotó, szövegértő képesség fejlesztése

- Új módszertani elveket vezetünk be az egyes szakórákon, amelyek a motiváción kívül gyakorlatiasabbá is teszik a tanulók túlzottan teoretikus oktatását.
- Nagyobb hangsúlyt helyezünk a kommunikációs készség fejlesztésére
- Igyekszünk egyensúlyban tartani az írásbeli és szóbeli számonkérés arányait.
- Bátorítjuk a tanulókat a problémafelvetésre.
- Igyekszünk megtanítani nekik a konzultációs technikákat.
- Törekszünk arra, hogy elsajátítsák a lényeglátás technikáját.
- Fokozatosan megtanítjuk őket jegyzetelni.
- Rendszeres munkára szoktatjuk őket.
- Számonkérésekben a fokozatosság elvét képviseljük

Az iskolai nevelő-oktató munkában a tanulási zavar vagy a tanulási nehézség a magatartászavarral és a szociális hátránnyal gyakran együtt jelentkezik, egymással szoros kölcsönhatásban van. A tanulási nehézség vagy a tanulási zavar oka lehet születési, fejlődési rendellenesség illetve fogyatékoság vagy kisgyermekkorai betegség.

Ez megmutatkozik a következőkben:

- az anyanyelvi fejlettség alacsony szintjén (hibás ejtés, szegényes szókincs, a szövegemlékezet fejletlensége).
- olvasás-írás és a számolás zavara
- mozgáskoordináció zavara
- kialakulatlan testséma, tér- és irányérzékelési bizonytalanság
- ritmusérzék fejletlensége
- a vizuális elemző- és megfigyelőképesség gyengesége
- a tartós figyelem hiánya

Az iskolai tanulási kudarcok hatására a gyermekben olyan pszichés tünetek alakulnak ki, (érzelmi labilitás, szorongás, önbizalom hiánya, hiperaktivitás stb.) amelyek kedvezőtlen magatartási megnyilvánulásokat eredményeznek.

Pedagógiai stratégia

Szeretnénk olyan fiatalokat nevelni, akik örömeiket lelik az életben. Fontosnak tartjuk, hogy tanulóinkban kialakítsuk az önmaguk kiteljesítésére való igényt. Ez akkor sikerülhet, ha tanulásra szoktatjuk őket. Ha nehézségeik vannak, megtanítjuk őket megfelelő módszerrel tanulni. Célunk a felnőttként boldoguló fiatalok nevelése, és felkészítésük egy biztos pénzkereső foglalkozásra. E cél érdekében szükségesnek tartjuk a szakma megszerettetését. Ezt azzal is elősegíthetjük, ha az ismereteket korszerű szinten tartjuk, illetve az egész életen át történő tanulási készséget fejlesztjük.

3.11.11A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

Tehetőségesnek az olyan gyermeket nevezzük, akinek egy vagy több kognitív képessége messze felülmúlja társaiét.

Az általánosan tehetséges gyerekek fogalmán azokat a 4 és 21 év közötti gyerekeket, illetve fiatalokat értjük, akiket a természet magas intellektuális kapacitással ruházott fel, és akiknek veleszületett adottságuk van a magas intellektus megszerzésére, illetve kiváló iskolai teljesítményre.

Specifikusan tehetséges gyerekeken azokat a 4 és 21 év közötti gyerekeket, illetve fiatalokat értjük, akiknek meghatározott területen vannak bizonyítottan kiemelkedő képességeik, kiválóvezetői kvalitásokkal rendelkeznek, illetve tartósan figyelemreméltó teljesítménnyel a mechanikában, manipulatív feladatokban, a nézetek művészi – verbális vagy írott, zenei, illetve képzőművészeti – kifejezésében vagy az emberi teljesítmény bármilyen más figyelmet érdemlő vonalán.

Az alkotó embert (a tudóst vagy a művészt) azonban nem kizárólag értelmi színvonala emeli az átlagpopuláció fölé, hanem a cselekvés, melynek szolgálatában tudását, céljait és a kutatás, megismerés utáni vágyát állította. A tehetséggondozás tehát nem egyszerűen a kiemelkedő képességek speciális továbbfejlesztése, hanem személyiségformálás is egyben, melynek stratégiái (mind a családi, mind pedig az iskolai nevelés vonatkozásában) specifikusságot igényelnek.

A tehetséges gyerekekkel való foglalkozás első fontos állomása a kiválasztás. Régen idejét múlta az a szemlélet, mely szerint a legjobb tanulókat, vagy egy intelligencia tesztben a legmagasabb pontszámot elérő gyerekek legfelső, mondjuk 5 %-át nevezzük tehetségesnek. Az oktatóknak kell a legkiemelkedőbb tanulóikat megnevezniük. A jövőben kiemelkedő teljesítményre képes gyerekek felismerhetőek és speciális programokkal fejleszthetőek.

A feltárás formalizálható keretei iskolánkban:

- A belépő tanulónál a tanulmányi szintfelmérés, ami fő céljában a felzárkóztatásra irányul, ezért un. „durva szűrő”, de orientáló;
- Tanórai tevékenységek, különösen az önálló felkészülést igénylő, átfogó jellegű feladatok (kiselőadások, téma kidolgozások);
- Tanórán kívüli tevékenységek.

A tehetség, képesség kibontakoztatást tehát meg kell, hogy előzze a tehetség felkutatása, a képességek feltárása, felismerése. Tanulóinkban számtalan olyan képesség, tapasztalat rejlik, amelyek a szűken vett tantárgyi keretek között nem érvényesülnek. Ezek felszínre hozása, fejlesztése elengedhetetlen. Tanórai és tanórán kívüli tevékenységek pedagógiai helyzetek szolgálják azt a folyamatot, amiben az oktatók megismerik a tanulók képességét, erre alapozva kell/lehet az egyén képességét, tapasztalatait, érdekét, lehetőségeit venni, és differenciáltan foglalkozni velük.

Ez a pedagógiai feladat egyrésztől folyamatosságot igénylő, másrésztől összetett feladat. Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék elzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

- Az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére felzárkóztató órát szervezünk.
- A továbbtanulás, a munkaerőpiacon való helytállás a főiskolai felvétel elősegítésére a gyenge eredményt elérő tanulók részére felzárkóztató, a jó eredményt elérő tanulók részére képességfejlesztő órákat tartunk.

A tehetség korai felismerése és speciális képzése a kibontakozás és az akadálytalan fejlődés legfontosabb feltétele. A tehetségkutatás folyamatos, a teljes iskolai periódusra kiterjedő tevékenység.

A tehetség, képesség kibontakoztatása, a tehetséggondozás szervezeti formái

A tehetség, képesség kibontakoztatását, fejlesztését szolgáló tevékenységeink a helyi erőforrásoknak, eszközöknek, kezdeményezéseknek alapos, megbízható, célorientált tervezése alapján.

Önálló tanulás és önálló projektek

A jó eszű és energikus tanulók számára az önálló tanulás és az önálló projektek korlátlan lehetőségeket kínálnak. A tanulók dolgozhatnak egyedül, párban vagy kiscsoportban is. Minden oktatott tantárgyunk a korlátlan lehetőségek tárházát adja. Az iskolánk profilját kiemelten képviselő szakmai tárgyak kiemelt szerepet kapnak.

Individualizáció és differenciálás az osztályon belül.

Ez esetben főként egy belső differenciálás történik. Az ilyen eljárás alkalmasint akkor fordul elő a gyakorlatban, ha az osztály összetétele nagyon heterogén.

Utazások, kirándulások a szabadban

E programok elsősorban kutató, „felfedező” tevékenységekként foghatók fel, melyek azt a célt szolgálják, hogy a tanulók megismerkedjenek a kultúra és a tudomány területeivel, valamint pályaválasztási lehetőségeikkel. E nyitott programok még információs források is lehetnek a tanulók önálló projektjei számára. Egy egész osztály (sőt egy egész iskola) ellátogathat pl. egy múzeumba, gyárba, üzembe, múzeumba, planetáriumba, színházba stb.

A program, a szabadba tett utazás, valamint a látnivalókkal, tapasztalatokkal, illetve az egész koncepcióval összefüggő feladatok, riportok, projektek eredményei magasabb szintű gondolkodási műveletekhez köthetők. Ennél fogva, miközben az iskolán kívüli programok minden gyereket valamelyest fejlesztenek, a tehetségesek egészen biztosan hasznot húznak, előnyt szereznek belőlük. Ha azonban e túrák, utazások a tehetséggondozás programjának szerves részeként tervezettek, akkor hatékonyabbaknak kell lenniük egy pusztán befogadó, érdeklődést keltő „látogatásnál”.

Versenyek, vetélkedők

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre az oktatók végzik.

Külön figyelemmel kísérjük és segítjük a versenybe bekapcsolódó tanulóinkat, hiszen a munka melletti tanulás önmagában is komoly terhelést jelent, a versenyre való felkészülés többlet terhei sem csak a tanulásban, hanem a ráfordítható idő biztosításának feszültségeiben is megjelennek.

Az eredményes versenyzőknél elsősorban, de nem csak a teljesítményt értékeljük, hanem a versenyszellem kialakulását, jelenlétét is. Az eredményhirdetés – mint visszajelzés, megerősítés – módjának megválasztására külön ügyelünk. Hagyományosan ünnepélyes, a közösségformálást is szolgáló, a tudást, kitartást, mint értéket kiemelő, keretek között szervezzük a díjak átadását.

A szaktárgyi keretek között számtalan olyan projekt feladatot kapnak, amelyek önállóságra nevelnek, ezzel a lehetőséggel élni az oktató feladata, kötelessége. Az emelt szintű érettségi jegyében igény szerint történelemből, ágazati szakmai érettségi tantárgyból, az oktatók felkészítést, szakköröket tartanak.

Azon versenyekre, melyeken iskolánk képviselteti magát előzetes felkészítőket és – lehetőségeink szerint – házi versenyeket tartunk. További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskolai lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola oktatói testülete dönt.

A tehetséggondozás célja

– Egy adott nagyon tehetséges gyermek erős oldalának támogatása: Többnyire oktatási jellegű. A tehetséggondozásnak mind a szószólói, mind az ellenzői gyakran ezt a formát tekintik a tehetséggondozás egyedüli lehetőségének.

– Egy adott tehetséges gyermek (tehetséggel összefüggő) gyenge oldalainak fejlesztése: Gyenge oldalakat pótlólag diagnosztizálni kell; hiszen a gyenge oldalaknak olyan sok fajtája fordulhat elő, amelyek mindegyike különböző bánásmódot igényel. Problémák adódhatnak a tanulási és munkamódszerek vagy a motiváció területén is. A gyenge oldalak származhatnak továbbá a kedvezőtlen környezeti feltételekből.

– A tehetséges, de alulteljesítő (szociálisan éretlenek, emocionális problémáik vannak, antiszociális viselkedés jegyeit viselik, önértékelésük alacsony, instabil család, kedvezőtlen családi környezet áll a háttérükben) diákok gondozására különös figyelmet fordítunk. Az oktató és az iskola pszichológusa együtt tevékenykednek.

– Megelőzés, légkörjavítás, foglalkoztatási terápia: Ez a variáció lényegesen gyakrabban funkcionál az iskolai élet mindennapjaiban, mint ahogyan dokumentálják. A „megelőzés” a tehetséges tanulóra irányul, és azt kell megakadályoznia, hogy a kedvét elveszítse, és hogy az alulkövetelés alapján antiszociális magatartásmód fejlődjön ki benne. A „légkörjavítás” összességében az osztályban uralkodó szituációra vonatkozik, és azt akarja elérni, hogy az átlagot meghaladó tanuló a maga gyors és többnyire helyes válaszaival ne hogy elbátortalanítsa a többieket, vagy az oktatót bosszantsa azáltal, hogy a didaktikai koncepcióját túl gyorsan átlátta valaki.

– A cél: kreatív, gondolkodó, kritikus, önálló és főképpen boldog felnőttek „kinevelése”.

3.12 A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok

a) Tanév közben kimagasló órai munkáért:

- szaktanári dicséret szóban,
- szaktanári dicséret naplóba.

b) Tanév közben rendkívüli, az osztályközösségért nyújtott munkáért:

- osztályfőnöki dicséret szóban,
- osztályfőnöki dicséret naplóba,
- igazgatói dicséret naplóba írva,
- igazgatói dicséret az iskola tanulói előtt.

c) Tanév végén kimagasló éves teljesítményért:

- bizonyítványba írt szaktanári dicséret,
- bizonyítványba írt általános dicséret.

d) Kimagasló éves teljesítményért, minimális mulasztásért, területi/országos tanulmányi versenyen elért helyezéért:

- bizonyítványba írt szaktanári dicséret,

- bizonyítványba írt általános dicséret;
- jutalomkönyv, igazgatói dicséret oklevéllel tanévzáró ünnepélyen;

3.13 Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek

3.13.1 Közösségi szolgálat

A 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról 107. § (1) bekezdése alapján: „A technikumban a tanulmányok elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban az érettségi vizsgák megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása.” Továbbá a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról 107. § (2) bekezdése alapján: „A szakképző intézmény feladata és az igazgató felelőssége a tanuló választása alapján a közösségi szolgálat megszervezése és annak teljesítésére időkeret biztosítása. Az osztályfőnök vagy az ezzel a feladattal megbízott oktató a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumokban az iratkezelési szabályok megtartásával nyilvántartja és folyamatosan vezeti a közösségi szolgálattal összefüggő egyéni vagy csoportos tevékenységet.”

A tanuló a közösségi szolgálatot a lakóhelyén lévő intézményben is teljesítheti.

A közösségi szolgálat az intézményben meghatározott munkaköri feladatok ellátására nem irányulhat.

Ennek alapján a közösségi szolgálat megszervezése a következőképpen történik:

Az iskolán kívüli külső szervezet és a közreműködő mentor bevonásakor az iskola és a felek együttműködési megállapodást kötnek, amelynek tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatain és vállalt kötelezettségein túl a foglalkozás időtartamát, és a mentor nevét és feladatkörét.

A közösségi szolgálatot koordináló oktató az ötven órán belül - szükség szerint a mentorral közösen - legfeljebb ötórás felkészítő, majd legfeljebb ötórás záró foglalkozást tart.

A tanuló osztályfőnöke vagy az ezzel a feladattal megbízott oktató a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumokban (a tanuló törzslapja, valamint a napló erre kialakított felületén) az iratkezelési szabályok megtartásával nyilvántartja és folyamatosan vezeti a közösségi szolgálattal összefüggő egyéni vagy csoportos tevékenységet.

A 9–11. évfolyamos tanulók számára lehetőség szerint három tanévre, arányosan elosztva szervezzük meg a legalább ötven órás közösségi szolgálat teljesítését.

A 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 107. § (3) bekezdése alapján:

„A közösségi szolgálat keretei között

- a) az egészségügyi,
- b) a szociális és karitatív,
- c) az oktatási,
- d) a kulturális és közösségi,
- e) a környezet- és természetvédelmi,

- f) a katasztrófavédelmi,
- g) a rendvédelmi szerveknél bűn- és balesetmegelőzési területen folytatható tevékenység.”

Szükséges a mentor biztosítása a tanulót fogadó intézmény részéről a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 107. § (5) bekezdése alapján: „A tanulót fogadó szervezetnek a (3) bekezdés a) és g) pontjában meghatározott tevékenységi területen minden esetben, a (3) bekezdés b) pontjában meghatározott esetekben szükség szerint mentort kell biztosítania. egészségügyi tevékenységi területen minden esetben, a szociális és jótékonyági területen szükség szerint mentort kell biztosítania.”

A közösségi szolgálat teljesítése körében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő azzal, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.

A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

A közösségi szolgálat dokumentálásának kötelező elemei:

- a) a tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének egyetértő nyilatkozatát,
- b) a naplóban és a törzslapon a kijelölt oktatónak dokumentálnia kell a közösségi szolgálat teljesítését,
- c) a szakképző intézmény a közösségi szolgálat teljesítéséről a tanulói jogviszony tanév közbeni megszűnésekor igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig a szakképző intézménynél marad,

A közösségi szolgálat végzése

- a 9-10. évfolyamon tanulók számára szervezzük meg, szülői kérésre ez a 11. évfolyamon is teljesíthető,
- egy órán 60 perces közösségi szolgálati idő értendő, ebbe nem számít bele az utazás időtartama,
- alkalmanként egy, legfeljebb hatórás időkeretben végezhető,
- a közösségi szolgálat maximum fele végezhető az iskolán belül,
- a tanuló naplót köteles vezetni.

A közösségi szolgálat megszervezése

- A tevékenység intézményi szintű koordinátora a nevelési intézményvezető-helyettes. Munkáját segítik az egyes részterületekért felelős oktatók:
- egészségügyi, szociális és jótékonyági, az óvodáskorú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős tevékenység
- oktatási kulturális és közösségi
- környezet- és természetvédelmi katasztrófavédelem

A koordinátor

- intézményi szinten tartja a kapcsolatot a fogadó szervezetekkel, intézményekkel,
- előkészíti az együttműködési megállapodásokat,
- minden tanévkezdésre elkészíti azt a listát, amely a választható tevékenységek körét, az ahhoz tartozó óraszámokat tartalmazza,
- ellenőrzi a segítő oktatók tevékenységét,
- beszámol a tanévzáró értekezleten az adott évi munkáról

A segítő oktatók

- területüknek megfelelő intézményekkel, szervezetekkel tartják a kapcsolatot
- a mentorokkal
- összesítik a területekhez tartozó tanulói jelentkezési lapokat
- közreműködnek a tanulók felkészítésében és a tevékenység értékelésében
- vezeti a területéhez tartozó nyilvántartást
- segíti az osztályfőnök munkáját az egyéni nyilvántartások elkészítéséhez

Osztályfőnökök

- szülői értekezleten tájékoztatják a szülőket a választási lehetőségekről
- osztályfőnöki órán az előkészítő és értékelő megbeszélések megtartása, amelyet a naplóban dokumentál.
- vezetik a tanulók esetében a nyilvántartást, elkészítik a szükséges dokumentációt

Eljárásrend a közösségi szolgálat 9. évfolyamon való megkezdéséhez:

minden tanév szeptember 30-ig:

- szülői értekezleten tájékoztatja az osztályfőnök a szülőket,
- a tanulók leadják a jelentkezési lapokat

október 15-ig:

- a tanuló tájékoztatást kap arról, hogy a választott területen tudja-e folytatni a tevékenységet. Szükség esetén a szülővel egyeztetve új területet jelöl meg.
- elkészülnek az együttműködési megállapodások

október 30-ig:

- a felkészítő megbeszélések lebonyolítása

november 1 – augusztus 31-ig:

- a tevékenységek folyamatos végzése

Ennek részeként előkészítő és értékelő megbeszélések megtartása. Az előkészítő és értékelő megbeszélések osztályfőnöki óra keretében is végezhetők, ezt a naplóban rögzíteni kell.

3.13.2 Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.

A gyermekek jogairól és védelméről az 1991. évi LXIV. törvény és a 1997. évi XXXI. törvény rendelkezik. Ezek meghatározzák a gyermekek alapvető jogait és kötelességeit, a jogok érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmének rendszerét, alapvető szabályait.

Az intézmény feladata, hogy közreműködjön a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során tevékenyen együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, valamint a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

Ha a nevelési-oktatási intézmény a gyermeket, tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, vagy a gyermekközösség, a tanulóközösség védelme érdekében indokolt, megkeresi a gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálatot vagy más, az ifjúságvédelem területén működő szervezetet, hatóságot, amely javaslatot tesz további intézkedésekre.

Hátrányos helyzetű gyermek, tanuló: az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította; e csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint - óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek;

Veszélyeztetettség: olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

Helyzetelemzés

Iskolánk tanulói között magas a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók száma. Az elmúlt évek során egyre nőtt a szociálisan nehéz helyzetben lévők, tanulási nehézségekkel küzdők és a magatartási és beilleszkedési problémákkal küzdők aránya. Ennek negatív következményei megmutatkoznak a gyerekek tanulmányi munkájának romló színvonalában, és a megszorodó magatartási konfliktusokban is.

Nagy problémát jelent a tanulmányi kudarcok illetve magas óraszámú mulasztások miatti lemorzsolódás. Az igazolatlan mulasztások magas száma is nagy feladatot ró az oktatói testületre.

Intézményünk diákjainál a következő veszélyeztető okok fordulnak elő leggyakrabban:

- Anyagi okok: a gyermek elsődleges életszükségletei kielégítetlenek, nem megfelelő a táplálása, ruházása, lakhatási körülménye.

- Erkölcsi okok: ő maga, vagy környezete helytelen, vagy bűnöző életmódot folytat, vagy a gyermeket erre kényszeríti. A gyermek szembehelyezkedik az erkölcsi normákkal, és ez akadályozza megfelelő testi-lelki fejlődését.
- Egészségügyi okok: a tanuló körülményei, vagy életvezetése miatt egészségügyi problémái vannak, nem jut megfelelő ellátáshoz, gyógyszerhez, betegségét nem kezelik.
- Nevelési okok: a szülő, gondviselő nem teljesíti kötelezettségeit, a gyermek elhanyagoló, rideg, esetleg bántalmazó bánásmódban részesül.

Célok

Elsődleges cél, hogy a hozzánk beiratkozott tanulók szociális és családi hátterét az oktatók - elsősorban az osztályfőnökök - megismerjék, és látótérbe kerüljenek azok a diákok, akikre kiemelt figyelmet kell fordítani. A korai probléma felismerés nagyban hozzájárulhat ahhoz, hogy a tanuló ne kerüljön hátrányba társaihoz képest, és megfelelő ellátásban részesüljön.

Cél a feltárt esetek szakszerű kezelése, nyomon követése, megfelelő segítség nyújtása, súlyosabb esetekben továbbirányítása szakellátás felé. Ennek érdekében az intézményen belül hatékonyan kell működnie a feladatot elvégzők közötti információáramlásnak, és napi kapcsolatban kell állni a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó külső szereplőkkel is.

Célunk, hogy diákjaink szociális és családi helyzetüktől függetlenül sikeresen tudják teljesíteni kötelezettségeiket, testi-lelki-erkölcsi fejlődésük ne szenvedjen kárt. Ennek érdekében célunk megelőzni és fennállásuk esetén enyhíteni, megszüntetni azokat a környezeti hatásokat, melyek negatívan hatnak a tanulók eredményeire, fejlődésére.

Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat ellátók köre

Az intézmény vezetője felel a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért.

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása az oktatói testület valamennyi tagjának kötelessége, de különösen nagy feladat hárul az osztályfőnökökre, valamint az iskolaorvosra és védőnőre is.

Intézményünk a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaként végzi gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységeit, így kapcsolatot tartunk, és együttműködünk az alábbi intézményekkel, szervezetekkel, partnerekkel:

- Kormányhivatalok
- Gyámhivatalok
- Gyermekjóléti Szolgálatok
- Nevelési Tanácsadók
- Gyermekotthonok
- Kollégiumok
- Karitatív szervezetek
- Iskolaorvos, iskolai védőnő, SZMK
- Rendőrség, bíróság, pártfogó felügyelői hálózat
- Egyéb társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok

Konkrét feladatok

Iskolánk pedagógiai munkáján belül az alábbi tevékenységek szolgálják kiemelten a gyermekvédelem céljainak megvalósulását:

- folyamatos kapcsolattartás a tanulókkal, szülőkkel, szakszolgálatokkal, hivatalokkal
- egyéni tanácsadás a szülőknek, tanulóknak,
- tájékoztatás a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatról, szolgáltatásairól
- mulasztások nyomon követése
- kedvezmények biztosítása
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése
- egészségügyi szűrővizsgálatok
- tanulók szabadidejének szervezése
- felzárkóztató foglalkozások
- tehetséggondozó foglalkozások
- a pályaválasztás segítése

3.14 Az ágazati alapoktatás megszervezése

A szakképző intézményben a szakirányú oktatást megelőzően ágazati alapoktatás folyik. Az ágazati alapoktatás magában foglalja az adott ágazat közös szakmai tartalmait a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak szerint.

Az ágazati alapoktatást a szakképző intézményben kell megszervezni.

Az ágazati alapoktatást

- a technikum kilencedik és tizedik évfolyamán,
- a szakképző iskola kilencedik évfolyamán,
- érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

Az ágazati alapoktatásban oktatott tantárgy oktatójának

- technikumban szakmai tanárképzésben szerzett mesterfokozattal vagy felsőfokú végzettséggel és az ágazatnak megfelelő szakképzettséggel,
- szakképző iskolában az ágazatnak megfelelő felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel vagy felsőfokú végzettséggel és az ágazatnak megfelelő szakképesítéssel kell rendelkeznie.

Az ágazati alapoktatás ágazati alapvizsgával zárul.

Az ágazati alapvizsga állami vizsga, amely a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudását és kompetenciáit országosan egységes eljárás keretében méri. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az ágazati alapoktatás elvégzését követően tehet ágazati alapvizsgát.

Intézményünk a következő ágazati alapvizsgákat szervezi:

- Kereskedelem ágazathoz tartozó ágazati alapvizsga
- Közlekedés és szállítmányozás ágazathoz tartozó ágazati alapvizsga
- Egészségügyi technika ágazathoz tartozó ágazati alapvizsga

Az ágazati alapvizsga az adott ágazatba tartozó valamennyi szakma tekintetében azonos szakmai tartalmát a képzési és kimeneti követelmények határozzák meg:

3.14.1 Kereskedelem ágazathoz és Közlekedés és szállítmányozás ágazathoz tartozó ágazati alapvizsga esetén

Írásbeli vizsga

A vizsgatevékenység megnevezése: Gazdálkodási tevékenység alapjai

A vizsgatevékenység leírása: Az írásbeli feladatlap minimum 20, maximum 30 feladatból áll és a következő témakörök tanulási eredményeit méri: gazdasági alapfogalmak, piac és pénz, a vállalkozási formák, az állam gazdasági szerepe és feladatai, jogi alapfogalmak, tudatos fogyasztói magatartás, a beszerzéshez, tároláshoz és értékesítéshez kapcsolódó feladatok.

Az alábbi feladattípusok közül legalább 4 fajta jelenjen meg a feladatlapon:

- Fogalommeghatározás: az alapfogalmak pontos definiálása.
- Esettanulmány értelmezése: a megadott szempontok szerint, a feladatlap által meghatározott gyakorlatorientált esetismertetéshez kapcsolódóan kell válaszolni a kérdésekre.
- Feleletalkotás: szöveg kiegészítése, a megadott vagy ismert tartalmakkal való mondat kiegészítése. A mondatok között nem feltétlenül van összefüggés.
- Párosítás: szakmailag összetartozó fogalmakat / kifejezéseket / képeket kell párosítani, pl. fogalom és meghatározása.
- Sorrendbe rendezés: folyamatok, időbeli struktúrák reprodukálása
- Feleletválasztás: legalább három megadott lehetőség közül kell megjelölni a helyeset.
- Igaz-hamis állítások megjelölése: meg kell jelölni, hogy az adott állítás igaz, vagy hamis. A hamis állítást javítani kell.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 30%

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

- Az értékelés javítási-értékelési útmutató előírásai alapján történik.
- Az egyes kérdésekre és feladatokra adható pontszámokat a javítási-értékelési útmutató tartalmazza. Teljes pontszám csak a hibátlan feladatmegoldásért adható.
- A javítás során részpont adható, de az útmutatóban meghatározott pontszám tovább nem bontható. Ha a feladatnál többféle megoldás lehetséges, akkor a javítási útmutatóban közölt eljárástól eltérő megoldások is lehetnek teljes értékűek.

Az értékelés százalékos formában történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

Gyakorlati vizsga

A vizsgatevékenység megnevezése: Információkezelés

A vizsgatervékenység leírása:

1. vizsgarész: Információkezelés

Egy, a képző intézmény által összeállított gyakorlati feladat megoldása számítógépen szövegszerkesztő és táblázatkezelő program alkalmazásával, amely a következő két feladatot tartalmazza:

1. feladat: A képzőintézmény által megadott szempontsor alapján egy üzleti levél (ajánlatkérés, vagy megrendelés, vagy megrendelés visszaigazolása, vagy érdeklődő levél) elkészítése, megírása, megformázása és mentése a vizsgaszervező által megadott mappába és helyre. A vizsgázók a feladatok elvégzéséhez szövegszerkesztő programot használnak, a létrehozott dokumentumba általuk megszerkesztett táblázatot illesztenek.

2. feladat: Hiányos szállítólevél kitöltése előre megadott adatok alapján

2. vizsgarész: Viselkedéskultúra, kommunikáció

Az alábbi témakörökhöz kapcsolódó, a képző intézmény által összeállított minimum 4 feladatsor közül egy szituációs feladat szóbeli végrehajtása:

- a vállalkozás adatbázisából hiányzó ügyfeladatok bekérése (pl. hiányzó email cím, adószám, telephelycím, stb.) az ügyféltől
- telefonos ajánlatkérés új/meglévő üzleti partnerektől (pl. katalógus kérése, árjegyzék igénylése, stb.)
- áruátvételkor tapasztalt eltérések rendezése (pl. mennyiségi vagy minőségi eltérések rendezése, késések kezelése, kísérő dokumentumok hiánya, stb.),
- vevői panaszok kezelése (pl. minőségi hibás termékkel vagy szolgáltatással kapcsolatos panaszok rendezése, késedelmes szállításhoz kapcsolódó panaszok kezelése, félreértések tisztázása, stb.)

A szituációs feladatokban a vizsgázó a vizsgáztatóval végzi a páros munkát.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

- 1. vizsgarész: 45 perc
- 2. vizsgarész: 15 perc (5 perc felkészülés, 10 perc feladat-végrehajtás)

A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 70 %

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

- Az ágazati alapvizsga gyakorlati vizsgatevékenységének Információkezelés vizsgarészét a vizsgázók számítógépes tanteremben készítik el vizsgabiztos jelenlétében. Az elkészített feladatokat el kell menteni a vizsgaszervező által megadott mappába, meghatározott néven.
- A gyakorlati vizsgafeladat befejezése után a vizsgaszervező feladata a számítógépen elkészített feladatok nyomtatása és mentése. A mentésnek és/vagy a nyomtatásnak a gyakorlati vizsga befejezését követő 60 percen belül meg kell történnie.
- A vizsgafeladat értékelése a vizsgaszervező által készített részletes értékelési útmutató alapján történik.

Lehetséges értékelési szempontok:

- feladatutasítás megértése;
- a feladat kivitelezésének, a megvalósítás lépéseinek sorrendje;
- kereskedelembe használt üzleti levél tartalmi elemeinek ismerete,
- szállítólevél tartalmi kellékeinek ismerete

- kommunikáció minősége az ügyfelekkel, partnerekkel;
- előre nem látható helyzetek, fellépő problémák kezelése, döntéshozás;
- tudástranszfer;
- önállóság, hatékonyság, kreativitás, igényesség.

Az egyes vizsgatevékenységek aránya a gyakorlati vizsgatevékenységen belül:

- 1. vizsgarész: Információkezelés Üzleti levél 40%
 Szállítólevél 20%
- 2. vizsgarész: Viselkedéskultúra, kommunikáció 40%

Az értékelés százalékos formában történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

3.14.2 Egészségügyi technika ágazathoz tartozó ágazati alapvizsga esetében

Írásbeli vizsga

A vizsgatevékenység megnevezése: Ágazati munka- és környezetvédelem

A vizsgatevékenység leírása:

A központi írásbeli vizsga a tűz-, munka-, és balesetvédelmi, ergonómiai, környezetvédelmi, és hulladékgazdálkodási tartalmat méri számítástechnika teremben, interaktív, írásbeli tesztfeladatsor kitöltésével.

A központi írásbeli vizsga az összes kérdésében feleletválasztós tesztkérdésekből áll, melynek arányai megegyeznek az értékelés szempontoknál rögzített arányokkal.

Az írásbeli vizsga 50 kérdésből áll.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 40%

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A javítás a feladatsorhoz rendelt értékelési útmutató alapján történik.

Az egyes feladattípusok aránya és értékelése a teljes vizsgatevékenységen belül:

- Tűz-, munka-, és balesetvédelem 50%
- Ergonómia 10%
- Környezetvédelem 25%
- Hulladékgazdálkodás 15%

Az értékelés százalékos formában történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

Gyakorlati vizsga

A vizsgatevékenység megnevezése: Szaknyelv, szakmai kommunikáció

A vizsgatevékenység leírása:

Szakmai prezentáció készítése prezentációszerkesztő program segítségével, melyhez internetkapcsolatot és saját hordozható számítógépet használhat a vizsgázó. A szaknyelvi,

szakmai kommunikáció témakörei: fogtechnikai, vagy optikai, vagy optikaitemék-készítői tematikájúak lehetnek.

A vizsgarész meghatározott tartalmú, terjedelmű, formai követelményű, digitálisan készített szakmai prezentáció készítése és bemutatása. A prezentáció készítésének ideje 75 perc, a prezentáció bemutatása és értékelése 15 perc tanulónként. A vizsga szervezőjének részletes értékelési útmutatót kell készíteni, melyet a vizsgabizottság előzetesen elfogad.

Formai követelmények:

- terjedelem: 15 dia beillesztett szakmaspecifikus képekkel
- betűtípus: Times New Roman
- betűnagyság: címsor 54, szöveg 32
- sortávolság: 1,5

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60+15 perc

A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 60%

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A vizsgatevékenység értékeléséhez a vizsgaszervezőnek részletes értékelő lapot kell készítenie az alábbi szempontok figyelembe vételével:

- Prezentáció formátuma 20%
- Szöveges elemek beszúrása 10%
- Szöveges elemek formázása 10%
- Képek beszúrása 10%
- Képek formázása 10%
- Prezentáció bemutatása 40%

Az értékelés százalékos formában történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 50%-át elérte.

A szakképző intézmény által szervezett ágazati alapvizsgát a szakképző intézmény oktatóiból és az elnökből álló vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét a szakképző intézmény székhelye szerint illetékes területi gazdasági kamara delegálja.

Az ágazati alapvizsga teljesítését az év végén adott bizonyítványba kell bejegyezni. Az ágazati alapvizsga bizonyítványba bejegyzett teljesítése a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott munkakör betöltésére való alkalmasságot igazol.

A tanuló a sikeres ágazati alapvizsgát követően a szakképző intézményben külön felvételi eljárás nélkül folytathatja tanulmányait azzal, hogy az általa választott szakmáról az ágazati alapoktatás során az igazgató által meghatározott időszakon belül kell nyilatkoznia.

Az ágazati alapvizsgát tett tanuló átvétele az ágazati alapoktatás tekintetében nem köthető különbözeti vizsgához, ha az átvételre az ágazati vizsga letételét követő tanévben kerül sor.

4 Szakirányú oktatásra vonatkozó képzési program

4.1 A duális képzőkkel, vállalatokkal való együttműködés folyamata, módszerei, eszközei, a gyakorlati képzés előkészítése, szervezése és lebonyolítása

A szakképzés új szervezeti modelljének kialakításával a képzések gyakorlati vonatkozásainak erősítése kerül előtérbe, biztosítva a hazai és európai munkaerő piacon jól értékesíthető szakképzettség megszerzésének lehetőségét csúcstechnológiai szintű gyakorlati helyen. A kereskedelem-marketing, közlekedés-szállítmányozás és optikai szakmacsoportokban az iskolarendszerű ifjúsági szakmaoktatásban, a felnőttoktatás és felnőttképzés területén a projektorientált szakmai gyakorlatok és a rugalmas képzési lehetőségek tervezése, az iskolai végzettséggel nem rendelkező felnőttek piacképes szaktudáshoz juttatása, az iskolarendszerű oktatásban a lemorzsolódás minimálisra csökkentése feladat. Szakmafejlődésben komplex szakképzés bevezetése (egymásra épülés érdekében) a munkaerő piaci elvárások szerint történik. Elvárás az információs és kommunikációs technológiai fejlődésnek megfelelő tananyagok fejlesztése, készítése, digitális tananyagok alkalmazásához szükséges technikai és oktatási módszertani fejlesztés.

- A munkaerő piaci igények szerinti szakmai képzések megvalósítása a fenntartói engedélyek birtokában.
- Színvonalas szakmai képzésének biztosítása, a gyakorlat igényelte ismeretek kialakítása, elmélyítése.
- Hátrányos helyzetű, oktatási rendszerből lemorzsolódók rendszerben tartása és szakmai végzettséghez juttatása.
- Felkészítés az életen át tartó tanulásra.
- A fegyelmezett és pontos munkavégzés igényének kialakítása.
- A munkavállalói szerep elsajátítása.
- Megtanítani a változásra felkészülni, a szakmai változások követése által.
- A mindennapi életben felelős állampolgári magatartás kialakítása.
- Hagyományok teremtése, az intézményi kötődés erősítése
- Fiatal felnőttek szakmatanítási módszereinek, gyakorlatának kialakítása, a tapasztalatok átadása
- A változó szakmai tartalmak legtöbbször a célcsoportra nem adaptált szakirodalomból összeállított tananyagtartalom kidolgozása.
- A szakmai és tanügyi dokumentumok tartalmának ismerete, a változások követése. A Szakképzési törvény és az oktatott szakmák SZVK illetve KKK dokumentumok, valamint a tantárgyi és vizsga követelmény modulok tartalmának biztos ismerete, a változások nyomon követése és feldolgozása
- A kerettantervek intézményi adaptálása tantárgyanként és évfolyamonként.
- Intézményen belül az összehangolt képzések érdekében az azonos tárgyat tanítók ismerjék és hangolják össze tevékenységüket.

- Óraszámától függően havi vagy negyedévi ellenőrző megmérés: dolgozat, szóbeli beszámoló, feladatmegoldás
- Évközi illetve év végi ágazati alapvizsga illetve szakmai vizsga lebonyolítása valamennyi képzésben.
- A szakmai vizsgák tapasztalatainak összegyűjtése, továbbadása.
- A szakma tanítási módszerek tapasztalatainak összegyűjtése, továbbadása.

A szakmai képzés sajátosságaiból illetve az alapvető társadalmi problémákból fakadóan szükségessé válik/válhat a tanulásszervezés átalakítása, melybe a következő módszerek segíthetik diákjainkat a szakmaszerzésben:

- Egyéni tanrend: egy egyéni előrehaladási ütemterv, ami tanulói illetve kiskorú tanuló esetén a szülői kérelemre indokolt esetben (betegség, tartós családi probléma megoldásáig) adható az igazgató által. Az egyéni tanulási út feltétele az előírt beszámolási kötelezettség teljesítése, elmaradás esetén az engedély visszavonásra kerül. Nem adható egyéni tanrend – csak különösen indokolt esetben – szakmai vizsga előtti utolsó félévben.
- Felmentések: Tanulói kérelemre az SZVK illetve a KKK szerint már teljesített tantárgyak illetve modulok óralátogatásai alól adható szaktanári támogatással az igazgató által.
- „Tanóra máshol”: A szakmai oktatás kiegészítése iskolán kívüli programokkal: szakmai kiállítások, szakmai rendezvények, üzemlátogatások, üzletlátogatások, szakmai múzeumlátogatások. Fontos, hogy a programokhoz mindig kapcsolódjon valamilyen tanulói feladat vagy tanulói beszámoló és értékelés is.
- Szakmai tanulmányi versenyek: A kiemelt versenyek (SzakmaSztár, OSZTV, SZÉTV) valamint más helyi szintű megmérettetések támogatása, illetve az ezekre történő versenyfelkészítés rendkívül fontos helyet foglal el a szakmai tehetséggondozásban.
- Pályázati lehetőségek kihasználása: Pályázatok területén kiemelkedően fontos szakmai tartalmú pályázatok készítése az aktuális szakmai igényeknek megfelelően.

A gyakorlati képzés szakmai képzéstől függően állhat belső és/vagy külső gyakorlatból. Ezek aránya a szakképzés tantervében található meg.

A belső gyakorlatok megvalósítása oktatói feladat, ami tanulói önálló illetve csoportmunka megszervezését és ellenőrzését, gyakorlati feladatok összeállítását, egyéni gyakorlati tanulói feladatok feladatmegoldásra haladási lépések kijelölését, egyéni gyakorlati feladatok értékelését, valamint vállalkozásoknál illetve szakmai közintézményeknél megtartandó látogatások megszervezését foglalja magában.

A szakmai képzések előírt kötelező külső gyakorlat rendkívül fontos a szakmai kompetenciák kialakításában, hiszen ez egyrészt a tanulói szakmai kapcsolatszerzés helye és ideje, másrészt a tanuló személyes tapasztaltszerzése a szakma minden napjairól. Külső gyakorlat csak - az adott szakképzés előírásai szerint - tanulószervezővel és együttműködési megállapodással folytatható.

A gyakorlati képzés megszervezése a gyakorlati oktatásért felelős igazgatóhelyettesének feladata, akinek feladatköréhez hozzátartozik a gyakorlati munkahelyek meglátogatása és ellenőrzése, a szakképzési munkaszervezővel, tanulószervezővel és együttműködési

megállapodással foglalkoztató vállalkozások körének szélesítése, a vállalati kapcsolatok fejlesztése, új partnerek bekapcsolása, együttműködés a szakmai kamarákkal, a szakmai gyakorlat adminisztrációjának megszervezése, a kihelyezett képzések (jelenleg optikai képzés) koordinálása.

A tanulói gyakorlatok dokumentálásának eszköze a munkanapló, amit az iskola bocsájta a tanulói rendelkezésére. A munkanapló a tanulói jelenlét, a munkavégzés, a feladatok dokumentálására szolgál. A munkanapló tartalmazza a kapcsolattartók elérhetőségét is, ami lehetővé teszi az intézménynek a folyamatos kapcsolatot a tanulók munkahelyi oktatóival, illetve a munkahelyek HR munkatársaival. A munkanaplót az osztályfőnök folyamatosan, a gyakorlati oktatásért felelős igazgatóhelyettese pedig időszakosan ellenőrzi.

A gyakorlati képzésben résztvevő tanulók igazolatlan mulasztása

- A gyakorlati képzés foglalkozásain való részvétel kötelező.
- A tanuló köteles mulasztását igazolni a tanulói jogviszonya szerinti szakképző iskola házirendjében meghatározottak szerint.
- Ha a tanulónak a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja az adott tanévre vonatkozó összes gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát, a tanuló tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja. Ha a gyakorlati képzést tanulószerveződés vagy szakképzési munkaszerződés keretében gyakorlati képzést folytató szervezet végzi, az évfolyam megismétléséhez a gyakorlati képzést folytató szervezet hozzájárulása is szükséges.
- Ha a tanuló szorgalmi időszakon kívüli összefüggő szakmai gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát, a tanuló az évfolyam követelményeit nem teljesítette (magasabb évfolyamra nem léphet).
- Az igazolatlan mulasztás nem haladhatja meg az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) öt százalékát. Az igazolatlan mulasztást a tanuló pótolni köteles.
- Ha a tanuló mulasztása a húsz százalékot eléri, de igazolatlan mulasztása nincs és szorgalma, elért teljesítménye alapján a mulasztását a következő tanév megkezdéséig pótolja és az előírt gyakorlati követelményeket teljesíteni tudja, mentesíthető az évfolyam megismétlésének kötelezettsége alól.
- A gyakorlati képzést folytató szervezet köteles értesíteni a tanuló tanulói jogviszonya szerinti szakképző iskolát a tanuló gyakorlati képzésről való első alkalommal történt igazolatlan mulasztásakor.
- Ha a tanuló gyakorlati képzésen való igazolatlan mulasztása egy tanítási évben eléri a tíz órát, a harminc órát, az ötven órát, a gyakorlati képzést folytató szervezet a mulasztásról minden esetben újabb értesítést küld a szakképző iskolának.

4.2 Sajátos pedagógiai módszereink (szakmai tantárgyak)

A szakképző intézményünkben a hagyományos tantárgyi rendszer mellett eredményesen jelenik meg a projekt alapú oktatás, valamint – részben a járványügyi helyzetből kifolyóan – az online oktatás is.

4.2.1 Projektoktatás

A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és az oktatók közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján. A szakmai tárgyak esetében többféleképpen jelenik meg a projektoktatás. Egyrészt minden évfolyamon minden félévben egy-egy projekt jellegű házi feladat keretében. A projekt jellegű házi feladatok az iskolai Google Classroom felületén kerülnek megosztásra a diákokkal, azonban leadásukra a projekt feladat jellegétől függően különböző formában kerülhet sor. Másrészt a szakmai vizsgákhoz kapcsolódó portfóliók gyakorlatilag tanulási eredményekre épülnek, így a tanulási eredmény alapú szemlélet a tantermi munkára is hatást gyakorol. A projekt alapú oktatás a tanulót segíti a szakma összefüggéseinek az átlátásában a tantárgyak és témakörök nagyobb tananyagegységekbe történő rendezésével és összekapcsolásával, nagyobb egységek és komplex feladatok kialakításával. Ezenkívül a digitális témahéthez és a Fenntarthatósági témahéthez kapcsolódóan hagyományosan több kolléga összefogásával létrejövő mini projektek megvalósulására kerül sor évente változó témákban.

A projektoktatás keretében megvalósuló projekt jellegű házi feladatok és projektek értékelésére az e-kréta naplóban külön erre kialakított osztályzattal kerül sor. Továbbá a szakmai projekt eredményét egy – a Google Classroomban létrehozott – portfólió tároló rendszerben tárolják el.

4.2.2 Online oktatás

Bár az online oktatás elemei már korábban is szerepet játszottak a hagyományos oktatás mellett, például tananyag megosztással vagy projektek leadása kapcsán, azonban igazán kiemelkedő jelentőségre a járványügyi helyzetből adódóan tett szert. Intézményünkben az online oktatás alapfelülete a Google Classroom felület, melyhez minden tanuló az év elején külön belépési jogosultságot kap, mellyel hozzáfér az osztálya elektronikus felületéhez, melyben az összes tanult tantárgya megtalálható.

Az oktatóink a Google Classroom mellett a Google Meet-et használják szükség esetén az online órák megtartására, ezen esetben az oktatóink a tanóráknak minimum 50%-át online jelenléti oktatással végzik, melyre vonatkozóan az osztályok külön online órarendet kapnak.

Az online oktatáshoz kapcsolódóan oktatóink több online felületet is használnak, melyek az online illetve a hagyományos oktatási keretekbe is beépíthetőek. Ezek a teljesség igénye nélkül a következők: kahoot, prezí, tankocka, quizlet.

Az online oktatás alatt kiemelkedően fontos a diákoknak és a szülőknek is a folyamatos visszajelzés, így az online oktatás az e-kréta naplóban folyamatos értékelés valósul meg.

4.3 A tanuló / képzésben résztvevő személy teljesítményének ellenőrzési és értékelési módja, formái (szakmai tantárgyak)

Az értékelés akkor sikeres és hatékony, ha:

- személyre szóló,
- folyamatos: megjelenése rendszeres, kiszámítható, tervszerű és mindig aktuális,
- sokoldalú: méri az emlékezeti teljesítmény mellett az ismeretek, készségek, képességek alkalmazását, a tudást,
- változatos,
- komplex: alkalmas a pozitívumok és a negatívumok együttes megfogalmazására, a fejlődés előző fokához kapcsolódik és megjelöli a következő perspektívát is a tantervi követelményekre épülve.

A pedagógiai értékelés jelentősége az oktatásban jelentősen megnőtt, a minőségközpontú szemlélet előtérbe kerülésével. A hagyományos iskolai szerkezetet felváltotta a felhasználó központú iskola struktúra. Az ilyen típusú iskolában tehát különös jelentőséggel bír valamennyi partner igényeinek való megfelelés, melyhez elengedhetetlen egy komplex értékelési rendszer

Az értékelésnek három fő funkciónak kell eleget tennie:

- minősítő funkció
- motiváló funkció
- szelektáló funkció

A tanulók értékelésének alapelveit tekintve a következőknek kell teljesülnie:

- Objektív és megbízható legyen az értékelés
- Sokoldalú változatos formákkal
- Egyszerű és áttekinthető
- Segítő, tanácsadó jellegű
- Feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak, a tantárgyak jellegének
- Kiszámítható és azonos feltételeket teremtő
- Jelezze a helyzetet, a fejlődési állapotot, de ne skatulyázzon
- Tantárgytól függetlenül fontos az áttekinthető, rendezett külalakú munkák megkövetelése.
- Az értékelés céljai és követelményei legyenek mindenki előtt ismertek.

Az értékelés céljai

- A személyiség fejlesztése
- Önértékelő képesség kialakítása
- Önálló tanulásra való képesség és igény kialakítása
- Nem fegyelmezés, hanem motiválás
- Mérje a tudásszintet
- Tájékoztatás a munka eredményeiről, az előrehaladásról

4.3.1 A tanuló / képzésben résztvevő személy teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja (szakmai tantárgyak)

A tanulói teljesítmény értékelésének és minősítésének formái

- szóbeli értékelés,

- érdemjeggyel történő értékelés:
- felelet,
- dolgozatok és témazáró dolgozatok, év végi összegző mérések
- a tanulmányi versenyeken való sikeres szereplés, kiselőadás és beszámoló
- szaktanári dicséret, figyelmeztetés

Kerekítési szabályok és az értékelések száma:

- ...,79 alatt oktatói javaslat alapján kerül megállapításra a félévi/év végi osztályzat, ...,8-tól a jobb jegyet kapja a tanuló.
- érdemjegyek száma félévente minimálisan a heti óraszám, heti egy óras tantárgyaknál minimum három
- időarányos értékelés (érdemjegyek a félévben arányosan elosztva, többé-kevésbé havonta kerüljenek be az e-krétába)
- otthoni feladatok értékelése is folyamatosan történik

4.3.2 Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje (szakmai tantárgyak)

Az órákon a rendszeres, aktív órai munka és a gyakorlati feladatok értékelése is történhet érdemjeggyel. Szinte minden héten lehetőség van szóbeli feleletre tanulói igény szerint; havonta minimum egyszer rövid dolgozat, amelyet minden esetben kivétel nélkül bejelentés előz meg, tehát nem szűrőpróbaszerű a számonkérés, hanem a tanulók fel tudnak rá készülni. Egy-egy nagyobb tananyagrészt témazáró dolgozat követ, amelyre közösen ismételjük az anyagot. A tanulók önállóan elvégzendő és önállóan ellenőrizhető feladatokat is kapnak otthonra.

4.3.3 A tanuló / képzésben résztvevő személy teljesítményértékelésének szummatív formái (szakmai tantárgyak)

Az értékelés típusai közül a szummatív értékeléssel történik a minősítés. A szummatív értékelések egy-egy tanulási szakaszt lezárnak le, ilyenek az írásbeli témazáró dolgozatok és a projektfeladatok értékelései.

Témazáró dolgozat minden anyagrész után kerül megírásra. Projekt jellegű házi feladatok kidolgozására pedig félévente kerül sor.

A szakmai tantárgyaknál a következő %-os értékelés alapján történik az értékelés:

- 85-100% - Jeles (5)
- 70-84% - Jó (4)
- 55-69% -Közepes (3)
- 40-54% - Elégséges (2)
- 0-39% - Elégtelen (1).

4.3.4 A tanuló / képzésben résztvevő személy teljesítményértékelésének fejlesztő formái (szakmai tantárgyak)

A rendszeres és folyamatos visszajelzés a tanulók számára rendkívül fontos, ugyanakkor az ön- és társértékelés is segíti a tanulók fejlődését, így minden egyes feladatot az órán visszajelzés

követ, ami az alábbiak szerint zajlik. A feladatot végző tanuló, pár vagy csoport először önmagát értékeli, utána az osztály hozzászólhat és végül, ha marad még hozzáfűznivaló, azt a tanár elmondja. Tartalmilag először mindig a pozitívumok kiemelésére kerül sor, majd rátérünk arra, hogy mi az, amiben fejlődni lehetne, azaz egy következő alkalommal mit csinálna másképp a feladatban a tanuló vagy tanulói csoport. Minden feladat és óra végén kéri kell, hogy a tanulók foglalják össze egy-egy mondatban, hogy miért volt érdemes ezen az órán részt venni, mi az amit konkrétan megtanultak. Ennek a feladat és óra végi reflexiónak a célja a tanulók autonómiájának növelése.

4.3.5 A tanuló / képzésben résztvevő személy teljesítményértékelésének diagnosztikus formái (szakmai tantárgyak)

Az értékelés típusai közül a diagnosztikus értékeléssel történik a helyzetfeltárás.

BGSZC mérési rendszere szerinti attitűd- és motivációmérés a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók körében.

Iskolai szinten minden tanév végén 9. és 10. évfolyamon szintvizsgára kerül sor, illetve érettségi előtti évben kisérettségire kerül sor, illetve szakmai vizsga előtti évben próbavizsgára kerül sor mely összegezi és visszajelzést ad a tanulóknak az addig felhalmozott tudásukról.

4.4 A megtanítandó és elsajátítandó tananyagelemek szakmánként

4.4.1 Szakmák alapjául szolgáló tantervek

- Programtanterv a 13. Kereskedelem ágazathoz tartozó 5 0416 13 03 Kereskedő és webáruházi technikus szakmához
- Programtanterv a 13. Kereskedelem ágazathoz tartozó 4 0416 13 02 Kereskedelmi értékesítő szakmához
- Programtanterv a 15. Közlekedés és szállítmányozás ágazathoz tartozó 5 1041 15 06 Logisztikai technikus szakmához
- Programtanterv a 02. Egészségügyi technika ágazathoz tartozó 5 0914 02 03 Optikus szakmához

KIFUTÓ TANTERV:

- Szakképzési kerettanterv a XXVI. Kereskedelem ágazathoz tartozó 54 341 01 kereskedő szakképesítéshez, ami a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény, valamint az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet, az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és az 54

341 01 számú, Kereskedő megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet alapján készült, és majd a 2024/2025. tanévben kerül kivezetésre.

4.4.2 Helyi szakmai óratervek

4.4.2.1 Kereskedő és webáruházi technikus szakmai tantárgyi struktúra és óraszámok – 5 éves technikumi osztályok részére (2020.09.01-től)

		9.		10.		11.		12.		13.			
Tanulási terület	Tantárgy	Éves	heti	Éves	heti	Éves	heti	Éves	heti	Éves	heti	iskolában	képzőhelyen
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18	0,5										
Munkavállalói idegennyelv	Munkavállalói idegennyelv									62	2		2
Gazdálkodási tevékenység ellátása	Gazdasági ismeretek	108	3	108	3								
	Vállalkozások működtetése			72	2								
Üzleti kultúra és információkezelés	Kommunikáció	36	1	72	2								
	Digitális alkalmazások	90	2,5	72	2								
A kereskedelmi egységek általános működtetése	Kereskedelem alapjai					108	3	162	4,5	62	2		2
	Termékismeret					144	4	72	2	31	1		1
	Vállalkozási ismeretek									124	4	2	2
	Kereskedelmi gazdaságtan					108	3	108	3	62	2	1	1
E-kereskedelem/ Digitális világunk	Digitalizáció					72	2	54	1,5	31	1		1
	Webáruház működése									186	6	3	3
	Jogi ismeretek							36	1				
Marketing	Marketing alapjai					72	2	72	2				
	Marketing kommunikáció									186	6	1	5
	Összesen	252	7	324	9	504	14	504	14	744	24	7	17
	Egybefüggő szakmai gyakorlat						140		140				

Megjegyzés: A tantervhez tartozó tantárgyi programokat a mellékletben található helyi tanterv tartalmazza.

4.4.2.2 Kereskedő és webáruházi technikus szakmai tantárgyi struktúra és óraszámok – 5 éves technikumi osztályok részére – duális képzés esetén (2020.09.01-től)

		9.		10.		11.				12.				13.			
Tanulási terület	Tantárgy	Éves	heti	Éves	heti	Éves	heti	isko- lában	képző- helyen	Éves	heti	isko- lában	képző- helyen	Éves	heti	isko- lában	képző- helyen
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18	0,5														
Munkavállalói idegennyelv	Munkavállalói idegennyelv													62	2		2
Gazdálkodási tevékenység ellátása	Gazdasági ismeretek	108	3	108	3												
	Vállalkozások működtetése			72	2												
Üzleti kultúra és információkezelés	Kommunikáció	36	1	72	2												
	Digitális alkalmazások	90	2,5	72	2												
A kereskedelmi egységek általános működtetése	Kereskedelem alapjai					108	3	1	2	162	4,5	1,5	3	62	2		2
	Termékismeret					144	4	1	3	72	2		2	31	1		1
	Vállalkozási ismeretek													124	4	2	2
	Kereskedelmi gazdaságtan					108	3	2	1	108	3	2	1	62	2	1	1
E-kereskedelem/ Digitális világunk	Digitalizáció					72	2	2		54	1,5	1,5		31	1		1
	Webáruház működése													186	6	3	3
	Jogi ismeretek									36	1	1					
Marketing	Marketing alapjai					72	2	1	1	72	2	1	1				
	Marketing kommunikáció													186	6	1	5
	Összesen	252	7	324	9	504	14			504	14		7	744	24	7	17
	Egybefüggő szakmai gyakorlat								140				140				

Megjegyzés: A tantervhez tartozó tantárgyi programokat a mellékletben található helyi tanterv tartalmazza.

4.4.2.3 Kereskedő és webáruházi technikus szakmai tantárgyi struktúra és óraszámok – 2 éves érettségi utáni technikumi osztályok részére (2020.09.01-től)

Tanulási terület	Tantárgy	1/13.								2/14.			
		Éves	heti	iskolában	képzőhelyen	I. félév iskolában	I. félév képzőhelyen	II. félév iskolában	II. félév képzőhelyen	Éves	heti	iskolában	képzőhelyen
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18	0,5	0,5		1							
Munkavállalói idegennyelv	Munkavállalói idegennyelv	72	2	2		2		2		62	2	2	
Gazdálkodási tevékenység ellátása	Gazdasági ismeretek	108	3	3		6							
	Vállalkozások működtetése	108	3	3		6							
Üzleti kultúra és információkezelés	Kommunikáció	36	1	1		2							
	Digitális alkalmazások	162	4,5	4,5		9							
A kereskedelmi egységek általános működtetése	Kereskedelem alapjai	234	6,5	1	5,5	2			11	93	3	1	2
	Termékismeret	234	6,5	1	5,5	2			11				
	Vállalkozási ismeretek									124	4	2	2
	Kereskedelmi gazdaságtan	180	5	3	2	3		3	4	155	5	3	2
E-kereskedelem/ Digitális világunk	Digitalizáció									124	4	4	
	Webáruház működése									186	6	3	3
	Jogi ismeretek									31	1	1	
Marketing	Marketing alapjai	72	2	1	1	2			2	62	2	1	1
	Marketing kommunikáció									186	6	2	4
	Portfólió	36	1	1				2		62	2	2	
	Összesen	1260	35	21	14	35		7	28	1085	35	21	14
	Egybefüggő szakmai gyakorlat				160								

Megjegyzés: A tantervhez tartozó tantárgyi programokat a mellékletben található helyi tanterv tartalmazza.

4.4.2.4 Kereskedő és webáruházi technikus szakmai tantárgyi struktúra és óraszámok – 8 hónapos érettségi utáni felnőttképzés részére (2020.09.01-től)

Tanulási terület	Tantárgy	Óraszám (40%)	Iskolai elmélet	gyakorlat az iskolában	gyakorlat a képzőhelyen
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	8	8	Online felkészülés kontaktórákkal	
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	27	27		
Gazdálkodási tevékenység ellátása	Gazdasági ismeretek	49	49		
	Vállalkozások működtetése	35	35		
Üzleti kultúra és információkezelés	Kommunikáció	35	35		
	Digitális alkalmazások	70	70		
A kereskedelmi egységek általános működtetése	Kereskedelem alapjai	133	49	28	56
	Termékismeret	98	28	35	35
	Vállalkozási ismeretek	63	35	21	7
	Kereskedelmi gazdaságtan	119	77	28	14
E-kereskedelem/ Digitális világunk	Digitalizáció	56	56	0	0
	Webáruház működése	77	35	28	14
	Jogi ismeretek	14	14	0	0
Marketing	Marketing alapjai	56	28	14	14
	Marketing kommunikáció	77	35	14	28
	Portfólió	21	21	0	0
	Összesen	938	357	168	168
	Összefüggő szakmai gyakorlat				64

Megjegyzés: A tantervhez tartozó tantárgyi programokat a mellékletben található helyi tanterv tartalmazza.

4.4.2.5 Kereskedelmi értékesítő szakma szakmai tantárgyi struktúra és óraszámok – 3 éves szakképző osztályok részére (2020.09.01-től)

		1/9		2/10				3/11			
Tanulási terület	Tantárgy	Éves	heti	Éves	heti	iskolában	képzőhelyen	Éves	heti	iskolában	képzőhelyen
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18	0,5								
Munkavállalói idegennyelv	Munkavállalói idegennyelv							62	2	2	
Gazdálkodási tevékenység ellátása	Gazdasági ismeretek	216	6								
	Vállalkozások működtetése	72	2								
Üzleti kultúra és információkezelés	Kommunikáció	108	3								
	Digitális alkalmazások	162	4,5								
Kereskedelmi egység működése	Kereskedelmi ismeretek			252	7	3	4	279	9	3	6
	Üzlet működtetése			216	6	2	4	93	3	1	2
	Pénztárgépkezelés							93	3		3
	Termékismeret és forgalmazás			216	6	2	4	155	5	1	4
	Üzleti kommunikáció			216	6	1	5	93	3	1	2
	Összesen	576	16	900	25	8	17	775	25	8	17
	Egybefüggő szakmai gyakorlat						140				

Megjegyzés: A tantervhez tartozó tantárgyi programokat a mellékletben található helyi tanterv tartalmazza.

4.4.2.6 Kereskedelmi értékesítő szakma szakmai tantárgyi struktúra és óraszámok – 2 éves felnőtt képzés részére (2020.09.01-től)

Tanulási terület	Tantárgy	1. évfolyam				2. évfolyam			
		Éves	heti	iskolában	képzőhelyen	Éves	heti	iskolában	képzőhelyen
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18	0,5	0,5					
Munkavállalói idegennyelv	Munkavállalói idegennyelv					62	2		
Gazdálkodási tevékenység ellátása	Gazdasági ismeretek	108	3	3					
	Vállalkozások működtetése	108	3	3					
Üzleti kultúra és információkezelés	Kommunikáció	36	1	1					
	Digitális alkalmazások	162	4,5	4,5					
Kereskedelmi egység működése	Kereskedelmi ismeretek	216	8	3	5	310	12	5	7
	Üzlet működtetése	144	4	2	2	124	4	2	2
	Pénztárgépkezelés					124	4		4
	Termékismeret és forgalmazás	252	7	3	4	217	7	3	4
	Üzleti kommunikáció	144	4	1	3	186	6	2	4
	Összesen	1188	35	21	14	1023	35	12	21
	Egybefüggő szakmai gyakorlat						140		

Megjegyzés: A tantervhez tartozó tantárgyi programokat a mellékletben található helyi tanterv tartalmazza.

4.4.2.7 Kereskedelmi értékesítő szakma szakmai tantárgyi struktúra és óraszámok – 8 hónapos felnőtt képzés részére (2020.09.01-től)

Tanulási terület	Tantárgy	Éves	heti	iskolában	képzőhelyen
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	7,2	0,2	Online felkészülés 4*3 kontaktórával	
Munkavállalói idegennyelv	Munkavállalói idegennyelv	24,8	0,8		
Gazdálkodási tevékenység ellátása	Gazdasági ismeretek	43,2	1,2		
	Vállalkozások működtetése	43,2	1,2		
Üzleti kultúra és információkezelés	Kommunikáció	14,4	0,4		
	Digitális alkalmazások	64,8	0,6		
Kereskedelmi egység működése	Kereskedelmi ismeretek	210,4	8	3	5
	Üzlet működtetése	107,2	3,2	1	2,2
	Pénztárgépkezelés	49,6	1,6		1,6
	Termékismeret és forgalmazás	187,6	5,6	2	3,6
	Üzleti kommunikáció	132	4	2	2
	Összesen	884,4	26,8	8	14,4

Megjegyzés: A tantervhez tartozó tantárgyi programokat a mellékletben található helyi tanterv tartalmazza.

4.4.2.8 Logisztikai technikus szakmai tantárgyi struktúra és óraszámok – 2 éves nappali érettségi utáni technikumi osztályok részére (2020.09.01-től)

Tanulási terület	Tantárgy	1/13.								2/14.			
		Éves	heti	iskolában	képzőhelyen	I. félév iskolában	I. félév képzőhelyen	II. félév iskolában	II. félév képzőhelyen	Éves	heti	iskolában	képzőhelyen
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18	0,5	0,5		1							
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	72	2	2		2		2		62	2	2	
Gazdálkodási tevékenység ellátása	Gazdasági ismeretek	108	3	3		6							
	Vállalkozások működtetése	108	3	3		6							
Üzleti kultúra és információkezelés	Kommunikáció	72	2	2		4							
	Digitális alkalmazások	162	4,5	4,5		9							
Közlekedés	Közlekedési alapok	72	2	2		2		2		31	1	1	
	Közlekedés technikája, üzemvitele	90	2,5	2,5				5					
Szállítmányozás	Külkereskedelmi és vámismeretek	54	1,5	1,5				3		31	1	1	
	Általános szállítmányozás	36	1	1		1		1		139,5	4,5	4,5	
	Ágazati szabályozások	108	3	3		3		3		31	1	1	
	Szállítmányozói feladatok									186	6	3	3
Raktározás	Raktározási alapok	72	2		2				4				
	Raktári tárolás és anyagmozgatás	72	2		2				4				
	Raktári mutatószámok	36	1	1		1		1		46,5	1,5	1,5	
	A raktárirányítás rendszere									62	2	1	1

	Raktárvezetés									46,5	1,5	0,5	1
Logisztika	Logisztikai alapok	36	1	0,5	0,5			1	1	77,5	2,5	2	0,5
	Beszerzési logisztika	36	1	0,5	0,5			1	1	62	2	1,5	0,5
	Készletezési logisztika	36	1		1				2	62	2	1,5	0,5
	Termelési logisztika	18	0,5		0,5				1	62	2	1,5	0,5
	Elosztási logisztika	18	0,5		0,5				1	62	2	1,5	0,5
	Minőség a logisztikában									62	2	1,5	0,5
Szabadsáv	Portfólió	36	1	1				2		62	2	2	
	Összesen	1260	35	28	7	35	0	21	14	1085	35	27	8
	Egybefüggő szakmai gyakorlat	160											

Megjegyzés: A tantervhez tartozó tantárgyi programokat a mellékletben található helyi tanterv tartalmazza.

4.4.2.9 Logisztikai technikus szakmai tantárgyi struktúra és óraszámok – 8 hónapos érettségi utáni felnőttképzés részére (2020.09.01-től)

Tanulási terület	Tantárgy	Éves	heti	iskolában	képzőhelyen
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	7,2	0,2	Online felkészülés 4*3 kontaktórával	
Munkavállalói idegennyelv	Munkavállalói idegennyelv	53,6	1,6		
Gazdálkodási tevékenység ellátása	Gazdasági ismeretek	43,2	1,2		
	Vállalkozások működtetése	43,2	1,2		
Üzleti kultúra és információkezelés	Kommunikáció	28,8	0,8		
	Digitális alkalmazások	64,8	1,8		
Közlekedés	Közlekedési alapok	41,2	1,2	1,2	
	Közlekedés technikája, üzemvitele	36	1,0	1	
Szállítmányozás	Külkereskedelmi és vámismeretek	34	1,0	1	
	Általános szállítmányozás	70,2	2,2	2,2	
	Ágazati szabályozások	55,6	1,6	1,6	
	Szállítmányozói feladatok	74,4	2,4	0,8	1,6
Raktározás	Raktározási alapok	28,8	0,8	0,3	0,5
	Raktári tárolás és anyagmozgatás	28,8	0,8	0,3	0,5
	Raktári mutatószámok	33	1,0	1	
	A raktárirányítás rendszere	24,8	0,8	0,3	0,5
	Raktárvezetés	18,6	0,6	0,3	0,3
Logisztika	Logisztikai alapok	45,4	1,4	0,5	0,9
	Beszerzési logisztika	39,2	1,2	0,5	0,7
	Készletezési logisztika	39,2	1,2	0,5	0,7
	Termelési logisztika	32	1,0	0,5	0,5
	Elosztási logisztika	32	1,0	0,5	0,5
	Minőség a logisztikában	24,8	0,8	0,3	0,5
Szabadsáv	Portfólió	39,2	1,2	1,2	1,6
	Összesen	938	28	14	8,8

Megjegyzés: A tantervhez tartozó tantárgyi programokat a mellékletben található helyi tanterv tartalmazza.

4.4.2.10 Optikus szakma szakmai tantárgyi struktúra és óraszámok – 2 éves nappali, érettségi utáni technikumi osztályok részére
(2020.09.01-től)

Tanulási terület	Tantárgy	1/13.								2/14.				
		Éves	heti	ágazati alap. iskolában az I. félévben	iskolai elmélet I. félév	iskolai elmélet II. félév	tanmű- hely I.félév	tanmű- hely/ tanbolt II.félév	duális képző- helyen ágaz. alapvizs. után	Éves	heti	iskolai elmélet	tanmű- hely/ tanbolt	duális képző- helyen
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18	0,5	0,5										
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv									62	2	2		
Egészségügyi technika ágazati alapoás	Munka és környezetvédelem	72	2	2										
	Informatikai alapismeretek	126	3,5	3,5										
	Szaknyelv, szakmai kommunikáció	72	2	2										
	Fogyasztói tudatosság	54	1,5	1,5										
Kereskedelmi- és vállalkozási tevékenységek	Kereskedelmi- és vállalkozási ismeretek	54	1,5		2	1				31	1	1		
Szemészeti alapismeretek	Szemészet	54	1,5		2	1				31	1	1		
Optikai alapismeretek	Fizikai- és geometriai optika	54	1,5		2	1				31	1	1		
Az optikus által forgalmazott termékek anyag- és áruismerete, értékesítése	Anyag és áruismeret	90	2,5		3	2				62	2	2		
	Eladástechnika és értékesítési gyakorlat	360	10					1	19	527	17		1	16
	Optikai szakmai idegen nyelv									31	1	1		
	Digitális technológiák az optikai szaküzletekben									31	1			1
A szemüveggéskészítés folyamata	A szemüveggéskészítés gyakorlata	306	8,5				3	3	11	279	9		3	6
	Összesen	1260	35	9,5	9/2	5/2	3/2	4/2	30/2	1085	35	8	4	23
	Egybefüggő szakmai gyakorlat								160					

Megjegyzés: A tantervhez tartozó tantárgyi programokat a mellékletben található helyi tanterv tartalmazza.

4.4.2.11 Optikus szakma szakmai tantárgyi struktúra és óraszámok – rövidített ciklusú felnőttképzés részére (2021.09.01-től)

		PTT 40%	1/13.					2/14.			
Tanulási terület	Tantárgy		Éves	ágazati alapvizsgáig az iskolában	iskolai elmélet ágazati alapvizsga után	iskolai gyakorlat ágazati alapvizsga után	duális képzőhelyen ágazati alapvizsga után	Éves	iskolai elmélet	iskolai gyakorlat	duális képzőhelyen
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	8	8		8						
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	25						25	25		
Egészségügyi technika ágazati alapozás	Munka és környezetvédelem	29	29	29							
	Informatikai alapismeretek	51	51	51							
	Szaknyelv, szakmai kommunikáció	29	29	29							
	Fogyasztói tudatosság	18	18	18							
Kereskedelmi- és vállalkozási tevékenységek	Kereskedelmi- és vállalkozási ismeretek	28	14		14			14	14		
Szemészeti alapismeretek	Szemészet	28	14		14			14	14		
Optikai alapismeretek	Fizikai- és geometriai optika	28	14		14			14	14		
Az optikus által forgalmazott termékek anyag- és áruismerete, értékesítése	Anyag és áruismeret	54	27		27			27	27		
	Eladástechnika és értékesítési gyakorlat	345	140			8	132	205		8	197
	Optikai szakmai idegen nyelv	13						13	13		
	Digitális technológiák az optikai szaküzletekben	13						13			13
A szemüveggéskészítés folyamata	A szemüveggéskészítés gyakorlata	180	90			35	55	90		30	60
	Összesen	849	434	127	77	43	187	415	107	38	270
	Egybefüggő szakmai gyakorlat						64				

Megjegyzés: A tantervhez tartozó tantárgyi programokat a mellékletben található helyi tanterv tartalmazza.

4.4.2.12 Optikus szakma szakmai tantárgyi struktúra és óraszámok – rövidített ciklusú, együttműködési megállapodással duális képzőhelyre ágazati alapvizsga után teljesen kihelyezett felnőttképzés részére (2021.09.01-től)

Tanulási terület	Tantárgy	PTT 40%	1/13.			2/14.	
			Éves	ágazati alapvizsgáig az iskolában	duális képzőhelyen ágazati alapvizsga után	Éves	duális képzőhelyen
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	8	8		8		
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	25				25	25
Egészségügyi technika ágazati alapozás	Munka és környezetvédelem	29	29	29			
	Informatikai alapismeretek	51	51	51			
	Szaknyelv, szakmai kommunikáció	29	29	29			
	Fogyasztói tudatosság	18	18	18			
Kereskedelmi- és vállalkozási tevékenységek	Kereskedelmi- és vállalkozási ismeretek	28	14		14	14	14
Szemészeti alapismeretek	Szemészet	28	14		14	14	14
Optikai alapismeretek	Fizikai- és geometriai optika	28	14		14	14	14
Az optikus által forgalmazott termékek anyag- és áruismerete, értékesítése	Anyag és áruismeret	54	27		27	27	27
	Eladástechnika és értékesítési gyakorlat	345	140		140	205	205
	Optikai szakmai idegen nyelv	13				13	13
	Digitális technológiák az optikai szaküzletekben	13				13	13
A szemüveggészítés folyamata	A szemüveggészítés gyakorlata	180	90		90	90	90
	Összesen	849	434	127	307	415	415
	Egybefüggő szakmai gyakorlat				64		

Megjegyzés: A tantervhez tartozó tantárgyi programokat a mellékletben található helyi tanterv tartalmazza.

4.4.2.13 Kereskedő szakképesítés tantárgyi struktúra és óraszámok (2018.09.01-2020.08.31 között induló osztályok 1 éves OKJ képzése) – NAPPALI képzés

Ez a képzés kifizető képzés – utolsó indítás: 2023/2024. tanév – befejezés: 2023/2024. tanév

Követelmény modul	Tantárgy	5/13. évfolyam	
		elmélet	gyakorlat
11499-12	Foglalkoztatás II.	0,5	
11498-12	Foglalkoztatás I.	2	
10032-12	Marketing	3	
	Marketing gyakorlat		2
11718-16	Levelezés		
	Gépírás		
10031-16	Élelmiszer- és vegyi áru ismeret		
	Műszak cikk áruismeret		
	Bútor- és lakástextil áruismeret		
	Ruházati áruismeret		
11992-16	Kereskedelmi ismeret	0+1,5	
	Üzletviteli gyakorlat		
12057-16	Kereskedelmi gazdaságtan gyakorlat		5
	Kereskedelmi gazdaságtan	4	
10033-16	Vállalkozástan	5	
11719-16	Ügyvitel	3	
	Vállalkozási gyakorlat		7
Áruismeret (szabadsáv terhére)		2	
	Szakmai idegen nyelv		
Összesen heti:		21	14
Összesen éves		651	434

Megjegyzés: A tantervhez tartozó tantárgyi programokat a mellékletben található helyi tanterv tartalmazza.

4.5 A szakmai vizsgához kapcsolódóan szervezett egybefüggő szakmai vizsgafelkészítés rendje

Szakképzési munkaszerződéssel rendelkező tanulók és a felnőttképzésben résztvevők számára – a tanuló vagy a felnőttképzésben résztvevő kérésére – intézményünk a szakmai vizsga előtt legalább öt munkanapos (napi 5 órás) egybefüggő vizsgafelkészítést szervez a következő tervszerint:

5 0416 13 03 Kereskedő és webáruházi technikus

1. nap	Központ interaktív vizsgára felkészítés: • Munka-, tűz- és balesetvédelem, környezetvédelem. • Az áruforgalmi folyamat elemei. • A hagyományos árucsoportosítás. • Árrendszerek. • Csomagolástechnika. • Termékkihelyezés és forgalmazás • Árképzés. • Fogyasztóvédelmi alapok. • Fogyasztói trendek a vásárlói kosárban. • Pénzkezelés • Digitális és analóg eszközök használata.
2. nap	Központ interaktív vizsgára felkészítés: • Készletgazdálkodás. • Humán erőforrás tervezés. • Közterhek. • Költségek. • Eredményesség.
3. nap	Központ interaktív vizsgára felkészítés: • Gazdasági szervezetek. • A vállalkozások vagyona és finanszírozása. • Vagyongazdálkodás • A likviditás és cash-flow. • Üzleti tervezés.
4. nap	Projektfeladat „B” vizsgarészére felkészítés - Gazdálkodási feladatok a kereskedelmi gyakorlatban • az árfelepítés, az áfa beépülése a beszerzési árba • árajánlatok közötti választás • eladási ár meghatározása, árkalkuláció, fogyasztói ár kialakítása • készletgazdálkodással kapcsolatos mutatószámok és értelmezésük • áruforgalmi mérleg • leltáreredmény megállapítása
5. nap	Projektfeladat „B” vizsgarészére felkészítés - Gazdálkodási feladatok a kereskedelmi gyakorlatban • emberi erőforrás gazdálkodás tervezése, elemzése, • humán erőforráshoz kapcsolódó közterhek fajtái, megállapítása, • vállalkozás eredményességének vizsgálata, • vállalkozás vagyonának vizsgálati módszerei, következtetések levonása

4 0416 13 02 Kereskedelmi értékesítő

1. nap	Központ interaktív vizsgára felkészítés: • áruforgalmi ismeretek • online kereskedelem
2. nap	Központ interaktív vizsgára felkészítés: • az árufőcsoportok közé tartozó termékismeret és forgalmazás.
3. nap	Központ interaktív vizsgára felkészítés: • szakmai számítások
4. nap	Projektfeladat „1.” vizsgarészére felkészítés – Portfólió bemutatása • Bemutató elpróbálása • Esetleges kérdésekre való reagálás tesztelése
5. nap	Projektfeladat „2.” vizsgarészére felkészítés - Helyzetgyakorlat kereskedelmi egységben • Áruátvétel • Raktározás / Előkészítés • Értékesítési szituáció • Pénztárgépkezelés • Vevői panasz kezelése

5 0914 02 03 Optikus

1. nap	Központ interaktív vizsgára felkészítés – Optikai alapismeretek • geometriai optika törvényei • a fényvisszaverődés és a fénytörés elvén működő optikai testek jellemzői • lencserendszerek • leképzési hibák • a fizikai optika törvényei
2. nap	Központ interaktív vizsgára felkészítés – Szemészeti alapismeretek • a szem anatómiája • a szem alapvető funkciói • a fénytörési hibák jellemzői és korrekciója
3. nap	Projektfeladat „B” vizsgarészére felkészítés – Kereskedelmi és vállalkozási ismeretek • Vállalkozási ismeretek • Áruforgalmi számítási feladatok • Készletgazdálkodási számítási feladatok • Számlakészítési feladatok
4. nap	Projektfeladat „C” vizsgarészére felkészítés – Szemüvegkészítés gyakorlat • szemüveg elkészítése kézi csiszolással, műanyag szemüvegkeretbe, tórikus műanyag szemüveglencsék keretbe helyezése alapbeállítással • szemüveg elkészítése CAM technológiával, fém keretbe, progresszív lencsékkel, alapbeállítással • progresszív lencse visszajelölése a gravírjelek alapján, távoli dioptria visszamérése és addíció meghatározása, oldal beazonosítása
5. nap	Projektfeladat „D” vizsgarészére felkészítés - Eladástechnika és értékesítési gyakorlat • Látásvizsgálati eredmény alapján szemüvegkeret és szemüveglencse választása, beállítása, és a centrálási adatok meghatározása. • optikai szaküzletben forgalmazott termék ajánlása magyar és idegen nyelven

4.6 A program meghatározottságai

- A működés költségei a fenntartó által meghatározottak.
- Az iskola a szakmai oktatásból fakadóan elméletet és elméletigényes gyakorlatot oktató hely egyaránt, ahol a szakmai képzések személyi és tárgyi feltételei biztosítottak.
- Szakképző iskolai és Szakközépiskolai oktatás, szakgimnáziumi alapozás, technikumi képzés és érettségire épülő szakmatanítás egyaránt folyik az intézményben. Ez azt jelenti, hogy együtt tanulnak a szakképző iskolai, szakközépiskolai, szakgimnáziumi, technikumi és az érettségi utáni tanulók, akik igen különböző előképzettséggel, családi és anyagi háttérrel érkeznek az intézménybe, így a társadalmi együttélésre és együttműködésre felkészítés színtereként az iskola a jövőbeni társadalmi toleranciát is szolgálja, ahol a tanuló itt megtanulja, hogyan lesz képes beilleszkedni egy új közösségbe.
- Alapvető problémák jelentkeznek minden korosztálynál és képzés típusban, csak eltérő súllyal, melyek a következők:
 - alacsony szintű tanulói felkészültség
 - alacsony motiváció
 - általános „nemtanulás”
 - „iskolai kiégési szindróma”
 - „önfenntartó gyerekek” iskolarendszerű nappali tagozaton diákmunkával
 - újratermelődő hátrányos helyzet
 - stb.

4.6.1 A szakmatanulás népszerűsítése

A szakmatanulás népszerűsítése a beiskolázáson keresztül történik, ebből külön kiemeljük a következő tevékenységeket:

- Kapcsolattartás a célcsoport iskolákkal: beiskolázási tájékoztatók céljából látogatások osztályfőnöki órákra és szülői értekezletekre.
- Nyílt Napok: Tájékoztató a képzéseinkről és épületbemutató.
- Szakmai bemutató órák: Nyílt Napokhoz kapcsolódóan az adott napon 2-3 bemutató óra megtartása.
- Reklám- és propaganda tevékenység: kiállításokon, börszéken, szakmai rendezvényeken megjelenés. Plakátok, szórólapok, névjegyek, fejlcés papírok egységes arculatának kidolgozása. Honlapon illetve közösségi oldalakon tájékoztatás a képzésekről és az iskola életéről.
- Elhelyezkedést segítő szervezetekkel és intézményekkel való kapcsolatfelvétel, kapcsolattartás.
- Szakmai szervezetekkel és intézményekkel kapcsolatfelvétel, kapcsolattartás.

4.6.2 Szakmai tanárképzésben való szerepvállalás

Az intézményünk fontosnak tartja a szakmai tanárképzés területén való aktív szerepvállalást. Szakmai órák hospitálási lehetőségének illetve tanítási gyakorlólhelyének

biztosítása, iskola bemutatása, szakképzés jellemző munkaterületeinek megismerési lehetőségének biztosítása, gyakorlóiskolai szerep. Jelenleg együttműködünk a Budapesti Gazdasági Egyetem valamint a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem közgazdász tanár szakos hallgatóinak képzésében.

5 Mellékletek

5.1 A fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program

Intézményünk a szakmai oktatásból nem zárja ki a fogyatékkal élő személyeket.

Azon szakmák esetében (kereskedelmi értékesítő, kereskedő és webáruházi technikus, optikus, eladó, kereskedő), ahol a képzésbe történő bekapcsolódás feltétele az egészségügyi alkalmasság orvosi igazolása, ott a beiskolázás tekintetében az orvosi vélemény a meghatározó.

Amely szakmánál (logisztikai technikus) nem feltétel az egészségügyi alkalmasság orvosi igazolása, ott a fogyatékkal élő jelentkezővel történő előzetes egyeztető megbeszélés keretében határozzuk meg a résztvevő képzésbe történő bekapcsolódásával járó azon teendőket, feltételeket illetve lehetőségeket, amelyek megnyugtató módon biztosíthatják a fogyatékkal élő résztvevő eredményes szakmai fejlődését, illetve a képzés sikeres teljesítését.

5.1.1 A fogyatékkal élő tanulókkal kapcsolatos iskolai teendők szabályozása

Ezen esetekben a beiskolázásnál, illetve az ezt megelőző elbeszélgetésnél mindenképpen figyelembe kell venni, illetve a jelentkezőt tájékoztatni kell a részsakma jellemzőiről, az azzal betölthető munkakörökről, munkalehetőségekről.

A fogyatékkal élőkkel a személyes kapcsolatot tanulmányaik során – a foglalkozásokon túlmenően is – folyamatosan fenntartjuk, véleményüket, tapasztalataikat, esetleg felmerülő nehézségeiket rendszeresen felmérjük, fejlődésüket, tanulmányi előmenetelüket, hiányzásait kiemelten figyelemmel kísérjük. Ugyancsak rendszeresen konzultálunk az oktatásukban résztvevő kollégákkal is, hogy az esetlegesen szükséges beavatkozásokat időben, célirányosan megtehessek, ezzel is segítve a szakmai oktatásba bekapcsolódó fogyatékkal élők eredményes szakmai előmenetelét, életminőségük javítását, illetve az oktatásban résztvevő kollégák tudatos odafigyelését.

A fogyatékoság típusától függően intézményünk – a kiegyensúlyozott, megértő és együttműködő légkör megteremtésén túl – jellemzően az alábbi támogatást tudja biztosítani a résztvevők számára.

- Látássérült, gyengén látó résztvevők esetében az előadóhoz, illetve a természetes fényforrásokhoz közeli elhelyezés, szükség esetén helyi világítás, a nyomtatott anyagok (tananyagok, feladatlapok) nagyított példányban történő biztosítása.
- Hallássérült résztvevők esetében az előadóhoz közeli elhelyezés, videón átadott tananyagok feliratozása, vagy a hanganyag biztosítása nyomtatásban is.
- Mozgásukban korlátozott résztvevők esetében a jelenléti képzési alkalmak során segítő személyzet biztosítása a megközelítéshez.
- Enyhefokú értelmi fogyatékkal, vagy egyéb igazolt tanulási nehézséggel küzdő résztvevők esetében differenciált, egyénre szabott munkaformák alkalmazásával, illetve szükség és igény esetén segítő, korrepetálás jellegű plusz foglalkozások szervezésével segítjük szakmai

fejlődésüket. Esetükben a tudásmérésnél is alkalmazzuk a differenciált módszereket, a feladatok és munkaformák megválasztásánál, illetve a kidolgozásukra fordítható idő meghatározásánál. A tanulási nehézséggel küzdők esetében, annak fajtájától függően írásbeli feladat helyett szóbeli felelet (diszgráfia), illetve szóbeli számonkérés helyett írásbeli felelet alkalmazása is lehetséges (pl. súlyos beszédhiba esetében).

A fogyatékkal élők a fogyatékoságuk kompenzálására szolgáló egyéni segédeszközöket, illetve a saját maguk által biztosított, érzékelésüket, mozgásukat, tanulásukat, fejlődésüket elősegítő felszereléseket szakmai oktatásuk során korlátozás nélkül használhatják.

5.1.2 A beilleszkedési, magatartási nehézséggel élő és SNI-s tanulókkal kapcsolatos iskolai teendők szabályozása

A beilleszkedési, magatartási nehézség megállapítása a pedagógiai szakszolgálat feladata. Az általuk elkészített szakvélemény alapján folyik a tanulók fejlesztő foglalkoztatása.

A felzárkóztatás komplex pedagógiai tevékenység, melynek kitüntetett szerepe van a gyerekek közti esélyegyenlőtlenség megszüntetésében, mérséklésében.

Társadalmunkban a családok egzisztenciális, szociális és emocionális háttere nagymértékben különbözik egymástól, ami jelentősen befolyásolja az iskolába kerülő tanulók értelmi-érzelmi fejlettségi szintjét. A tanulók tanulási karrierjét meghatározza, hogy milyenek az alapkompenciák kialakulását biztosító pszichikus funkciók. Iskolánkba kerülő tanulóknál számolnunk kell bizonyos fejlődési egyenlenségekkel, funkciózavarral, vagy funkció kieséssel, ezek korrekciója alapvető feladatunk. A sikeres korrekció alapfeltétele a szűrés mind pedagógiai, mind pszichológiai szempontból, melynek eredményeként behatárolhatjuk a lemaradás okát, helyét, mértékét.

A fejlesztő foglalkozásokat a különböző tanulási nehézségekkel (beszéderítés-beszédprodukción zavarok, érzékelés-észlelés és motorikus problémák, figyelemkoncentrációs zavarok, szocializációs problémák stb.) küszködő tanulók számára szervezzük, melyek személyi feltételeit fejlesztőpedagógiai speciális felkészítéssel, tárgyi feltételeit fejlesztő eszközpark kialakításával igyekszünk megteremteni.

Az iskolai gyakorlatban mind a csoportos, mind az egyéni korrekció feltételét meg kell teremtenünk. A gyakorlati feltételekhez igazodva a csoportos korrekcióban a komplexitás elvét alkalmazzuk, a többirányú ráhatás a fejlődési súlypontokat célozza meg, melyek fejlesztése több területet is kedvezően befolyásol. Mindemellett megteremtjük a kiscsoportos vagy az egyéni fejlesztés feltételeit is.

Az iskola óratervében meghatározott, fejlesztésre felhasználható órakeretben valósítjuk meg tanulóink felzárkóztatását, egyéni vagy kiscsoportos korrekcióját, melynek formái:

- tanórai csoportos komplex fejlesztés,
- tanórai differenciált foglalkozás,
- tanórán kívüli kiscsoportos fejlesztés,

- tanórán kívüli egyéni fejlesztés,
- tanórán kívüli kiscsoportos, vagy egyéni korrepetálás.

A megfelelő felzárkóztatási forma kiválasztása – a szakértői vélemény javaslata alapján – az oktató és az osztályfőnök közös feladata, annak alkalmazása a szülő és az oktató közös felelőssége.

Feladataink:

Folyamatos ön- és továbbképzés a tanulási kudarc tüneteinek felismerése ill. eredményes kezelése témakörben. Megismerni a részképesség-zavar tünet együttesét, figyelembe venni az etnikulturális háttérből eredő különbségeket, mely elősegíti a felismerést. Ezt követően minél előbb a megfelelő szakember segítségének igénylése, akinek megállapításai, javaslatai alapján a meghatározott tevékenységfejlesztés, felzárkóztatás megkezdése. Ismerkedés az alternatív programokkal.

Az osztályfőnök feladata, hogy:

- bányon a szülővel kiemelten figyelmesen és tapintatosan,
- a tanuló problémáit ismertesse meg a szaktanárokkal,
- szükség esetén forduljon szakemberhez,
- kísérje figyelemmel a tanuló szakellátásának folyamatát, eredményességét,
- szükség esetén a tanuló iskolai magatartásáról, teljesítményéről adjon írásban véleményt.

A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők és a SNI-s tanulók segítése:

- Az iskola oktatóinak munkáját ebben a folyamatban a nagyfokú empátia, előítéletmentesség, pedagógiai kreativitás, a tanuló elfogadása és segítése kell, hogy jellemezze.
- Az oktató-diák viszonyban dominálniuk kell a következő értékeknek: nyíltság, őszinteség, törődés, a másik tiszteletben tartása, az igények, elvárások megfelelő stílusú kifejezése, empátia.
- Fel kell ismerni és megfelelően diagnosztizálni kell a beilleszkedési -, magatartási nehézségekkel küzdő tanulókat, ill. a negatív viselkedés okait.
- Minden tanév elején az osztályfőnök elkészíti a felmérést, melyet a nevelési igazgatóhelyetttessel kiértékelnek.
- Egyeztetés az iskolában dolgozó fejlesztővel (amennyiben van).
- Nagyon fontos az együttműködés a szakemberek között.

- A kortárs csoportok erős befolyásoló hatása miatt az osztályközösség véleményének alakításával, az érintett tanuló viselkedésének elfogadásával, vagy elutasításával pozitív eredmény érhető el.
- Különböző speciális programok is segíthetnek a problémák megoldásában, így a drogprevenciós foglalkozások, konfliktuskezelési -, mentálhigiénés programok stb.

5.1.3 A diabéteszes tanulókkal kapcsolatos iskolai teendők szabályozása

Biztosítjuk a diabéteszes tanulók betegségével kapcsolatos egyéni igényeit, mint pl. tanóra alatti étkezés, mosdóhasználat, vércukorszint-mérés, szükség esetén inzulinbeadás.

Kiemelt figyelmet kell fordítunk a testnevelés órák előtti és alatti teendőkre, hiszen a testmozgás csökkenti a vércukorszintet, a megerőltető sport viszont emelheti a vércukorértéket, ami akut anyagcsere-felborulást eredményezhet.

Az oktatótestület tagjai kapjanak rendszeres tájékoztatást az iskolában tanuló és kollégiumban lakó diabéteszes tanulókról. A diabéteszes tanulók rosszulléte esetén alkalmazandó teendőkről az oktató kollégákat a védőnő tájékoztatja, így magabiztosabban kezelhetik a panaszokat, tüneteket mutató tanulókat. A tájékoztatás főbb fejezetei: a vércukorszintmérés, a hypoglikémia (alacsony vércukorszint) ellátása, a magas vércukorszint tünetei, ellátása. Itt fontos a felelősségi körök tisztázása is (pl. a laikusként az iskolai oktató mentőhívásra, vércukorszint meghatározásra kompetens, eszméletlenül lévő tanulót elláthat, a tanuló szüleit/gondviselőjét értesítheti). Eszméletlen állapotban talált tanuló ellátása szakfeladat, ebben az esetben mentőt kell hívni.

A tanuló szegregációja egészségügyi állapota miatt nem lehetséges. Az intézmények védőnői és iskolaorvosi ellátása nem megoldott napi szinten, ezért szükséges a megfelelő szaktudással rendelkező iskolai alkalmazottak képzése. A pedagógusok és oktatók önkéntes alapon való továbbképzése lehet megoldás a tanulók ellátására.

Az intézmény valamennyi tanulója részére is szükséges a rendszeres tájékoztatás a diabéteszsel élők speciális igényeire vonatkozóan, akár kötelező jelleggel az osztályfőnöki órák tananyagában. A kortársoktatás bevezetése megfelelő lehetőséget biztosít a kortárs csoportok tájékoztatására a diabéteszszel kapcsolatban. Az osztálytársak vannak szoros kapcsolatban az érintett tanulókkal és ők lehetnek az elsők, aki észlelhetik, ha baj van. Az egészségügyi jellegű képzésnek köszönhetően hatékonyan és eredményesen segíthetnek baj esetén.

A tanulók rendelkezzenek diabéteszes adatlappal, ahol feltüntetésre kerülnek a tanuló személyes adatai, a betegségével összefüggő információk, gyógyszerérzékenysége, alkalmazott terápiája, rosszullétei, gondviselő elérhetőségei, kezelőorvos és annak elérhetősége, stb. Az adatlap mindenki számára elérhető kell, hogy legyen, aki kapcsolatban van a tanulóval (pl. oktatók). Az iskolai védőnővel, iskolaorvossal szoros kapcsolatfenntartás szükséges ezen tanulók vonatkozásában. Az adatkezelési szabályzat betartása mindezek mellett azonban szükséges, ezért javasolt egy eljárásrend kidolgozása. Az említett betegségben szenvedő tanuló gondviselőjével legyen rendszeres kapcsolattartás. Minden szakképzésben tanuló esetében

rendszeresen készüljön szülőnyilatkozat a tanuló egészségügyi állapotáról, krónikus betegségeinek aktuális tényéről. Az intézmény rendelkezzen a hypoglikémiás készenléti csomaggal, melynek tartalma: szőlőcukor, cukrozott gyümölcslé, keksz.

5.2 Helyi tanterv

5.2.1 Helyi tanterv a technikum 9-12. évfolyama részére, a NAT2020 alapján magyar nyelv és irodalomból

[Külön pdf-ben](#)

5.2.2 Helyi tanterv a technikum 9-12. évfolyama részére, a NAT2020 alapján történelemből

[Külön pdf-ben](#)

5.2.3 Helyi tanterv a technikum 9-12. évfolyama részére, a NAT2020 alapján angol nyelvből

[Külön pdf-ben](#)

5.2.4 Helyi tanterv a technikum 9-12. évfolyama részére, a NAT2020 alapján testnevelésből

[Külön pdf-ben](#)

5.2.5 Helyi tanterv a technikum 9-10. évfolyama részére kompetenciafejlesztésből

[Külön pdf-ben](#)

5.2.6 Helyi tanterv a technikum 11-12. évfolyama részére, a NAT2020 alapján gazdasági ismeretekből

[Külön pdf-ben](#)

5.2.7 Helyi tanterv a technikum 9-13. évfolyama részére szakmai tantárgyakból

[Külön pdf-ben](#)

5.2.8 Helyi tanterv a szakképző iskola 9. évfolyama részére kompetencia fejlesztésből

[Külön pdf-ben](#)

5.2.9 Helyi tanterv a szakképző iskola 9-11. évfolyama részére szakmai tantárgyakból

[Külön pdf-ben](#)

5.3 A középszintű érettségi vizsga témakörei magyar nyelv és irodalom tantárgyból

A középszintű érettségi vizsga 2024. május-júniusi vizsgaidőszaktól érvényes témakörei magyar nyelv és irodalom tantárgyból az Oktatási Hivatal honlapján a következő linken találhatóak:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/magy_nyelv_es_irod_2024_e.pdf

5.4 A középszintű érettségi vizsga témakörei matematika tantárgyból

A középszintű érettségi vizsga 2024. május-júniusi vizsgaidőszaktól érvényes témakörei matematika tantárgyból az Oktatási Hivatal honlapján a következő linken találhatóak:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/matematika_2024_e.pdf

5.5 A középszintű érettségi vizsga témakörei történelem tantárgyból

A középszintű érettségi vizsga 2024. május-júniusi vizsgaidőszaktól érvényes témakörei történelem tantárgyból az Oktatási Hivatal honlapján a következő linken találhatóak:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/tortenelem_2024_e.pdf

5.6 A középszintű érettségi vizsga témakörei angol nyelv tantárgyból

A középszintű érettségi vizsga 2024. május-júniusi vizsgaidőszaktól érvényes témakörei angol nyelv tantárgyból az Oktatási Hivatal honlapján a következő linken találhatóak:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/elo_id_nyelv_2024_e.pdf

5.7 A középszintű érettségi vizsga témakörei digitális kultúra tantárgyból

A középszintű érettségi vizsga 2024. május-júniusi vizsgaidőszaktól érvényes témakörei angol nyelv tantárgyból az Oktatási Hivatal honlapján a következő linken találhatóak:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/dig_kult_2024_e.pdf

5.8 A középszintű érettségi vizsga témakörei gazdasági ismeretek tantárgyból

A középszintű érettségi vizsga 2024. május-júniusi vizsgaidőszaktól érvényes témakörei gazdasági ismeretek tantárgyból az Oktatási Hivatal honlapján a következő linken találhatóak:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/gazd_i sm_2024_e.pdf

5.9 A duális képzőkkel, vállalatokkal való együttműködés folyamata, módszerei, eszközei, a gyakorlati képzés előkészítése, szervezése és lebonyolítása

A szakképzés új szervezeti modelljének kialakításával a képzések gyakorlati vonatkozásainak erősítése kerül előtérbe, biztosítva a hazai és európai munkaerő piacon jól értékesíthető szakképzettség megszerzésének lehetőségét csúcstechnológiai szintű gyakorlati helyen. A kereskedelem-marketing, közlekedés-szállítmányozás és optikai szakmacsoportokban az iskolarendszerű ifjúsági szakmaoktatásban, a felnőttoktatás és felnőttképzés területén a projektorientált szakmai gyakorlatok és a rugalmas képzési lehetőségek tervezése, az iskolai végzettséggel nem rendelkező felnőttek piacképes szaktudáshoz juttatása, az iskolarendszerű oktatásban a lemorzsolódás minimálisra csökkentése feladat. Szakmafejlődésben komplex szakképzés bevezetése (egymásra épülés érdekében) a munkaerő piaci elvárások szerint történik. Elvárás az információs és kommunikációs technológiai fejlődésnek megfelelő tananyagok fejlesztése, készítése, digitális tananyagok alkalmazásához szükséges technikai és oktatási módszertani fejlesztés.

- A munkaerő piaci igények szerinti szakmai képzések megvalósítása a fenntartói engedélyek birtokában.
- Színvonalas szakmai képzésének biztosítása, a gyakorlat igényelte ismeretek kialakítása, elmélyítése.
- Hátrányos helyzetű, oktatási rendszerből lemorzsolódók rendszerben tartása és szakmai végzettséghez juttatása.
- Felkészítés az életen át tartó tanulásra.
- A fegyelmezett és pontos munkavégzés igényének kialakítása.
- A munkavállalói szerep elsajátítása.
- Megtanítani a változásra felkészülni, a szakmai változások követése által.
- A mindennapi életben felelős állampolgári magatartás kialakítása.
- Hagyományok teremtése, az intézményi kötődés erősítése
- Fiatal felnőttek szakmatanítási módszereinek, gyakorlatának kialakítása, a tapasztalatok átadása
- A változó szakmai tartalmak legtöbbször a célcsoportra nem adaptált szakirodalomból összeállított tananyagtartalom kidolgozása.
- A szakmai és tanügyi dokumentumok tartalmának ismerete, a változások követése. A Szakképzési törvény és az oktatott szakmák SZVK illetve KKK dokumentumok, valamint a tantárgyi és vizsga követelmény modulok tartalmának biztos ismerete, a változások nyomon követése és feldolgozása
- A kerettantervek intézményi adaptálása tantárgyanként és évfolyamonként.
- Intézményen belül az összehangolt képzések érdekében az azonos tárgyat tanítók ismerjék és hangolják össze tevékenységüket.
- Óraszámától függően havi vagy negyedévi ellenőrző megmértetés: dolgozat, szóbeli beszámoló, feladatmegoldás
- Évközi illetve év végi ágazati alapvizsga illetve szakmai vizsga lebonyolítása valamennyi képzésben.
- A szakmai vizsgák tapasztalatainak összegyűjtése, továbbadása.

- A szakma tanítási módszerek tapasztalatainak összegyűjtése, továbbadása.

A szakmai képzés sajátosságaiból illetve az alapvető társadalmi problémákból fakadóan szükségessé válik/válhat a tanulásszervezés átalakítása, melybe a következő módszerek segíthetik diákjainkat a szakmaszerzésben:

- Egyéni tanrend: egy egyéni előrehaladási ütemterv, ami tanulói illetve kiskorú tanuló esetén a szülői kérelemre indokolt esetben (betegség, tartós családi probléma megoldásáig) adható az igazgató által. Az egyéni tanulási út feltétele az előírt beszámolási kötelezettség teljesítése, elmaradás esetén az engedély visszavonásra kerül. Nem adható egyéni tanrend – csak különösen indokolt esetben – szakmai vizsga előtti utolsó félévben.
- Felmentések: Tanulói kérelemre az SZVK illetve a KKK szerint már teljesített tantárgyak illetve modulok óralátogatásai alól adható szaktanári támogatással az igazgató által.
- „Tanóra máshol”: A szakmai oktatás kiegészítése iskolán kívüli programokkal: szakmai kiállítások, szakmai rendezvények, üzemlátogatások, üzletlátogatások, szakmai múzeumlátogatások. Fontos, hogy a programokhoz mindig kapcsolódjon valamilyen tanulói feladat vagy tanulói beszámoló és értékelés is.
- Szakmai tanulmányi versenyek: A kiemelt versenyek (SzakmaSztár, OSZTV, SZÉTV) valamint más helyi szintű megmérettetések támogatása, illetve az ezekre történő versenyfelkészítés rendkívül fontos helyet foglal el a szakmai tehetséggondozásban.
- Pályázati lehetőségek kihasználása: Pályázatok területén kiemelkedően fontos szakmai tartalmú pályázatok készítése az aktuális szakmai igényeknek megfelelően.

A gyakorlati képzés szakmai képzéstől függően állhat belső és/vagy külső gyakorlatból. Ezek aránya a szakképzés tantervében található meg.

A belső gyakorlatok megvalósítása oktatói feladat, ami tanulói önálló illetve csoportmunka megszervezését és ellenőrzését, gyakorlati feladatok összeállítását, egyéni gyakorlati tanulói feladatok feladatmegoldásra haladási lépések kijelölését, egyéni gyakorlati feladatok értékelését, valamint vállalkozásoknál illetve szakmai közintézményeknél megtartandó látogatások megszervezését foglalja magában.

A szakmai képzések előírt kötelező külső gyakorlat rendkívül fontos a szakmai kompetenciák kialakításában, hiszen ez egyrészt a tanulói szakmai kapcsolatszerzés helye és ideje, másrészt a tanuló személyes tapasztalatszerzése a szakma minden napjairól. Külső gyakorlat csak - az adott szakképzés előírásai szerint - tanulószereződéssel és együttműködési megállapodással folytatható.

A gyakorlati képzés megszervezése a gyakorlati oktatásért felelős igazgatóhelyettesének feladata, akinek feladatköréhez hozzátartozik a gyakorlati munkahelyek meglátogatása és ellenőrzése, a szakképzési munkaszerződéssel, tanulószereződéssel és együttműködési megállapodással foglalkoztató vállalkozások körének szélesítése, a vállalati kapcsolatok fejlesztése, új partnerek bekapcsolása, együttműködés a szakmai kamarákkal, a szakmai gyakorlat adminisztrációjának megszervezése, a kihelyezett képzések (jelenleg optikai képzés) koordinálása.

A tanulói gyakorlatok dokumentálásának eszköze a munkanapló, amit az iskola bocsájt a tanulói rendelkezésére. A munkanapló a tanulói jelenlét, a munkavégzés, a feladatok

dokumentálására szolgál. A munkanapló tartalmazza a kapcsolattartók elérhetőségét is, ami lehetővé teszi az intézménynek a folyamatos kapcsolatot a tanulók munkahelyi oktatóival, illetve a munkahelyek HR munkatársaival. A munkanaplót az osztályfőnök folyamatosan, a gyakorlati oktatásért felelős igazgatóhelyettese pedig időszakosan ellenőrzi.

A gyakorlati képzésben résztvevő tanulók igazolatlan mulasztása

- A gyakorlati képzés foglalkozásain való részvétel kötelező.
- A tanuló köteles mulasztását igazolni a tanulói jogviszonya szerinti szakképző iskola házirendjében meghatározottak szerint.
- Ha a tanulónak a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja az adott tanévre vonatkozó összes gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát, a tanuló tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja. Ha a gyakorlati képzést tanuló szerződés vagy szakképzési munkaszerződés keretében gyakorlati képzést folytató szervezet végzi, az évfolyam megismétléséhez a gyakorlati képzést folytató szervezet hozzájárulása is szükséges.
- Ha a tanuló szorgalmi időszakon kívüli összefüggő szakmai gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát, a tanuló az évfolyam követelményeit nem teljesítette (magasabb évfolyamra nem léphet).
- Az igazolatlan mulasztás nem haladhatja meg az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) öt százalékát. Az igazolatlan mulasztást a tanuló pótolni köteles.
- Ha a tanuló mulasztása a húsz százalékot eléri, de igazolatlan mulasztása nincs és szorgalma, elért teljesítménye alapján a mulasztását a következő tanév megkezdéséig pótolja és az előírt gyakorlati követelményeket teljesíteni tudja, mentesíthető az évfolyam megismétlésének kötelezettsége alól.
- A gyakorlati képzést folytató szervezet köteles értesíteni a tanuló tanulói jogviszonya szerinti szakképző iskolát a tanuló gyakorlati képzésről való első alkalommal történt igazolatlan mulasztásakor.
- Ha a tanuló gyakorlati képzésen való igazolatlan mulasztása egy tanítási évben eléri a tíz órát, a harminc órát, az ötven órát, a gyakorlati képzést folytató szervezet a mulasztásról minden esetben újabb értesítést küld a szakképző iskolának.

5.10 A tanuló, illetve a képzésben résztvevő személy korábbi tanulmányai, megszerzett ismeretei beszámításának elve

Más intézményből való tanulóátvételnél figyelembe vesszük, hogy a tanulói létszám milyen mértékű növekedést enged meg. Az életkor is befolyásoló tényező. Amennyiben tanköteles diákról van szó, törekszünk arra, hogy tanulói jogviszonyt létesítsünk vele. Iskolánkban meghatározó tényező a tanult nyelv is, különösen a 10-12. évfolyamos tanulók esetében.

A szakmai megfeleltetés szintén meghatározó. Csak azokat a diákokat tudjuk átvenni, akinél a hiányok 1-2 különbözeti vizsgával pótolhatók. Szakképző évfolyamok esetében pedig nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy a szakmai gyakorlatba be tudjanak kapcsolódni.

A tanulónak illetve a képzésben részt vevő személynek joga van arra, hogy kérelemben kérje a foglalkozásokon való részvétel alóli felmentését, illetve korábbi tanulmányai beszámítását, az intézmény igazgatójától. A kérelemhez mellékelnie kell a korábbi tanulmányai bizonyító iratot. Ezt követően, az intézmény igazgatója, az oktatók segítségével megvizsgálja, hogy beszámítandó előzetes tanulmány magában foglalja-e a programtanterv követelményeit, majd a döntéséről határozatot hoz, amiben értesíti a tanulót illetve a képzésben részt vevő személyt a foglalkozásokon való részvétel alóli felmentéséről, vagy a korábbi tanulmányai beszámításáról, vagy ha a beszámítandó előzetes tanulmány nem foglalja magába a programtanterv követelményeit, a kérelem elutasításáról.

Nem kell ágazati alapvizsgát tennie és az ágazati alapvizsga eredményét sikeresnek kell tekinteni annak a tanulónak, illetve képzésben részt vevő személynek, aki korábbi tanulmányai, előzetesen megszerzett tudása, illetve gyakorlata beszámításával vesz részt a szakmai oktatásban, ha beszámított előzetes tudása magában foglalja az ágazati alapvizsga követelményeit. Ebben az esetben a szakmai vizsga eredményét - az ágazati alapvizsga eredményének figyelmen kívül hagyásával - a szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek egymáshoz viszonyított súlyozásának megfelelően kell megállapítani.

ZÁRADÉK

A Szakmai Programot az intézmény igazgatójaként az oktatói testület számára elfogadásra javaslom.

Budapest, 2024. január 26.

Kónyáné Kecskés Lilla

A Budapesti Gazdasági SZC Terézvárosi Technikum és Szakképző Iskola Szakmai Programját a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 51. § (2) bekezdés 1. pontjában foglaltak alapján az intézmény oktatói testülete 2024. január 29-én tartott értekezletén elfogadta.

Kézér Katalin s.k.

Szita Éva Andrea s.k.

Jóváhagyási záradék

A Budapesti Gazdasági SZC Terézvárosi Technikum és Szakképző Iskola Szakmai Programját a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 81. § (1) bekezdésének 5. pontjában foglaltak alapján jóváhagyom.

Budapest, 2024. február 1.

Domján Zsuzsanna s.k.
főigazgató

Egyetértek:

Dr. Varga Zoltán Balázs s.k.
kancellár